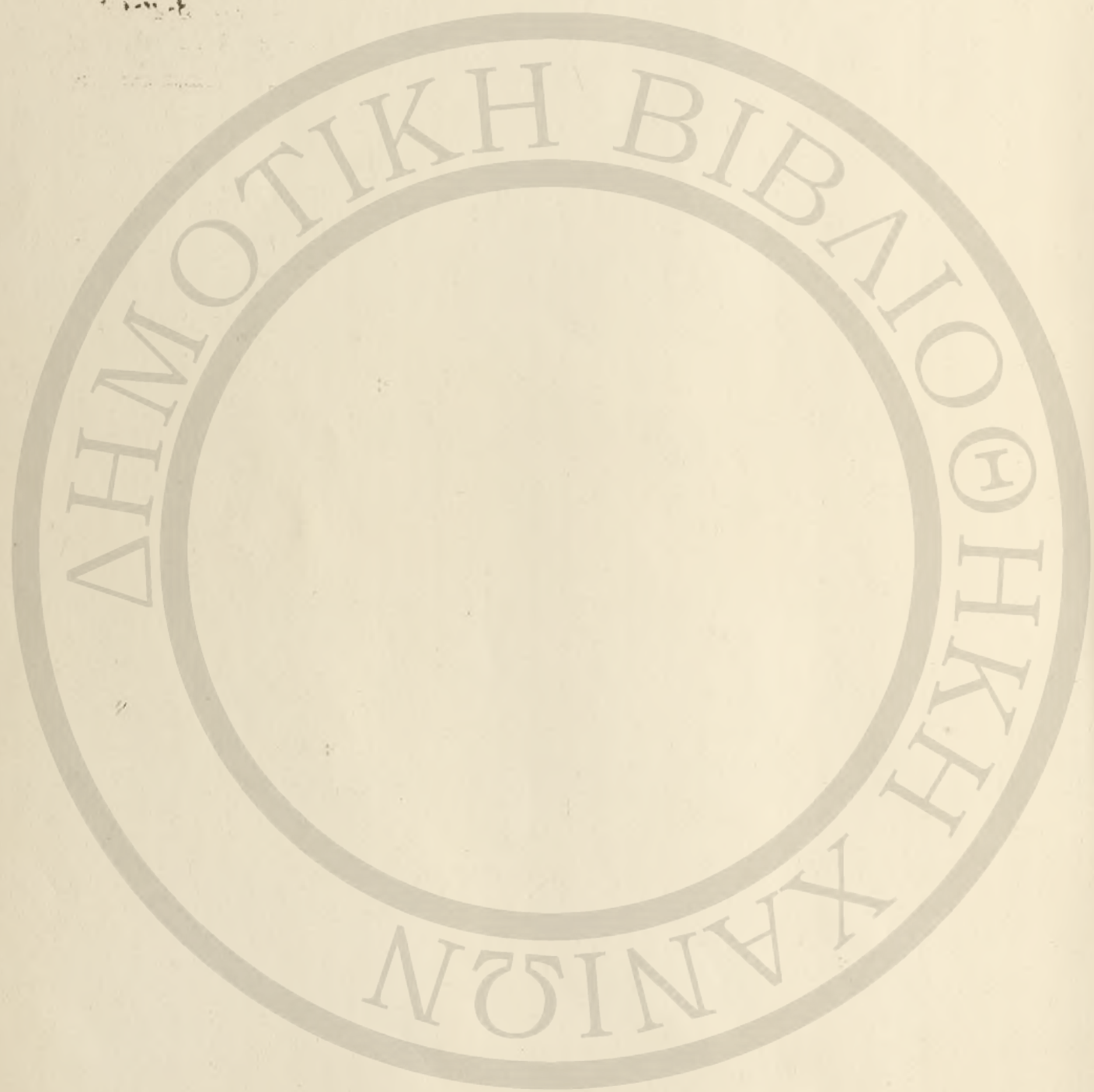

ΣΦΑΚΙΑ - ΣΑΜΑΡΙΑ

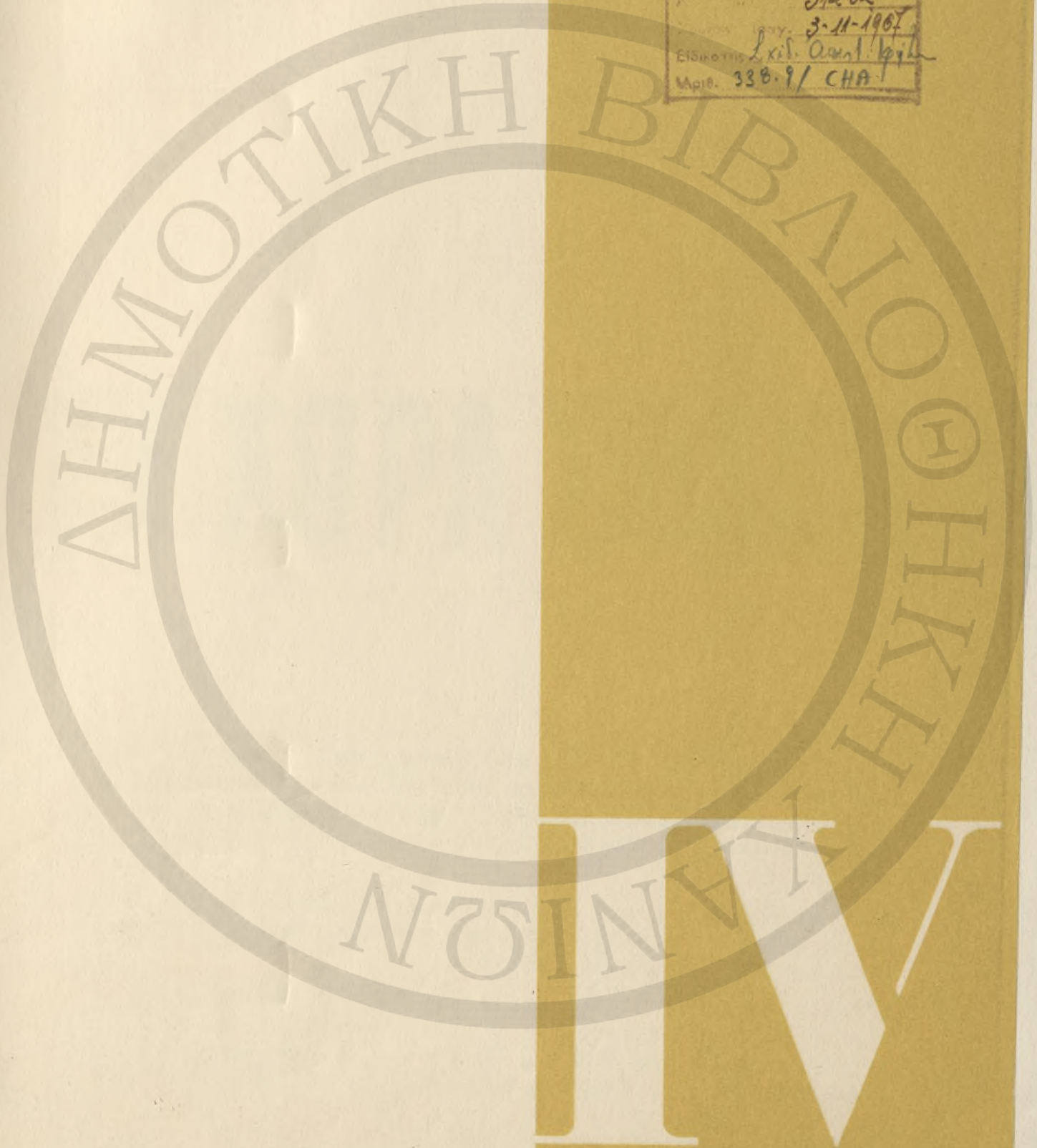
ΣΑΜΑΡΙΑ - ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ . 1966 - 1967

3389
XAT

Δ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
31232
3-11-1967
ΕΙΣΚΟΤΗΣ Lib. Acad. 1916
Μπθ. 338.9/CHA

Ἡ Μελέτη αὐτή δέν θά εἶχε πραγματοποιηθεῖ ὄχιως τήν πρωτο-
βουλία καί τήν συμπαράσταση τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ ,
τῆς Ὑπηρεσίας Περιφερειακῆς Ἀναπτύξεως Κρήτης καί ἰδιαι-
τέρως τῶν κ.κ. Χ. Κοσέρη, Στάμου Βαγιανοῦ καί Μανούσου Μα-
νουσάκη.

Ὅλες οἱ δυσκολίες πού ἐμφανίσθηκαν ἐπί τόπου ὑπερνικήθηκαν
χάρις εἰς τήν ψυχικήν εὐγένειαν καί τήν προθυμίαν ὄλων τῶν
κατοίκων τῆς Ἐπαρχίας Σφακίων.

Σέ ὄλους καί στήν ομάδα πού ἀσχολήθηκε μέ τήν σύνταξη καί
παρουσίαση τῆς Μελέτης, στόν κ. Ἀ. Παυλιόγλου καί τούς συ-
νεργάτες του στούς ὁποίους ὀφείλεται ἐξ ὀλοκλήρου ἡ ἐκτύ-
πωσις τῶν Τευχῶν, ἐκφράζομε τίς πλεονεκτήματάς μας εὐχαριστίες.

Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ε Ι Ο Ν   Σ Υ Ν Τ Ο Ν Ι Σ Μ Ο Υ
Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Α   Π Ε Ρ Ι Φ Ε Ρ Ι Α Κ Η Σ   Α Ν Α Π Τ Υ Ξ Ε Ω Σ   Κ Ρ Η Τ Η Σ

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

IV

IV ΤΟΜΕΥΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

A

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

B

Η ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

Γ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ

Δ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΣΦΑΚΙΩΝ

A

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

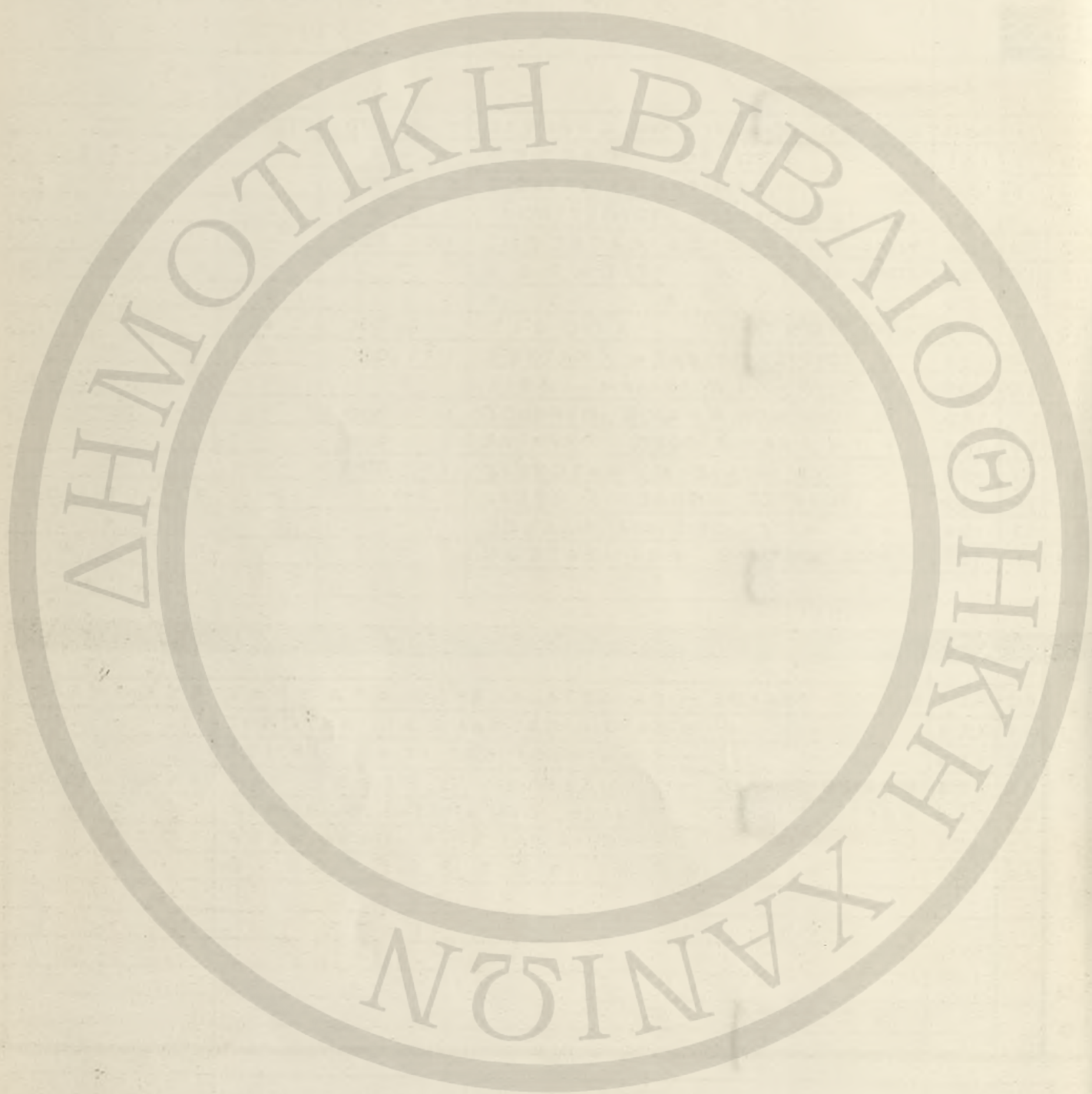

Α/Α ΠΡΟΣΕΛΙΟΝ	ΦΜΑΣ	Α/Α	Τ Ι Τ Λ Ο Σ	Κ Λ Ι Μ Α Ξ	Η Μ Ε Ρ Ο Μ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
48	1	150	ΧΩΡΑ ΣΦ. ΚΟΙΝΟΤΗΣ — ΣΧΕΣΕΙΣ	1 : 5.000	VIII/67	—
49	2	151	Η ΧΩΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ	—	"	Σ Κ Ι Τ Σ Ο Ν
50	3	152	ΧΩΡΑ : ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ	1 : 2.000	"	—
51	4	153	ΧΩΡΑ : Α ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ	1 : 2.000	"	—
52	5	154	ΧΩΡΑ : ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣ.	1 : 200	"	—
53	6	155	ΧΩΡΑ : Ο Ι Κ Ι Α Τ Σ Α Ρ Δ Η	—	"	Σ Κ Ι Τ Σ Ο Ν
54	7	156	ΧΩΡΑ : Ο Ι Κ Ι Α	—	"	"
55	8	157	ΧΩΡΑ : ΓΕΝΙΚΗ Α Π Ο Ψ Ι Σ	1 : 2.000	"	—
56	9	158	" : ΤΟΥΡΙΣΤ. ΜΟΝΑΣ Α' / ΚΑΤΟΨΙΣ	1 : 1.000	"	—
57	10	159	" : ΤΟΥΡ. ΜΟΝ. Α' ΓΕΝΙΚΗ ΟΨΙΣ	—	"	Σ Κ Ι Τ Σ Ο Ν
58	11	160	" : ΤΟΥΡ. ΜΟΝ. Α' ΚΑΤΟΨ. ΠΥΡΗΝΟΣ	1 : 500	"	—
59	12	161	" : " / ΚΑΤΟΨ. ΟΨΕΙΣ ΠΥΡΗΝΟΣ	1 : 500	"	—
60	13	162	" : ΤΟΥΡ. ΜΟΝΑΣ Α' / ΚΑΤΟΨΕΙΣ	1 : 200	"	—
61	14	163	" : ΤΟΥΡΙΣΤ. ΜΟΝΑΣ Α' / ΟΨΕΙΣ	—	"	Σ Κ Ι Τ Σ Ο Ν
62	15	164	" : " / ΓΕΝ. ΟΨΙΣ ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣ.	—	"	"
63	16	165	" : ΦΑΣΕΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ	—	"	Π Ι Ν Α Ξ

Ο Χ Ξ

Φ Ο Ρ Τ Ο Γ Ρ Α Φ Η Σ	ΧΣ	ΜΠΡΟΣ ΓΥΑΛΟΣ — ΠΑΡΑΣΤΑΔΑ ΚΛΗΜΑΤΑΡΙΑΣ	ΕΞΩΦΥΛΛΟ
40	ΧΣ1	ΜΠΡΟΣ ΓΥΑΛΟΣ — ΠΑΡΑΣΤΑΔΑ ΚΛΗΜΑΤΑΡΙΑΣ	ΕΞΩΦΥΛΛΟ
41	ΧΣ2	" — ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΚΑΙ Ο ΑΓ. ΑΝΤΩΝΗΣ	—
42	ΧΣ3	" — ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	—
43	ΧΣ4	ΜΠΡΟΣ ΓΥΑΛΟΣ — ΤΟ ΜΕΣΟΧΩΡΙ Ο ΘΟΛΟΣ ΚΑΙ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
44	ΧΣ5	ΜΠΡΟΣ ΓΥΑΛΟΣ — ΓΕΝΙΚΗ ΟΨΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΒΛΗΤΑ	—
45	ΧΣ6	" — ΕΡΕΙΠΙΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	—
46	ΧΣ7	" — Τ Ο Ν Ε Κ Ρ Ο Τ Α Φ Ε Ι Ο	—

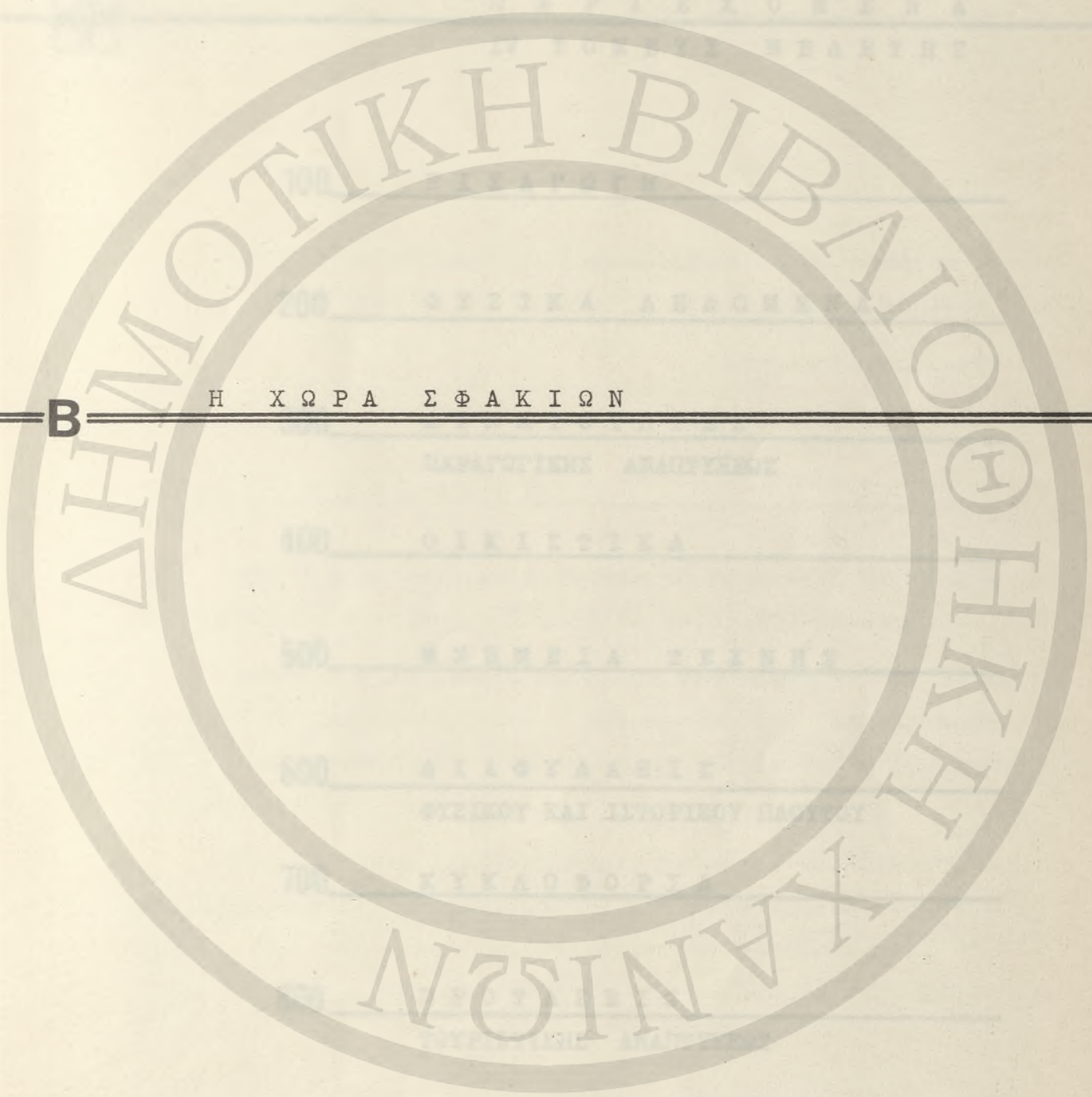
A black and white photograph of a weathered stone pillar. The pillar is cylindrical and shows signs of age and wear, with some chipping and discoloration. A long, dark shadow is cast from the top of the pillar onto the wall behind it, extending towards the left. The wall is made of rough, textured stone or plaster. The overall scene is dimly lit, emphasizing the textures and shadows.

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

B

Η ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ι V Τ Ο Μ Ε Υ Σ Μ Ε Λ Ε Τ Η Σ

100 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

200 ΦΥΣΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

300 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

400 ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ

500 ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΕΧΝΗΣ

600 ΔΙΑΦΥΛΑΞΙΣ
ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

700 ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

800 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

" Ποῦ'ναι ἡ Χώρα τῶ Σφακιῶ μέ τά πολλά καράβια
μέ τσ'έκατόν τσή ἐκκλησές, τά πλούσα. τά σεράγια "

/ Μπάρμπα Παντζελιοῦ/

1.1.0 Ὀνομασία

Ἐάν ἡ Χώρα Σφακίων ἐγέννησε τά Σφακιά, ἢ ἄν τά Σφακιά ἐγέννησαν τήν Χώρα, εἶναι θέμα ἱστορικής μελέτης.

Ἀκόμη καί σήμερα σέ ὀλόκληρη τήν Κρήτη, καί οἱ ἴδιοι οἱ ὄρεινοί Σφακιανοί, λένε : "θά κατέβω στά Σφακιά" καί ὄχι "θά πάω στή Χώρα", ὅπως συνήθως ἀναφέρεται ὁ κύριος οἰκισμός σέ ὅλα τά νησιά.

Ἐτσι τό 1415 ὁ BUONDELMONTI ἀναφέρει τό "SPICIUM". Τό 1877 γράφει ὁ Παπαδοπετράκης : "Ἀφικνούμεθα εἰς Σφακιᾶν", καί παρακάτω "οἱ ἐπιχώριοι γιγνώσκουσιν ὅτι τό ὄνομα τῆς χώρας των μετεδόθη ἐκ τῆς κωμοπόλεως τῶν Σφακίων".

Ένα είναι βέβαιον : ή Χώρα Σφακίων ήτο καί παραμένει ή φυσική, ιστορική καί διοικητική Πρωτεύουσα τής έπαρχίας.

1.1.1 Τοποθεσία

Η Χώρα /τῶν/ Σφακίων είναι κτισμένη στό δυτικόν άκρῶς ἄκρον μιᾶς βραχώδους ζώνης, μήκους ~ 16 χλμ. καί πλάτους 1 - 3 χλμ., ὀριζομένης πρός Νότον ἀπό τήν θάλασσαν καί πρός Βορράν ἀπό τούς πρόποδας τῶν Λευκῶν Ὀρέων.

Η λειτουργική στρατηγική θέσις τήν ὁποίαν κατέχει, καθορίζει ἀπολύτως τόν χαρακτήρα της καί τής ἐπιτρέπει νά ἐλέγχει τούς παράγοντας Βουνό - θάλασσα, ἐνῶ συγχρόνως ἐπωφελεῖται τής μόνης σχετικῶς ἐπιπέδου /ἐκτός τῶν ὑψιπέδων/περιοχῆς τής Ἐπαρχίας : Ζώνη Κομητάδες - Σκαλωτή.

1.1.2 Ὁ Μπρόσγυαλος

Όλα τά στοιχεῖα αὐτά καί ὀλόκληρος ή Ἐπαρχία συγκεντρώνονται εἰς τόν Μπρόσγυαλον.

Η συνοικία αὐτή τῶν Σφακίων ἐξελίχθη ταχέως, κατά τόν 18^ο αἰώνα, εἰς μικρόν ἄστικόν κέντρον, εἰς λιμένα διακομιδῆς τῶν ἐμπρευμάτων τής Ἐπαρχίας καί βεβαίως εἰς κέντρον μεταποιητικῆς ὀραστηριότητος, ἐπισκέψεως, συγκεντρώσεως, συναλλαγῶν καί διασκεδάσεως /Τουρισμοῦ κατά τήν σύγχρονον φρασεολογίαν/ δι' ὀλόκληρον τήν Ἐπαρχίαν.

1.1.3 Οἱ ἄλλες συνοικίες

Οἱ ἄλλοι οἰκισμοί - συνοικίες πού ἀποτελοῦν τήν Χώραν, μάς πείθουν μέ τήν τοποθέτησιν, τήν δομήν καί τήν μορφολογίαν των, ὅτι ἐξυπηρετοῦσαν τίς ἀνάγκες ἐσωτερικῶν ἐπαφῶν τοῦ Μπρόσγυαλου μέ τήν Ἐπαρχίαν /Βουνό καί οἰκισμοί τῶν ἀνατολικῶν περιοχῶν τῆς Ἐπαρχίας/.

Μέσω δέ τοῦ Μπρόσγυαλου ἐξυπηρετοῦντο οἱ δικές τους ἀνάγκες ἐπικοινωνίας μέ τοὺς δυτικούς οἰκισμοὺς /Ἀνώπολις, κλπ./ καί μέ τήν θάλασσαν /δορυφόροι οἰκισμοί, κτηνοτροφικῆς ἀριστοκρατίας / Βλ.Σχ:48/Χ.Σ.1/150.

1.1.4 Ἡ παρακμή

" Ἐκάψα τόν Ὅμπρός Γιαλό κάτω στισοί μαγατζέδες πού κατεβαῖνα οἱ γι' ἄρχοντες κι' ἐκάνα τσ' ἐγλετζέδες "

Ἡ καταστροφή τοῦ Μπρόσγυαλου, τόν 18^ο αἰῶνα καί περί τό 1770, συμπαρέσυρεν εἰς τήν παρακμήν καί τίς ἄλλες συνοικίες τῆς Χώρας /"κάψανε τό κεφάλι"/ καί κατέληξεν εἰς τήν ὀλοκληρωτικήν σχεδόν ἐρήμωσιν καί ἐρεῖπωσίν των.

Τό Γεωργίτσι π.χ., ἐκατοικεῖτο μέχρι πρό τινος ἀπό μίαν χήραν καί μόνον, ἡ ὁποία καί αὐτή τό ἐγκατέλειψε κατόπιν τραγικοῦ συμβάντος.

Ἡ παρακμὴ αὐτὴ συνεχίζεται μέχρι σήμερον. Αὐτὴ ἐξηγεῖ τὴν πλήρη ἐγκατάλειψιν τῆς Χώρας Σφακίων ἀπὸ Κρατικὴν ἢ καὶ ἰδιωτικὴν ἐπέμβασιν /"δὲν ὑφίσταται δυνατὸτης ἐπεμβάσεως, ἄνευ ἐξησφαλισμένης ἀποσβέσεως"/.

Ὁ δημιουργούμενος τοιοῦτοτρόπως φαῦλος κύκλος πρέπει νὰ διακοπῆ διὰ τῆς ἀμέσου Κρατικῆς ἐπεμβάσεως καὶ ἐκτελέσεως ὅλων τῶν βασικῶν ἔργων ὑποδομῆς, ἀναγκαίων /ἀναγκαϊοτάτων δι' ἡμᾶς τουλάχιστον/ ὅχι πλέον διὰ τουριστικὴν ἢ ἄλλην ἀνάπτυξιν, ἀλλὰ ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς Ἐπαρχίας.

ΧΙΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ
ΑΓ. ΑΝΤΩΝΗΣ

2.1.0 Π ρ ά σ ι ν ο ν

Όλοκληρος ή περιοχή έντός τής όποιας οίκοδομήθηκε ή Χώρα είναι άδενδρος /άπό Άνωπόλεως μέχρι Κομητάδων/.

Μόνην έξαίρεσιν άποτελεϊ ό μικρός πευκών /7-8 Στρ./ περίξ τοϋ Φρουρίου.

2.1.1 Φ α ρ ά γ γ ι α

Άπό τά τέσσερα φαράγγια τής Χώρας /"Ιλιγγας - Παππᾶ τό Λαγκό - Καβί τό Λαγκό - Καλῶν Λάκκων ή Σφακιανό"/, τά τοϋ "Παππᾶ τό Λαγκό" καί "Καβί τό Λαγκό", περισσότερον ρεύματα παρά φαράγγια, διέρχονται κατά τήν έξοδόν τους διά μέσου τοϋ οίκισμοϋ.

Όλα είναι βατά καί έξηρησιμοποιοϋντο διά τήν έπικοινωνίαν μέ τά "μιτᾶτα" τῶν Λάκκων, Καλῶν Λάκκων καί Μουρλί.

Μέριμνα πρέπει νά ληφθῆ διά τάς έξόδους των μέσω τοϋ οίκισμοϋ, τήν φύτευσιν καί καλλωπισμόν τῶν όχθῶν.

Τοιουτοτρόπως δύνανται νά μετατραποῦν εἰς ἕν ἀκόμη στοιχεῖον ἐνδιαφέροντος διὰ τὸν οἰκισμόν.

2.1.2 Σ π ή λ α ι α

Ἐσημειώσαμε καὶ παραθέσαμε εἰς τὸν Τομέα III τῆς Μελέτης, κατάλογον τῶν σπηλαίων.

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὰ κυριώτερα θαλάσσια :

- Τοῦ Δασκαλογιάννη. Πιθανῶς ἐχρησίμευσε ὡς παράνομον Νομισματοκοπεῖον κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1770,
- τῆς Φονοσοικιάς κοντὰ στὴν Ἀκτὴ τοῦ Ἰλιγγα καί,
- Τὸν Πήγαδο /θαλάσσιον κοίλωμα/ στὴν Ἁγία Κυριακὴ, παρά τὴν θέσιν Ἀμμούδι.

Πλεῖστα ἄλλα σπήλαια χερσαία /Κομητάδες, Βουβᾶς κ.λ.π./ καὶ θαλάσσια εὐρίσκονται εἰς τὴν περιοχὴν.

2.1.3 Χ ε ι μ ε ρ ι ν ὀ ς Τ ο υ ρ ι σ μ ὀ ς

Προβλέπεται διὰ τῆς συνδέσεως τῆς Χώρας μέ τὰ πεδία χιονοδρομιῶν μέσω Ἀσκούφου /ΝΙΑΤΟ/ ἢ μέσω Ἀναδόλεως ἢ ἀκόμη κατ'εὐθείαν μέσω Λάκκων καὶ Βιτσιλόκουμου.

2.1.4 Ἄ κ τ έ ς

Ἡ Χώρα Σφακίων στερεῖται σημαντικῆς ἐκμεταλλευσίμου

Άκτης /βασικόν πλέον στοιχεῖον τουριστικῆς ἔλξεως.

Ἡ μόνη ἰσχνή παραλία πού διαθέτει εὐρίσκεται ἐντός τοῦ λιμένος.

2.1.5 Π α ρ α λ ί ε ς Ο ἰ κ ι σ μ ο ῦ

Ἡ παραλία αὐτή μή δυναμένη νά δεχθῆ οἰανδήποτε ἐγκατάστασιν καί πάσχουσα ἐκ τῆς γειτνιασεως τοῦ σταθμοῦ αὐτοκινήτων, τῆς κατοικουμένης ζώνης, τοῦ νέου κρηπιδώματος καί τῆς ἰδίας τῆς ὑφῆς της, δέν εἶναι δυνατόν νά θεωρηθῆ ὡς ἐκμεταλλεύσιμον στοιχεῖον διά τόν οἰκισμόν.

Ἡ δευτέρα παραλία τοῦ οἰκισμοῦ εἶναι ἡ μικρή παραλία τοῦ Μαύρου Λιμνιώνα, ὅπου τοποθετεῖται ἡ Τουριστική Μονάς Α' τῆς Χώρας Σφακίων.

Ἡ παραλία αὐτή, ὡς ἔχει σήμερον, εἶναι σχεδόν ἄχρηστος διά τόν οἰκισμόν, ὁ δέ ἐξωραϊσμός, ἐμπλουτισμός, ἐξυπηρέτησις καί ἔνταξις της /πεζόδρομος κ.τ.λ./ εἰς αὐτόν εἶναι ἔργον πολυδάπανον καί δυσχερές.

Πιστεύομεν ὅτι ἐγκαθισταμένη ἡ Τουριστική Μονάς, αὐτομάτως θά συμβάλλῃ εἰς τήν ἀναγκαίαν ἔνταξιν καί θά ἐμπλουτίσῃ τήν Χώραν μέ μίαν σύγχρονον Λουτρικήν ἐγκατάστασιν.

Ἐκτός τῶν δύο προαναφερθέντων παραλιῶν, ὀλόκληρος ἡ ἀκτὴ Χώρας Σφακίων εἶναι ἄκρως βραχῶδης.

Θά προταθῆ εἰσέτι ἡ δημιουργία μιᾶς περιορισμένης λουτρικῆς ἐξυπηρετήσεως, εἰς τήν βραχῶδη περιοχὴν δυτικῶς

τοῦ οἰκισμοῦ καί παρά τήν θέσιν τῆς πηγῆς.

300 Ἡ ἐγκατάστασις /τελείως προσαρμοσμένη μέ τήν τοποθεσίαν/ θά ἔχει ὡς σκοπόν τόν ἐξωραϊσμόν, τήν προβολήν καί ἔνταξιν τῆς πηγῆς ἥτις σήμερον στεγάζεται εἰς ἕν ἄμορφον κτίσμα εἰς τόν οἰκισμόν.

2.1.6 Δορυφόροι Ἄκτα

Ἐβασίσαμεν ὅλας τάς σκέψεις καί ἐλπίδας μας διά τήν ἀνάπτυξιν τοῦ Τουρισμοῦ Χώρας Σφακίων εἰς τήν δυνατότητα ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀκτῶν πού εὐρίσκονται στήν ἄμεσον περιοχὴν τοῦ οἰκισμοῦ, καί συγκεκριμένως,

πρὸς Δυσμὰς :

Τοῦ Ἰλιγγα, τῶν Γλυκῶν Νερῶν, τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τοῦ Λουτροῦ καί τοῦ Φοίνικα.

πρὸς Ἀνατολάς :

ἀπὸ Ἀλλάδι μέχρι Φραγκοκάστελλου.

Θεωροῦμεν τήν Χώραν Σφακίων τό κέντρον βάρους τοῦ Ἄξωνος Λουτροῦ - Φραγκοκάστελλου /πόλοι/ καί τίς ἀκτές τοῦ ἄξωνος αὐτοῦ ἀναπόσπαστα μέλη τοῦ οἰκισμοῦ καί ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις δι'οἰανδήποτε προσπάθειαν ἀναπτύξεως.

2.1.7 Ἀμμοληψία

Ἡ ἀμμοληψία ἐκτελεῖται ὁμοίως ὅπως καί εἰς ὅλας τάς ἀκτάς /Πρβλ. Τομεύς I, II, III Τομεύς Μελέτης.

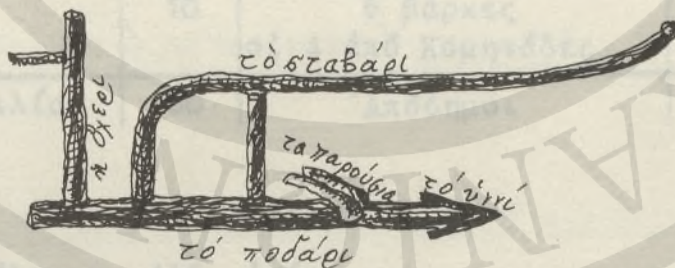

3.1.0 Κτηνοτροφία - Μελισσοκομία

Αί ήδη αναφερθεῖσαι κύριαι πηγαί ἀπασχολήσεως τῆς Ἐπαρχίας/κτηνοτροφία-μελισσοκομία/, ἀποτελοῦν καί διά τήν Χώραν τούς κυρίους πλουτοπαραγωγικούς της πόρους.

Παραλλήλως ἀναφέρομεν ὡς δευτερευούσας ἀπασχολήσεις τήν ἐλαιοκομίαν, ἀλιείαν, ὀρισμένας μεταποιητικὰς δραστηριότητες καί τήν ναυτιλίαν.

Ἀνωσσην « Ἰδού λό ἀγέρι Ἡολόδου-Κοθαίου »

ἡ ἐχέτην = ἡ ὄχηρι, ὁ ἰόλοβοεῖς = σταβάρη,
τὸ ἔγυμα = τὸ ποδάρι, ἡ ὕννη = τὸ ὕννη

3.1.1 Δ υ ν α τ ό τ η τ ε ς

Όλοι αι άνωτέρω παραγωγικά δραστηριότητες διαθέτουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξεως.

Ός ένδειξιν τής σημερινής άπασχολήσεως εις τήν Χώραν Σφακίων, παραθέτομεν τόν κατωτέρω πρόχειρον Πίνακα, καταρτισθέντα συμφώνως μέ προσωπικήν άπογραφήν.

	ΑΤΟΜΑ	Δ Υ Ν Α Μ Ι Κ Ο Ν	ΠΑΡΑΓΩΓΗ
Κτηνοτρόφοι	160	16-17000 αίγοπρόβατα	10 Τ. άνθότυρος 20 Τ. κεφ.-γραβ.
Έλαιοκαλλιέργεια		Χώρα Σφακίων και Κομητάδες	10-12 Τ. ή Χώρα 15-20 Τ. Κομητ.
Μελισσοκόμοι *	10		
Έμπόριον	20	8 καταστήματα εις Μπρόσγυαλον 3 εις Κομητάδες	
Άλιεΐς	10	6 βάρκες οι 4 από Κομητάδες	100 χλγ ιχθύων ήμερησίως
Έμπορική Ναυτιλία	60	Άπόδημοι	

Έπί Συνόλου : 436 άτομων

* Μόνον δύο άσχολοϋνται αποκλειστικώς μέ τήν μελισσοκομίαν. Διά τούς ύπολοίπους αποτελείτ παράλληλον άπασχόλησιν μέ τήν κτηνοτροφίαν και έλαιοκαλλιέργειαν.

3.1.2 Άλιεία - Οίκιακή Βιοτεχνία

Ίδιαιτέρως θά επιμείνωμεν εἰς τήν τόνωσιν τῆς ἀλιείας, ὡς ἐπίσης καί τῆς οἰκιακῆς Βιοτεχνίας εἰδῶν ἐπιτοπλοῦ Τέχνης.

Κέντρον οἰκιακῆς Βιοτεχνίας δύναται νά καταστή ἡ Χώρα Σφακίων/ἐργαστήριον εἰς Κομητάδες/. Ἦδη ἀσχολοῦνται περὶ τάς 300 γυναῖκας τῆς Ἐπαρχίας μέ τήν ὑφαντικὴν καί τήν κεντητικὴν δι'οἰκιακὴν χρῆσιν.

3.1.3 Ἐξυπηρέτησις Κεφαλαίου

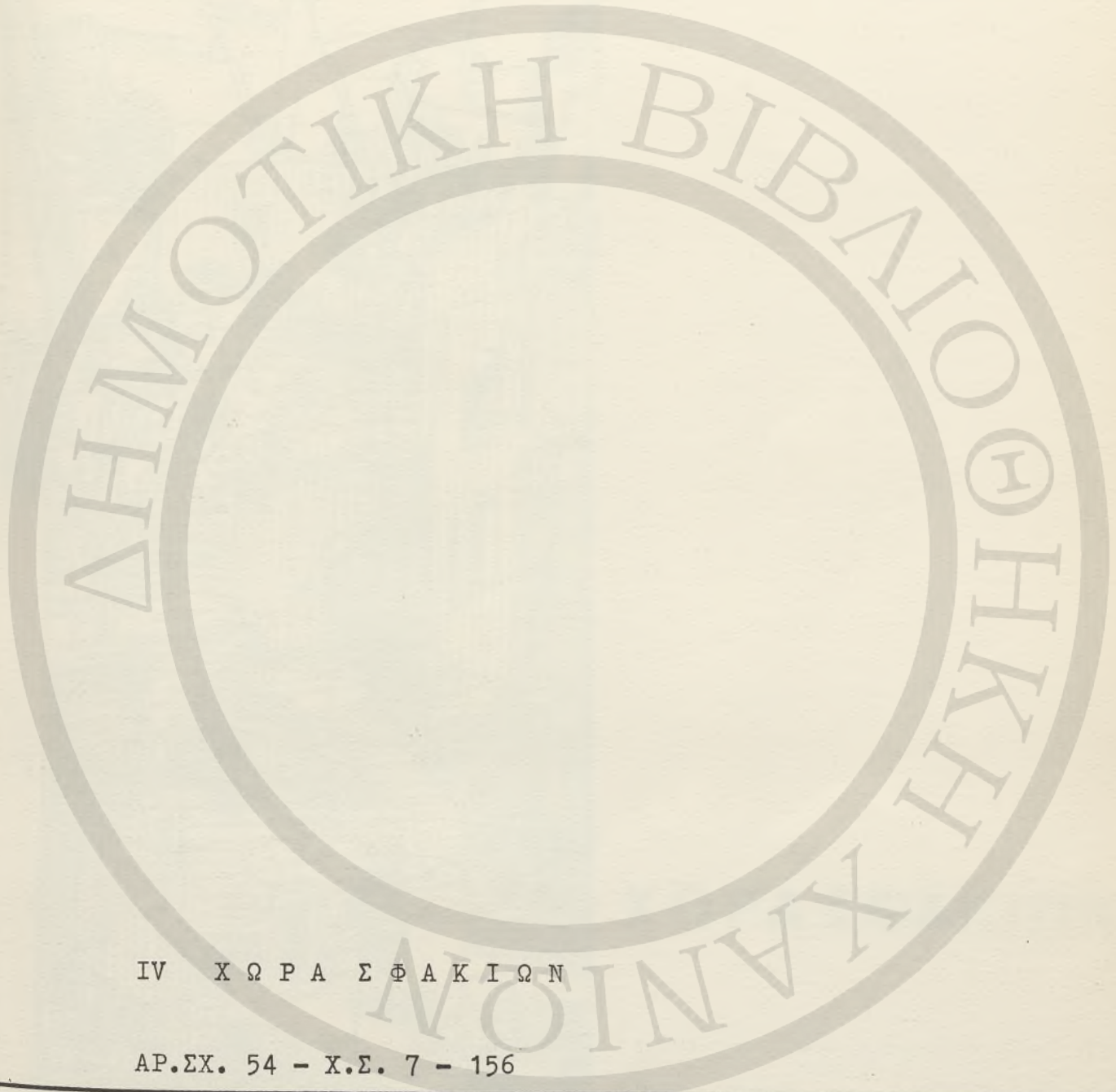
Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι, εἴμεθα πεπεισμένοι διὰ τήν ἀρίστην ἐξυπηρέτησιν οἰασδῆποτε τοποθετήσεως κεφαλαίου εἰς τήν Χώραν Σφακίων, λόγῳ :

τοῦ ἀνεκμετάλλετου καλλιεργήσιμου ἐδάφους της,
τῆς μονίμου ὑποαπασχολήσεως τοῦ ἐργατικοῦ της δυναμικοῦ,
τῶν τουριστικῶν δυνατοτήτων τῆς περιοχῆς.

3.1.4 Τουριστικοί Πόροι

Ἀσχολοῦμεθα μέ τοὺς πόρους αὐτοὺς εἰς τό κεφ.8.0.0 τοῦ παρόντος Τομέως.

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 54 - Χ.Σ. 7 - 156

ΧΩΡΑ : ΟΙΚΙΑ

ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΟ
ΣΠΙΤΙ ΤΩΝ ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΔΩΝ

4.1.0 Διάρθρωσις Οίκισμοῦ

Ἡ διάρθρωσις τῶν μονάδων πού ἀποτελοῦν τήν Χώραν Σφακίων ἀπαρτίζει ἕν ἐπί πλέον στοιχεῖον διά τήν ἀπόλυτον ἔνταξιν τῆς στήν περιοχή πού καταλαμβάνει ἐντός τῆς ἐπαρχίας.

Ἀποτελεῖτο ἀπό τρεῖς τέσσερις σημαντικώτερες καί πλουσιώτερες ομάδες κατοικιῶν τῆς ἐπαρχίας. Τόν Μπρόσγουαλο - τό Μεσοχώρι - τόν Θόλο - καί τό Γεωργίτσι.

4.1.1 Οἰκιστικαί ὁμάδες Χώρας Σφακίων

Παραθέτομεν στό Σχέδιο Σ 48 / Χ.Σ. 1 / 150 / τήν τοποθεσίαν τῶν οἰκιστικῶν ὁμάδων πού συνθέτουν τήν Χώραν Σφακίων, τάς σχέσεις μεταξύ των, καί τάς σχέσεις τῆς Χώρας μέ τό περιβάλλον τῆς.

Θεωροῦμεν τήν διάρθρωσιν τελείως φυσιολογικήν καί δικαιολογημένην ἀπό τάς γεωφυσικάς συνθήκας τῆς ἐπαρχίας καί ἤδη ἐκθέσαμεν τάς ἀπόψεις μας ἐπί τοῦ θέματος εἰς τήν Εἰσαγωγήν τοῦ παρόντος Τομέως.

Ἡ ἐπικρατοῦσα μορφή κατοικίας στή Χώρα Σφακίων καί εἰδικώτερα στόν Μπρόσγυαλο εἶναι ἡ πλέον ἐξελιγμένη καί ἐκπολιτισμένη μορφή κατοικίας τῆς Ἐπαρχίας.

Πηγάζει καθαρά ἀπό τόν ὀρεινό τύπο μονόσπιτου, κρατάει πάμπολλα παραδοσιακά στοιχεῖα, ἄν ὅχι ὅλα, τά μεταφέρει στήν ἐποχή της /ἀκμάζει τόν 18^ο αἰῶνα/, ἐνῶ συγχρόνως στίς κατασκευαστικές λεπτομέρειες, δέχεται καί ἀφομοιώνει ὅλες τίς ξένες ἐπιδράσεις.

Ἐπιμένουμε στό ὅτι τό σπίτι αὐτό δέν εἶναι τό ἀρχοντικό τῆς Ὑδρας, τοῦ Πηλίου, τῆς Μυτιλήνης ἢ τῆς Καστοριάς, πού οἱ ρίζες του χάνονται μέσα σέ δαιδαλώδη γεννεαλογικά δένδρα, ἀλλά εἶναι τό ἀρχοντικό τῆς Ἐπαρχίας Σφακίων.

Δέν χρειάζεται καμμια προσπάθεια διά νά βρῆ κανεῖς τήν καταγωγή του ἀφοῦ συνυπάρχει μέ τόν πρόγονό του.

Ὁ ἐπικρατέστερος τύπος εἶναι τό διόροφο σπίτι μέ ἐσωτερική ἢ ἐξωτερική ἐπικοινωνία τοῦ δευτέρου ὀρόφου, ὅπου ὁ χῶρος τό ἐπιτρέπει.

Ὁ δεύτερος ὄροφος δέν καταλαμβάνει ὁλόκληρη τὴν ἔκταση τοῦ ἰσογείου ἀλλὰ ἀφίνει συνήθως ἐλεύθερο τὸν χῶρο πού κατέχει στό ἰσόγειο ἢ "Καμάρα" καί εὐρίσκεται πάνω ἀπό τὴν "Αἴθουσα" /Σπίτι Μαλανδράκηδων, Μπατζέλη/.

Ὅπου δέν ὑπάρχει χῶρος /οἰκόπεδο/ ἢ "Αἴθουσα" τοῦ ἰσογείου χτίζεται δίπλα καί ἐγκάρσια στήν "Καμάρα", ὁ δέ ὄροφος πάνω ἀπ'αὐτήν καί μέ ἐσωτερικὴν ἐπικοινωνία /Σπίτι Τζαρδῆ/.

Ἴσως αὐτός ὁ τύπος νά ἔδωσε στήν ἐξέλιξή του τὸ διόροφο τύπο μέ μπαλκόνι.

4.1.5 Ο ἰ ἄ λ λ ο ι τ ὕ π ο ι

Ἀπαρτίζονται ἀπὸ τρεῖς ἀποθήκες τοῦ Λιμανιοῦ. Διόροφα καί τριόροφα κτίσματα προσαρμοσμένα στὴ κλίση τοῦ ἐδάφους.

Γιὰ ἐκεῖνα πού ὁ Μπάρμπα Παντζελιός /1780 ;/ στό "Τραγοῦδι τοῦ Δασκαλογιάννη" ὀνομάζει "μαγατζέδες", ὁ Παπαδοπετράκης /1877/ "ἐργαστήρια καί ἀποθήκαι διαφόρων ἐμπορευμάτων" ὁ Δέφνερ /1918/ "ἐργαστήρια ἐμπορικά καί ταβέρνες".

Οἱ ἀποθήκες αὐτές θά κατελάμβανον ἄλλοτε ὁλόκληρο τὸ μέτωπον τοῦ μικροῦ λιμένος. Τὸ πρὸς Νότον ἰσόγειον /πλευρὰ Λιμένος/ ἦτο ἀποθήκη ἢ ἐργαστήριο. Ὁ πρὸς βορρᾶν ὄροφος, ἐπί τῆς κυρίας ἐμπορικῆς ὁδοῦ, μέ ἰδιαιτέραν εἴσοδον, ἦτο κατάστημα. Ἡ κατοικία εὐρίσκετο εἰς τὸν ὄροφον καί εἶχε μέτωπον πάλι πρὸς τὴν

θάλασσα /μπαλκόνι και παράθυρα προς Νότον/ Βλ. Σχ. 49 /Χ.Σ. 2 / 151.

Έκτός από τις οικίες αυτές, έσημειώσαμεν πολλά διόροφα μέ Ξντονον χαρακτήρα /όρισμένα άρχης αιώνας, κατεστραμένα/ και έπεσημάναμε μίαν ζώνην έρειπιώνος πολύ ένδιαφέρουσα διά τήν Ίδρυσιν Ξενώνος.

4.1.6 Ο Ι κ ο δ ο μ ι κ ό ς Κ α ν ο ν ι σ μ ό ς

Πρέπει νά συνταχθῆ μέ στόχον τήν άνοικοδόμησιν - άναδιάρθρωσιν τοῦ οικισμού οὔτως ὥστε νά μήν δίδῃ πλέον οὔτος τήν εικόνα έγκαταλήψεως και έρημώσεως μέ τάς έμπεριεχομένας συνεπειάς.

4.1.7 Ζ ὠ ν ε ς

Μέ τόν παραπάνω γνώμονα και ὡς πρώτην γενικήν πρότασιν καθωρίσαμε τάς άκολουθους Ζώνας / Βλ. Σχ. 51 / Χ.Σ. 4 / 153.

4.1.8 Ζ ὠ ν η έ γ κ α τ α σ τ ά σ ε ω ς

Ὡς Ζώνη άναδιάρθρωσεως και έπαναγκαταστάσεως όρίσθηκε ἡ ἴδια περιοχή πού καλύπτει σήμερα. ὁ οικισμός τοῦ Μπρόσγαλου, οὔτως ὥστε νά έπιτευχθῆ εἰς πρώτην φάσιν ἡ συμπλήρωσίς του.

4.1.9 Ζώνη επέκτασεως

Ὡς Ζώνη επέκτασεως ὀρίσθηκε ἡ κατά τόν φυσιολογικόν ἄξονα ἀπὸ Δυσμάς πρὸς Ἀνατολάς τάσις κινήσεως τοῦ οἰκισμού, ἡ ὁποία θά συμπεριλάβῃ τὰς συνοικίας Μεσοχώρι καὶ Θόλο.

Ἡ Ζώνη αὐτή παρουσιάζει τὰ ἀκόλουθα προτερήματα :

- 1 Ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ τὴν ἀμαξιτὴν ὁδόν.
- 2 Θά χρησιμεύσει ὡς συνδετικὸς κρίκος τοῦ Μπρόσγυαλου μέ τὶς δυτικὰς συνοικίας.
- 3 Θά βοηθήσει εἰς τὴν τόνωσιν τῶν συνοικιῶν - Μεσοχώρι - Θόλος.

4.2.0 Ζώνη πρασίνου

Εἶναι ἡ μόνη δυνατὴ /καὶ ὑπάρχουσα/ Ζώνη ἀστικοῦ πρασίνου τῆς Ἐπαρχίας.

Προτείνεται ἡ επέκτασις τῆς καὶ ἡ ἐγγραφή εἰς τὴν Ζώνην αὐτὴν τῆς ὁμάδος ἐκκλησιῶν πέριξ τοῦ Νεκροταφείου.

4.2.1 Ζώνη Τουριστικῶν ἐγκαταστάσεων

Ἐπιλέξαμε τὴν περιοχὴν τοῦ "Μαύρου Λημνιώνα" διὰ τὴν ἐγκατάστασιν σημαντικῶν νέων τουριστικῶν Μονάδων μέ τὴν δυ-

νατότητα επέκτασεως προς "Λαγουδόκαμπον".

1^{ον} Η θέσις αὐτή ἔχει τό βασικόν προτέρημα νά ἐντάσσεται εἰς τόν οἰκισμόν, ἐνῶ συγχρόνως διατηρεῖ τήν αὐτονομίαν της.

2^{ον} Δύναται νά συνδεθῆ σχετικῶς εὐκόλα μέ τήν δημοσίαν ὁδόν, δίχως σημαντικήν βλάβην τοῦ τοπίου.

3^{ον} Ἡ κατά τμήματα κατασκευή του εἶναι σχετικῶς εὐκόλος.

4^{ον} Τό ἰδιορρυθμον καί τελείως δύσχρηστον ἔδαφος θά ἐπιτρέψη / ἢ καί θά ἀναγκάσῃ / εἰς τόν μελετητήν νά προσαρμοσθῆ εἰς τās τοπικάς συνθήκας. Τοῦτο δέ θά ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τήν μορφολογικήν ἐνότητα τῆς ἐγκαταστάσεως μέ τήν τοῦ οἰκισμοῦ.

4.2.2 Ἐν τὸς τοῦ οἰκισμοῦ

τουριστικά ἐγκαταστάσεις

Ἐκτός τῆς αὐτονόμου αὐτῆς Ζώνης, προβλέπομεν /βλ.σχ. 51/Χ.Σ.4/153/ κείμενον Κεφ.8.0.0/ καί τήν ἐντός τοῦ οἰκισμοῦ ἐγκατάστασιν ξένων ἐπισκεπτῶν:

Οἰκιακοί Ξενῶνες - Ξενῶνες ἐντός ἀνοικοδομουμένων παλαιῶν κτηρίων - Συγκρότημα κατοικιῶν διά χρῆσιν Ξενῶνος.

4.2.3 Ὅροι Δομήσεως

Εἰδικῶς διά τήν Χώραν πρέπει νά συνταχθοῦν καί εἰδικοί ὅροι Δομήσεως, βασιζόμενοι εἰς τήν ἰδιορρυθμίαν τῆς

περιοχής και έντάσσοντες όλα τα νέα υλικά

4.2.4 Άποκατάστασις - Διασκευή παλαιών οικιών

Αν και αυτή η εργασία δύναται να θεωρηθῆ ὡς ἔργον ἀρχαιολόγου, ἡ μετατροπὴ μιᾶς ὑπαρχούσης κατοικίας καὶ ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῆς, θὰ ἐχρησίμευε ὡς παράδειγμα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὄρων δομήσεως καὶ θὰ ἔπειθε τοὺς κατοίκους διὰ τὴν ἀξίαν τῶν οἰκιῶν των.

4.2.5 Ἀνάγκαι Οἰκισμοῦ

Ἐπαναλαμβάνωμεν τὰς κυρίους ἀμέσους ἀνάγκας :

Ἡλεκτροδότησις ὑπὸ τῆς ΔΕΗ

Ἀσφαλτόστρωσις τῆς ὁδοῦ Ἴμπρου - Χώρας

Ἐπέκτασις τῆς προβλήτου

Ἐκτός ὅμως αὐτῶν τῶν βασικῶν ἀναγκῶν, ὁ οἰκισμὸς στερεῖται ἐπὶ πλέον :

Δικτύου ἀποχετεύσεως

Πλατειῶν καὶ πεζοδρόμων

Συγχρόνου δικτύου ὕδρευσεως

Χώρου σταθμεύσεως αὐτοκινήτων

Γηπέδου ἀθλοπαιδιῶν,

κλπ., κλπ., κλπ., κλπ.

5.1.0 Ἀ ρ χ α ι ο λ ο γ ι κ ᾶ

Καίτοι όλες οι πληροφορίες, ή ιστορία καί ή γεωγραφική θέσις τῆς Χώρας συγκλίνουν πρός τήν υπόθεσιν ότι εἰς τήν τοποθεσίαν πρέπει νά ὑπῆρχεν ἀρχαῖος οἰκισμός, ἐν τούτοις, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, δέν ἔχομε μέχρι στιγμῆς συγκεκριμένα στοιχεῖα ἢ λείψανα ἀρχαίων μνημείων ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Χώρας Σφακίων.

5.1.1 Βυζαντινᾶ - Μεταβυζαντινᾶ καί σύγχρονα ἐκκλησιαστικά Μνημεῖα

Ἐκατόν, ποιητικῆ ἀδεία - σαρανταπέντε κατά τάς μαρτυρίας περιηγητῶν καί κατοίκων - ἐξηνταέξη κατά τάς συλλεχθείσας ἰδικᾶς μας πληροφορίες /44 κατεστραμένοι καί 22 λειτουργοῦνται, περίπου/, χριστιανικοί ναοί ὑπῆρχον ἢ ὑπάρχουν εἰς τήν Κοινότητα Χώρας Σφακίων.

ΕΦΑΚΙΑ
ΤΟ ΚΕΚΡΟΤΑΚΕΙΟ

Παραθέτομεν κατωτέρω Κατάλογον τῶν κυριωτέρων ἐκκλησιῶν τῆς Κοινότητος Χώρας, συνταχθέντα τῇ βοηθείᾳ τοῦ κ. Ἀνδρέα Βαρδουλᾶκη καί τοῦ κ. Γεωργίου Μιζεράκη, Ὑπομεινάρχου, πρώην Διοικητοῦ Τμήματος Χωροφυλακῆς Χώρας Σφακίων, / παραγρ. 5.1.2/.

Θά ἐπανέλθωμεν εἰς τό Κεφάλαιον 6.0.0 μέ προτάσεις συγκεκριμένων μέτρων πρὸς διαφύλαξιν τοῦ πλούτου τούτου.

Σ Φ Α Κ Ι Α
Τ Ο Ν Ε Κ Ρ Ο Τ Α Φ Ε Ι Ο

5.1.2 Πρόχειρος Κατάλογος

Ἐκκλησιῶν

Κοινότητα Χώρας Σφακίων

ΜΠΡΟΣΓΥΑΛΟΣ

Ἅγια Τριάς		Β.-Δ. ~ 800 Μ.
Ἅγιος Νικόλαος		δίδυμη ἐκκλησία Νεκροταφείου
Ἅγιος Παντελεήμων		
Ζωοδόχος Πηγή	σπήλαιον	δίδυμη
Ἅγιος Ἐλευθέριος		ἐνετικόν κτῖσμα
Χριστός		" "
Ἅγια Βαρβάρα		πρόσφατος παρά τήν Χωρ/κήν
Παναγία		παρά τόν Ξενῶνα
Ἅγιος Γεώργιος	σπήλαιον	μέ σταλακτίτας-κίονας
Ἅγια Παρασκευή	"	Β. ~ 100 Μ.
Ἅγιος Ἀντώνιος	"	εἰς Μαῦρον Λιμνῶνα
Ἅγιος Ἰωάννης		

ΘΟΛΟΣ

Ἅγιος Γεώργιος
" "
Παναγία

ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ

Παναγία
Ἅγια Παρασκευή
Ἅγιος Γεώργιος
Χριστός

● ΜΕΣΟΧΩΡΙ

Παναγία ή Ψαρμελιγκιανή

Χριστός

Άγιοι Πάντες

Τοιχογραφίες

Προφήτης Ήλίας

Άγιοι Απόστολοι

Σταυροειδής

Υπαπαντή

Άγιος Ιωάννης

" "

Ίμπριώτικες

" "

Άγιος Νικόλαος

Άγιος Κωνσταντῖνος

● ΚΟΜΗΤΑΔΕΣ

Χριστός

Παναγία ή Θυμιανή

Νεκροταφείον

Άγιος Γεώργιος

Τοιχογραφίαι Παγωμένου

Άγιος Παῦλος

σπήλαιον

N. εἰς τήν παραλίαν

Άγιος Αντώνιος

"

N. χωρίου

Άγιος Ονουφριος

"

N.-A. χωρίου

Άγιος Ιωάννης

Άγιος Δημήτριος

δίδυμος

Άγιος Χαράλαμπος

Άγιος Ιωάννης Κολυμβητής

5.1.3 Έκκλησίες έντός Σπηλαίων

Παραθέτομεν έπίσης συμπληρωματικόν Κατάλογον ναϊδρίων καί άγιασμάτων τής Κοινότητος Χώρας Σφακίων κειμένων έντός Σπηλαίων, δσων δέν περιέχονται είς τόν κατάλογον τοῦ σπηλαιολόγου κ. PAUL FAURE καί συγκεντρωθέντες υπό τοῦ Ὑπομοιράρχου κ.Γ. Μιζεράκη.

Ἅγία Παρασκευή	είς Μελισσόκηπον	Ἐηρᾶ/Β.-Α. Χώρας
Ἅγία Κυριακή	" Πήγαδον	/Ν.-Α. "
Ἅγιος Χαράλαμπος	" Ἀμμοῦδι	" "
Τιμία Ζώνη / Θεοτόκος	" Βουβᾶ	
Ἅγιος Ἀντώνιος	" Ἅγιον Γεώργιον	/ Κολοκάσια

5.1.4 Μεσαιωνικά - Ὄθωμανικά

Κυριώτερον μνημεῖον αὐτῆς τῆς ἐποχῆς εἶναι ὁ "Κουλές" τῆς Χώρας, φρούριον ένετικόν καί ὀθωμανικόν.

Ἀνήκει καί αὐτός είς τήν σειράν τῶν παρακτίων φυλακίων, εἶχεν ὁμως τήν τύχην νά εὔρσκεται έντός ζώνης πρᾶσινου καί πλησίον οἰκισμοῦ.

Θά ζητήσωμεν είς τό ἐπόμενον κεφάλαιον τήν ἀνοικοδόμησίν του καί τήν ἔνταξίν του είς τόν οἰκισμόν μέσω τοῦ ὑπό μελέτην δικτύου πεζοδρόμων.

5.1.5 Κατοικίες

Ός διατηρητέας κατοικίας προτείνουμεν τας ακόλουθους :

- 1 Οίκια Μαλανδράκηδων /Τουριστικόν Περίπτερον ΕΟΤ
Σχ. 52 / Χ.Σ. 5 / 154 / ἀριθ. 1.
- 2 Οίκια Τσαρδῆ / Σχ. 52 / Χ.Σ. 5 / 154 / ἀριθ. 15/καί
Κάτοψιν εἰς / Σχ. 53 / Χ.Σ. 6 / 155 .
- 3 Οίκια Μαρίας χήρας Ἐμμ. Μπατζέλη, νῦν ἀκατοίκητος
Σχ. 53 / Χ.Σ. 5 / 154 / ἀριθ. 16 .
- 4 Ός καί ὄλα τὰ ἐρεῖπια τὰ ὅποια εὕρισκονται πλησίον
τοῦ σπηλαίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς.

1. 2. Σ Π Ι Τ Ι Α Σ Τ Ο Γ Υ Α Λ Ο
3. Σ Τ Ο Μ Ι Ο Φ Ο Υ Ρ Ν Ο Υ

4 Ο Μ Π Ρ Ο Σ Γ Υ Α Λ Ο Σ
Τ Ο Μ Ε Σ Ο Χ Ω Ρ Ι Κ Α Ι Ο Θ Ο Λ Ο Σ

ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

6.1.0 'Ανάγκη άμέσου έπεμβάσεως

Ός καί είς τούς προηγουμένους Τομεΐς έτονίσθη, ή άνάγκη έπεμβάσεως τών άρμοδίων 'Αρχών είναι έπιτακτική.

Διά τήν Χώραν Σφακίων ή έπέμβασις αύτή πρέπει νά πάρη τήν μορφήν τής άμέσου δράσεως.

6.1.1 Τά Μέσα

Παραμένουν τά αύτά μέ τά έκτεθέντα είς τούς άλλους Τομεΐς τής Μελέτης.

Παραλλήλως μέ τήν έπακριβή χάραξιν Ζωνών Ρυθμιστικοῦ / Βλ. Α' Πρότασιν Ρυθμιστικοῦ, Σχ.51/ Χ.Σ. 4/ 153 καί Κεφ. 4.0.0/ θά προταθῆ καί ή κήρυξις όλοκλήρου τής συνοικίας τοῦ Μπρόσγουαλου είς "άρχαιολογικόν-ιστορικόν Μνημεΐον"

6.1.2 Κύρηξις τοῦ Μπρόσφυαλου

εἰς " Ἱστορικόν Μνημεῖον "

Τό δραστικόν αὐτό μέτρον δίδει τήν δυνατότητα τοῦ δι -
πλοῦ ἐλέγχου τῶν νέων κατασκευῶν : α. ὑπό τῆς Ἀρχαιολογι -
κῆς Ὑπηρεσίας καί β. ὑπό τοῦ Πολεοδομικοῦ Γραφείου.

Τοιουτοτρόπως ἐπιτυγχάνεται ὁ ἔλεγχος τῶν κατασκευῶν ,
οἱ ὁποῖες ἐκτελλοῦνται ὑπό κρατικῶν φορέων καί γίνεται πραγ -
ματικότης /ἐάν ὑπάρχει οἰκοδομικός Κανονισμός /ἡ ταχυτέρα
λῆψις ἀποφάσεων.

Κυρίως ὅμως ἐπιτυγχάνεται ὁ αὐτόματος περιορισμός μιᾶς
Ζώνης 500 Μ περίξ τοῦ οἰκισμοῦ.

Σκοπός τοῦ μέτρου αὐτοῦ θά εἶναι βεβαίως ἡ διατήρησις
τῆς μορφῆς καί τοῦ χαρακτῆρος τοῦ οἰκισμοῦ. Μέσφ δέ αὐτοῦ
ὁ γενικώτερος στόχος ἀποβλέπει εἰς τήν ἐπανασύνδεσιν τῶν
κατοίκων μέ τήν οἰκοδομικήν των παράδοσιν.

6.1.3 Ἐπελθοῦσαι ἀλλοιώσεις

Διά νά ὑπογραμμίσωμεν τήν ἀναγκαιότητα ἀμέσου ἐπεμβά -
σεως σημειώνομεν τὰς ἐπελθούσας κατά τὰ τελευταῖα ἔτη ἀλ -
λοιώσεις τῆς μορφῆς τοῦ οἰκισμοῦ :

- 1 Κατεδάφισις ἔξῃ καταστημάτων-ἀποθηκῶν εἰς τήν Ζώνην μετώπου θαλάσσης 1960-1964
- 2 Κατεδάφισις τοῦ ἀρχοντικοῦ Μανούσου Βολουδάκη εἰς τήν θέσιν ὅπου σήμερον στεγάζεται ὁ Σταθμός Χωροφυλακῆς.
- 3 Κατεδάφισις οἰκίας καί ἀνοικοδόμησις τοῦ κτηρίου ὅπου σήμερον στεγάζεται ἡ Ὑπηρεσία τῶν Ταχυδρομείων.
- 4 Ἀνοικοδόμησις τῆς οἰκίας ὅπου σήμερον στεγάζεται τό Κοινοτικόν Κατάστημα, ὡς καί ἄλλων τριῶν οἰκιῶν.
- 5 Ἐπιδιορθώσεις καί ἐπισκευαί πολλῶν οἰκιῶν, μέ ἀποτέλεσμα τήν πλήρη ἀλλοίωσιν τῆς ἀρχικῆς μορφῆς των.
- 6 Ἀνέγερσις Κοινοτικοῦ Ἰατρείου ἐντός τοῦ μοναδικοῦ ἀστικοῦ πρασίνου τῆς Ἐπαρχίας καί δὴ παρά τήν εἴσοδον - Πύλην τοῦ οἰκισμοῦ.
- 7 Ἐπιδιόρθωσις καί καταστροφή ἐκ βάθρων τοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας, κειμένου καί αὐτοῦ εἰς τήν εἴσοδον τοῦ οἰκισμοῦ.
- 8 Κατασκευή τοῦ νέου ἐξ ἀνατεργᾶστου μετόν κρηπιδώματος τοῦ λιμένος καί τοῦ λιμενοβραχίονος, ἡ ὁποία κατέστρεψε τοὺς βράχους καί τήν ἀκτὴν.
- 9 Προγραμματισθεῖσα κατασκευή νέου Κοινοτικοῦ Καταστήματος, ὡς καί ἡ ἐπίσης μελετωμένη Πλατεία παρά τό Περίπτερον τοῦ ΕΟΤ.
- 10 Προβλεπομένη ἐπέκτασις τῆς προβλήτου.
- 11 Ἀνακατασκευή τῶν κυριωτέρων πεζοδρόμων τοῦ οἰκισμοῦ ἐκ μετόν.

6.1.4 Μέτρα διαφύλαξης καί ανάπτυξης

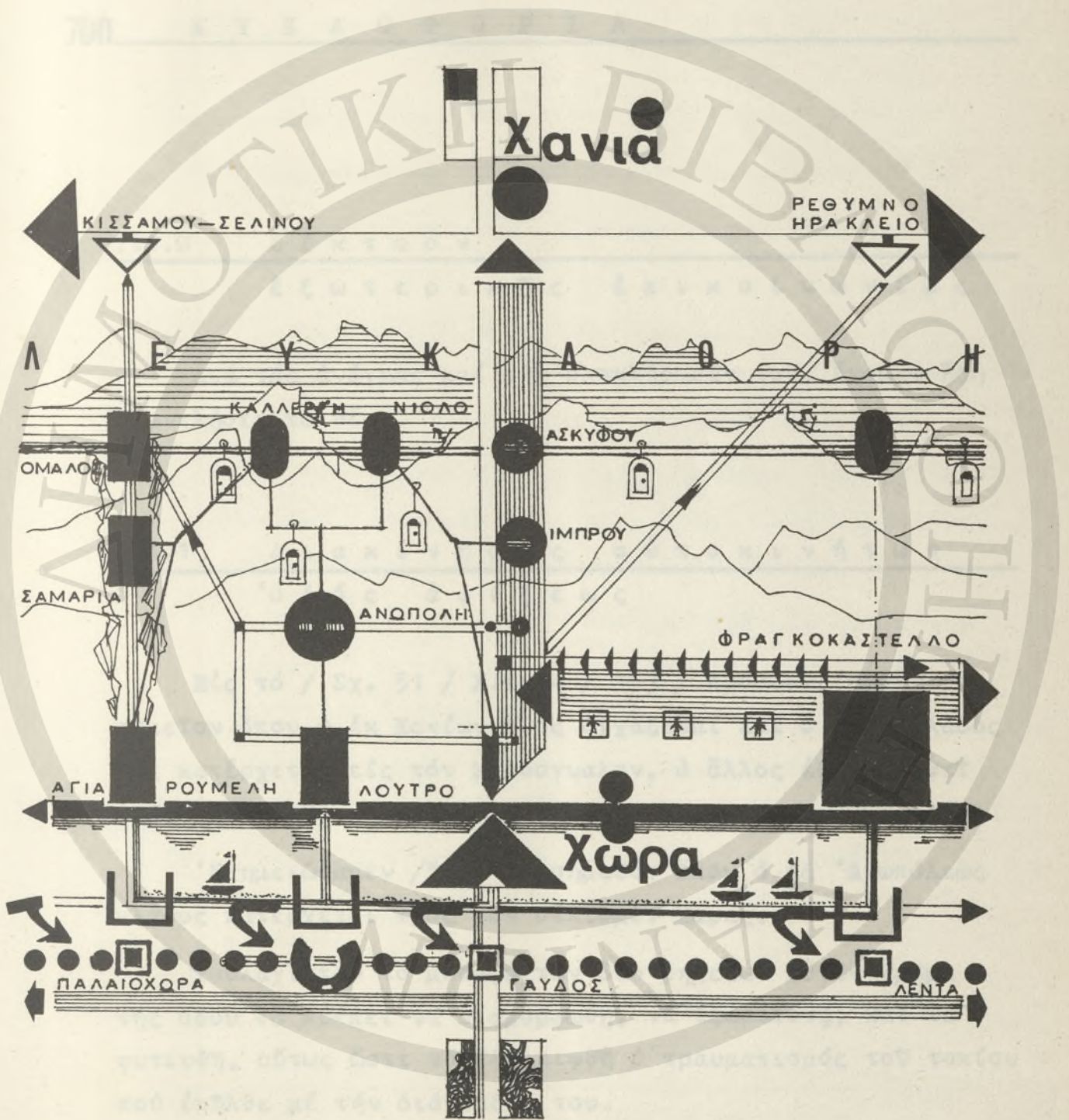
Τά παραδείγματα εις όλόκληρον τόν κόσμον πείθουν ότι ,
ή κύρηξις ενός χώρου εις "ιστορικόν Μνημεϊον" ούδόλως ανέ-
κοφεν τήν ανάπτυξίν του.

Εις τήν Γαλλίαν μάλιστα μεταχειρίζονται τήν μέθοδον
αυτήν ως μέσον ανάπτυξεως, όμοίως καί εις τήν 'Ιταλίαν.

'Εξ άλλου τά έλληνικά παραδείγματα /Ύδρας, Μυκόνου,
Δίνδου, τμημάτων Κερκύρας, κλπ. /άποδεικνύουν ότι τό μέτρον
δύναται νά αποβή θετικός παράγων ανάπτυξεως.

Διάγραμμα Κυκλοφορίας και Τουριστικού Δυναμικού

7.1.0 Δ έ κ τ υ ο νέ ξ ω τ ε ρ ι κ η ς έ π ι κ ο ι ν ω ν ί α ς

Διά τας ανάγκας καί τήν ολοκλήρωσίν του, έχομεν ήδη έξαντλήσει τό θέμα.

7.1.1 Δ ι α κ ί ν η σ ι ς α ύ τ ο κ ι ν ή τ ω νΌ δ ό ς ά φ ί ξ ε ω ς

Είς τό / Σχ. 51 / Χ.Σ. 4 / 153 / προσδιωρίσαμεν τό σημείον όπου ή έκ Χανίων όδός διχάζεται καί ό ξνας κλάδος της κατέρχεται είς τόν Μπρόσγυαλον, ό άλλος έξακολουθεϊ πρός 'Ανώπολιν.

'Εσημειώσαμεν /"Σ"/ τό σημείον όπου ό έξ 'Ανωπόλεω ς κλάδος κατέρχεται πρός τόν οίκισμόν Χώρας.

Τουλάχιστον τό μεταξύ τών δύο σημείων αύτών τμήμα τής όδοϋ θά πρέπει νά διαμορφωθῃ, νά έξωραϊσθῃ, καί νά φυτευθῃ, ούτως ώστε νά έξαλειφθῃ ό τραυματισμός τοϋ τοπίου πού έπηλθε μέ τήν διάνοιξίν του.

7.1.2 Σ τ α θ μ ε ύ σ ε ι ς α ύ τ ο κ ι ν ή τ ω ν

Προβλέπονται τρεις χώροι :

- 1 'Ο έξυπηρετών τό Τουριστικόν Συγκρότημα "P 1"
- 2 'Ο παρά τό Φρούριον έξυπηρετών τήν επίσκεψιν καί τό Συγκρότημα "P 4"
- 3 'Ο παρά τόν Σταθμόν Χωροφυλακής /Κύρια στάθμευσις τοῦ Μπρόσγυαλου, ἀφετηρία Λεωφορῶν καί κέντρον έξυπηρετήσεως τοῦ Λιμένου/.

Εἰς τόν χῶρον αὐτόν πρέπει νά τοποθετηθῆ καί ὁ Σταθμός έξυπηρετήσεως αὐτοκινήτων καί ἀργότερον τροφοδοτήσεως καυσίμων διά θαλαμηγούς.

Δέν ὑπάρχει αὐτήν τήν στιγμὴν οὐδεμία δυνατότης προμηκτικῶν καυσίμων εἰς ὀλόκληρον τήν Ἐπαρχίαν, πλην τῶν Σταθμοῦ εἰς Καρτέ Ἀσκύφου.

Ἡ διερεύνησις μᾶς ἔπεισεν ὅτι τά αὐτοκίνητα πρέπει νά μὴν προχωροῦν πέραν τοῦ σημείου αὐτοῦ. Νά ἔχουν δέ μόνο δυνατότητα προσβάσεως καί βραχείας παραμονῆς, ὡς καί έξυπηρετήσεως τῆς προβλήτος καί τοῦ Τουριστικοῦ Περιπτέρου.

7.1.3 Τ ὁ Μ έ τ ω π ο ν θ α λ ᾶ σ σ η ς

Ἡ μικρά προκυμαία πρέπει νά μείνει ἔλευθέρα κυκλοφορίας αὐτοκινήτων καί νά διαρυθμισθῆ εἰς χῶρον περιπάτου, παραμονῆς καί ψυχαγωγίας /πεζόδρομος/.

1.23 ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΤΟΝ ΜΠΡΟΣ ΓΥΑΛΟ

4 ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΒΛΗΤΑ

Τό ἴδιο καί ἐλεύθερος ὁ χῶρος παρά τό Περίπτερον τοῦ ΕΟΤ, τοῦ ὁποίου καί ἡ θέσις καί ἡ μορφή ἐπιτρέπουν τήν διαμόρφωσίν του εἰς πλατεῖαν /τήν δευτέραν δυνατήν πλατεῖαν τοῦ οἰκισμοῦ/ ὡς καί τήν πιθανήν ἔνταξιν καί χρησιμοποίησίν του ὑπό τοῦ Τουριστικοῦ Περιπτέρου ὡς χώρου ὑπαιθροῦ ἐστιατορίου.

7.1.4 Π ε ζ ο δ ρ ο μ ο ι - Π λ α τ ε ῖ ε ς

Ἐπίσης ἐσημειώσαμεν καί ἐπροτείναμεν διά τοῦ αὐτοῦ σχεδίου :

- 1 Πεζοδρόμους τοῦ οἰκισμοῦ
- 2 Πεζοδρόμους πρός ἐπιδιδόρθωσιν
- 3 Δύο νέας πλατείας
- 4 Διαμόρφωσιν καί ἔνταξιν τῶν πέριξ τοῦ Νεκροταφείου κειμένων ἐκκλησιῶν εἰς τήν Ζώνην πρασίνου.

7.1.5 Θ α λ α σ σ ῖ α ἐ π ι κ ο ι ν ω ν ῖ α

Εἰς τά προηγούμενα Τεύχη καί εἰς τοὺς Πίνακας Ἐπεμβάσεων ἐτονίσθη ἡ ἀναγκαιότητα τῆς συνδέσεως τῆς Χώρας Σφακίων διά τακτικῆς συγκοινωνίας μέ Λουτρόν καί Ἄγιαν Ρουμέλην ἀφ' ἑνός, μέ Γαῦδον ἀφ' ἑτέρου.

Σκοπίμως δέν αναφέρομεν τό κύκλωμα Παλαιόχωρας - Σούγιας - 'Αγίας Ρουμέλης - Λουτροῦ - Χώρας Σφακίων - Γαυδοπούλας - Γαύδου - Παλαιόχωρας, ὡς ἄμεσον ἀναγκαιότητα παρά μόνον εἰς τήν πρώτην φάσιν τοῦ Προγράμματος.

Διότι πιστεύομεν ὅτι ἡ πρώτη προσπάθεια ἀναβιώσεως πρέπει νά καταβληθῇ εἰς τήν Χώραν Σφακίων, οὕτως ὥστε αὕτη νά δυνηθῇ νά ἀνταποκριθῇ εἰς τά γενικά πλαίσια τοῦ Προγράμματος ὀλοκλήρου τῆς Νοτίου 'Ακτῆς.

7.1.6 Ἐξυπηρετήσεις θαλαμηγῶν

Οὐδεμία ἐγκατάστασις Ἐξυπηρετήσεως θαλαμηγῶν ὑφίσταται εἰς ὀλόκληρον τήν Νότιον 'Ακτὴν τῆς Κρήτης / Ὑπάρχουν 85 Σταθμοί ἀνεφοδιασμοῦ εἰς Ἑλλάδα, ἐκ τῶν ὁποίων 4 εἰς τὰς Βορείους 'Ακτὰς Κρήτης/.

7.1.7 Ἐπισκέψεις θαλαμηγῶν εἰς Ἑλληνικοὺς ὄρμους

Αἱ ἐπισκέψεις θαλαμηγῶν εἰς Ἑλληνικοὺς ὄρμους κατὰ τό 1966 ὑπερέβησαν τὰς 10.200.

'Από τοῦ 1960 μέχρι σήμερον, μία μόνη θαλαμηγός προσέγγισεν εἰς τόν κόλπον τῆς Χώρας Σφακίων καί δικαίως, ἐφ' ὅσον οὐδεμία πρόβλεψις οἰουδήποτε ἀνεφοδιασμοῦ ὑπάρχει εἰς Χώραν.

7.1.8 Δαπάνη διὰ θαλαμηγῶν
κινουμένων ἐπισκεπτῶν

Ἐπολογίζεται ὅτι ὁ μέσος ὄρος δαπάνης κατὰ τουρίσταν ἀνέρχεται εἰς 125 Δολλάρια.

Ἐνῶ οἱ κατὰ τὸ 1965 διὰ θ/Γ κινήθεντες 3.000 ἐπισκέπται, ἐδαπάνησαν περὶ τὰ 10.000.000 Δολλάρια, ἥτοι ἄνω τῶν 1.200 Δολλαρίων ἕκαστος.

7.1.9 Ὑποδομὴ

Ἡ παντελής ἔλλειψις ὑποδομῆς καθιστᾷ πρὸς τὸ παρὸν ἀδύνατον τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ τόσο σημαντικοῦ τομέως.

Πιστεύομεν ὅτι μὲ τὴν ἐγκατάστασιν "Μαρίνας" εἰς Λουτρὸν καὶ τὴν ἰδρυσιν τῶν ἀναγκαίων σταθμῶν, ἡ περιοχὴ δύναται νὰ καταστῆ κέντρον διακινήσεως θαλαμηγῶν αἵτινες ὄχι μόνον θὰ διαχειμᾶζουν, ἀλλὰ καὶ θὰ κινουῦνται καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

7.2.0 Ἄλλα ὄφελῃ

Ἄμεσον ὄφελος ἐπίσης ἐκ τῆς δραστηριότητος αὐτῆς θὰ ἀποκομίσωμεν ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν κατοίκων εἰς ναυτικά θέματα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπανόδου αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν.

Είς τὰ Σχέδια 34 / Ζ.Α. 5 / 104 καὶ 35 / Ζ.Α. 6 / 105
προτεινομεν τὰς ἐγκαταστάσεις ἐξυπηρετήσεως θαλαμηγῶν κατὰ
φάσεις προτεραιότητος.

7.2.1 " Ἄ λ λ ο ι τ ρ ό π ο ι ἐ π ι κ ο ι ν ω ν ί α ς "

Είς τὰς τελευταίας φάσεις Ἐπεμβάσεων προτείνεται ἡ
σύνδεσις Χώρας Σφακίων μὲ τὰ πεδία χιονοδρομιῶν μὲ
"Τελεφερίκ", καὶ ἡ ἐγκατάστασις Βάσεως ἑλικοπτέρων μὲ
σταθμούς ἐξυπηρετήσεως τῶν βασικῶν Τουριστικῶν Μονάδων
/ Ἄ γ ι α Ρ ο υ μ έ λ η - Λ ο υ τ ρ ό - Φ ρ α γ κ ο κ ά σ τ ε λ λ ο - Γ α ὺ δ ο ς /.

1▲

2▲

3▲

1-3. Ε Ρ Ε Ι Π Ι Α
2. Ο Χ Ρ Ι Σ Τ Ο Σ

4▼

4. Η Α Γ Ι Α Π Α Ρ Α Σ Κ Ε Υ Η
Ο Ι Σ Τ Α Λ Α Γ Μ Ι Τ Ε Σ
Ο Κ Ο Υ Λ Ε Σ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 Τ Ο Υ Ρ Ι Σ Τ Ι Κ Η
 Α Ν Α Π Τ Υ Ξ Ι Σ

Παραθέσεις Τμημάτων - Τμήμα Τουριστικής
 Ζώνης - Διευθυντής Προστασίας Τούτου.

Τμήμα Διευθύνσεως και την Ενδοχώραν,
 Τμήμα και σύνολον τμημάτων τούτου.

Μεταξύ των Τμημάτων Προστασίας Τούτου
 και των Τμημάτων Προστασίας Τούτου.

ΧΑΝΙΩΝ

- 8.1.0 Όπως έμφαίνεται καί εἰς τό Ρυθμιστικόν Σχέδιον (Πρότασις Πρόγραμμα Σχ.34 Ζ.Α.5 104 καί Σχ.35 Ζ.Α.6 105) τό σύνολον τῆς ὑπό Μελέτην Περιοχῆς, διαιρεῖται εἰς τοὺς τρεῖς ἀκολουθοῦς διαφορετικούς Τομεῖς Προγραμματισμοῦ.
- 8.1.1 Παραθαλάσσιος Τομεύς - Ζῶναι Τουριστικῆς Ἀναπτύξεως - Δεσμεύσεις Προστασίας Τοπίου.
- 8.1.2 Τομεῖς διεισδύσεως πρὸς τὴν ἐνδοχώραν, περιλαμβάνοντες τό σύνολον σχεδόν τῶν παραγγιῶν. Δεσμεύσεις Προστασίας Τοπίου.
- 8.1.3 Μεμονωμένοι Τομεῖς Προγράμματος, Οἰκιστικῆς ἀναμορφώσεως καί Ἀρχαιολογικῶν Δεσμεύσεων. Ἀφοροῦν κυρίως τὴν Ζώνην τῆς ἐνδοχώρας, καθὼς καί τὰ τρία οἰκιστικά συγκροτήματα τῆς Ἀκτῆς.

8.1.4 Έπί τοῦ παραθαλασσίου Τομέως τοποθετοῦνται αἱ βα-
σικαὶ Μονάδες Ὑποδοχῆς καὶ Παραμονῆς ἐπισκεπτῶν:
Ἁγίας Ρουμέλης - Λουτροῦ καὶ Χώρας Σφαιρίων - Φραγκοκάστελλου.

8.1.5 Ἡ κατανομή τῶν Τουριστικῶν Μεγεθῶν μεταξύ τῶν ἀνω-
τέρω Μονάδων, ἐγένετο κατόπιν διερευνήσεως τῶν δε-
δομένων καὶ συγκριτικῶν πλεονεκτημάτων ἐκάστης περιοχῆς, ἐν-
τός ὧν τῶν πλαισίων μιᾶς εὐρυτέρας τοπικῆς τουριστικῆς
ἐνότητος.

8.1.6 Εἰς τὴν Ζώνην τῆς ἐνδοχώρας καὶ ἐντός τῶν Τομέων
Προγράμματος "Οἰκιστικῆς Ἀναμορφώσεως", ἐνετάχθη-
σαν αἱ δευτερεύουσαι τουριστικαὶ ἐγκαταστάσεις Παραμονῆς καὶ
κυρίως Περιηγήσεως.

8.2.0 Διά τó σύνολον τῆς ὑπό Μελέτην περιοχῆς; ἐλήφθη
 ὡς βάσις ἡ κατωτέρω Προγραμματική Κατανομή Του-
 ριστικῶν Μεγεθῶν Προμελέτης κατά Φάσεις Προτεραιότητος .

Ο Ι Κ Ι Σ Μ Ο Ι	Α Ρ Ι Θ Μ Ο Σ			Κ Λ Ι Ν Ω Ν		ΣΥΝΟΛΟΝ
	Α.Α.	I	II	III	IV	
Άγια Ρουμέλη	10	20	20	40	45	135
Λουτρό	15	38	40	30	30	153
Χώρα Σφακίων	29	68	-	60	45	202
Ευλόσκαλο - Όμαλός	12	-	10	10	10	42
Άνώπολις			15			15
Κομητάδες			15		15	30
Γωνί				10		10
Σκαλωτή					10	10
	Μ Ε Ρ Ι Κ Ο Ν Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ν					597
Φραγκοκάστελλο			100	100	100	300
	Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ν Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Σ					897

8.3.0 Προτεινόμενον Δυναμικόν Τουριστικοῦ Ἐξοπλισμοῦ
κατά φάσεις Προγράμματος καί κατά τάς κάτωθι κα-
τηγορίας Ἐγκαταστάσεων.

8.3.1 Ἐ ε ν ῶ ν ε ς

Ε ο Δωμάτια ἐντός κατοικημένων οἰκιῶν μέ τούς ἀναλόγους
χώρους ἐξυπηρέτησεως.

Ε α Ἀνοικοδόμησις παλαιῶν οἰκιῶν πρός ἀποκλειστικήν του-
ριστικήν χρῆσιν.

Ε β Νέα κτήρια κατασκευαζόμενα διά τόν σκοπόν αὐτόν.

Τ π Ἀνοικοδόμησις παλαιῶν κτηρίων διά πολυλειτουργικήν
τουριστικήν χρῆσιν.

8.3.2 Ἐ ε ν ο δ ο χ ε ι α κ ᾶ Σ υ γ κ ρ ο τ ῆ μ α τ α

Τ α Τουριστική Μονάς Α': κεντρική ἐξυπηρέτησις μετά μικρο-
κατοικιῶν συνεχοῦς συστήματος.

Τ β Τουριστική Μονάς Β': κεντρική ἐξυπηρέτησις μετά μεμο-
νομένων μικροκατοικιῶν

Τ ξ Τουριστικά Ἐενοδοχεῖα.

8.3.3 Ὁργανωμένες Παραλίες - Πλάζ./βλ.Πίνακα 834.

8.3.4 α ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΝ ΔΥΝΑΜΙΚΟΝ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΚΑΤΑ Φ Α Σ Ε Ι Σ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ

Φ Α Σ Ε Ι Σ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	Τ Υ Π Ο Σ	ΑΡΙΘ. ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΑΡΙΘ. ΚΛΙΝΩΝ	Σ Υ Ν Ο Λ Α					ΓΕΝ.ΣΥΝ.ΚΛΙΝ.
						ΑΜ.ΑΝΑΓΚ. 1 ^η ΦΑΣΙΣ	2 ^α ΦΑΣΙΣ	3 ^η ΦΑΣΙΣ	4 ^η ΦΑΣΙΣ		
Χ Ω Ρ Α ΣΦΑΚΙΩΝ		ύπαρχων Εα ΕΟΤ	ΔΩΜΑΤΙΑ	3	6						
		Εο	Δωμάτια/κατοικ.	5	8						
		επέκτασις ΕΒ ΕΟΤ	ΔΩΜΑΤΙΑ	6	15	29					29
ΛΟΥΤΡΟ		Ε ο	Δωμάτια/κατοικ.	6	15	15					15
ΑΓ.ΡΟΥΜΕΛΗ		Ε ο	Δωμάτια/κατοικ.	4	10						
		Τ π ΕΟΤ				10					10

ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ	ΑΡΙΘ. ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΑΡΙΘ. ΚΛΙΝΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ				ΓΕΝ. ΣΥΝ. ΚΛΙΝ.
					ΑΜ. ΑΝΑΓΚ. 1 ^η ΦΑΣΙΣ	2 ^α ΦΑΣΙΣ	3 ^η ΦΑΣΙΣ	4 ^η ΦΑΣΙΣ	
ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ	Τα./Μαυρολιμνιά	Μικροκατοικίες	10	30					97
	Εο 3 οίκων	3 οίκες	9	20					
	Τξ ιδιώτου	Δωμάτια	10	18	68				
ΔΟΥΤΡΟ	Εο 4 οίκων	4 οίκες	12	18					53
	Τβ είς Λίκου	Μικροκατοικίες	10	20	38				
ΑΓ. ΡΟΥΜΕΛΗ	Τ π ΕΟΤ	Δωμάτια	10	20	20				30
ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ	—	—	—	—					97
	Τβ Λίκου/έπεκτ.	Μικροκατοικίες	10	20			68		
	άνοικοδ.οίκων	3 οίκες	9	20			40		
ΑΓ. ΡΟΥΜΕΛΗ	Τβ είς Αγκάλην	Μικροκατοικίες	10	20			20		50

Φ Α Σ Ε Ι Σ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	Τ Υ Π Ο Σ	ΑΡΙΘ. ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΑΡΙΘ. ΚΛΙΝΩΝ	Σ Υ Ν Ο Λ Α					ΓΕΝ. ΣΥΝ. ΚΛΙΝ.
						ΑΜ. ΑΝΑΓΚ.	1 ^η ΦΑΣΙΣ	2 ^α ΦΑΣΙΣ	3 ^η ΦΑΣΙΣ	4 ^η ΦΑΣΙΣ	
Χ Ω Ρ Α Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν	ΔΟΥΤΡΟ	επέκτασις Τα Μαυρολιμνιώνα	Μικροκατοικίες	20	60				60		157
		επέκτασις ΤΒ είς Δ ί κ ο ν	Μικροκατοικίες	10	30				30		123
		επέκτασις ΤΒ 'Αγκάλης	Μικροκατοικίες	20	40				40		90
Χ Ω Ρ Α Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν	ΔΟΥΤΡΟ	τελική επέκτασις Τα	Μικροκατοικίες	15	45				45		202
		τελική επέκτασις ΤΒ	Μικροκατοικίες	10	30				30		153
		τελική επέκτασις ΤΒ	Μικροκατοικίες	15	45				45		135

8.3.5

Προβλεπόμενον Δυναμικόν ὀργανωμένων Παραλιῶν-Πλάζ
κατά Φάσεις Ἐπεμβάσεως.

ΦΑΣΙΣ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	ΔΥΝΑΜΙΚΟΝ	ΣΥΝΟΛΑ					ΓΕΝ. ΣΥΝ.
				ΑΑ	I	II	III	IV	
ΑΜΕΣΟΣ ΑΝΑΓΚ.	ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ	1	50	50					50
	ΛΟΥΤΡΟ	1	20	20					20
	ΑΓΙΑ ΡΟΥΜΕΛΗ	1	30	30					30
1 ^η ΦΑΣΙΣ	ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ	2	30		30				80
	ΛΟΥΤΡΟ	2	10		10				30
	ΑΓΙΑ ΡΟΥΜΕΛΗ	1. ἐπέκτασις	20		20				50
2 ^α ΦΑΣΙΣ	ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ	—	—			—			80
	ΛΟΥΤΡΟ	2. ἐπέκτασις	10			10			40
	ΑΓΙΑ ΡΟΥΜΕΛΗ	1. ἐπέκτασις	20			20			70
3 ^η ΦΑΣΙΣ	ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ	2. ἐπέκτασις	30				30		110
	ΛΟΥΤΡΟ	2. ἐπέκτασις	10				10		50
	ΑΓΙΑ ΡΟΥΜΕΛΗ	1. ἐπέκτασις	20				20		90
4 ^η ΦΑΣΙΣ	ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ	2. τελική ἐπέκτασις	30					30	140
	ΛΟΥΤΡΟ	2. τελική ἐπέκτασις	10					10	60
	ΑΓΙΑ ΡΟΥΜΕΛΗ	1. τελ. ἐπέκτασ.	20					20	110

8.4.0 Γενικά Προβλήματα τής Τουριστικής Αναπτύξεως
καί σχέσεις μέ τόν περιβάλλοντα χῶρον.

8.4.1 Ἡ διευκόλυνσις τής προσπελάσεως τῶν ἐπισκεπτῶν
εἰς τάς ὑπό Μελέτην Ζῶνας, ὡς εἶναι αὐτονόητον,
θά ἐπιφέρει αὐξησιν τῶν τοπικῶν ἀναγκῶν καί ἰδιαιτέρως εἰς
ὅτι γενικῶς ἀφορᾷ τάς ἐξυπηρετήσεις τῶν ἐπισκεπτῶν.

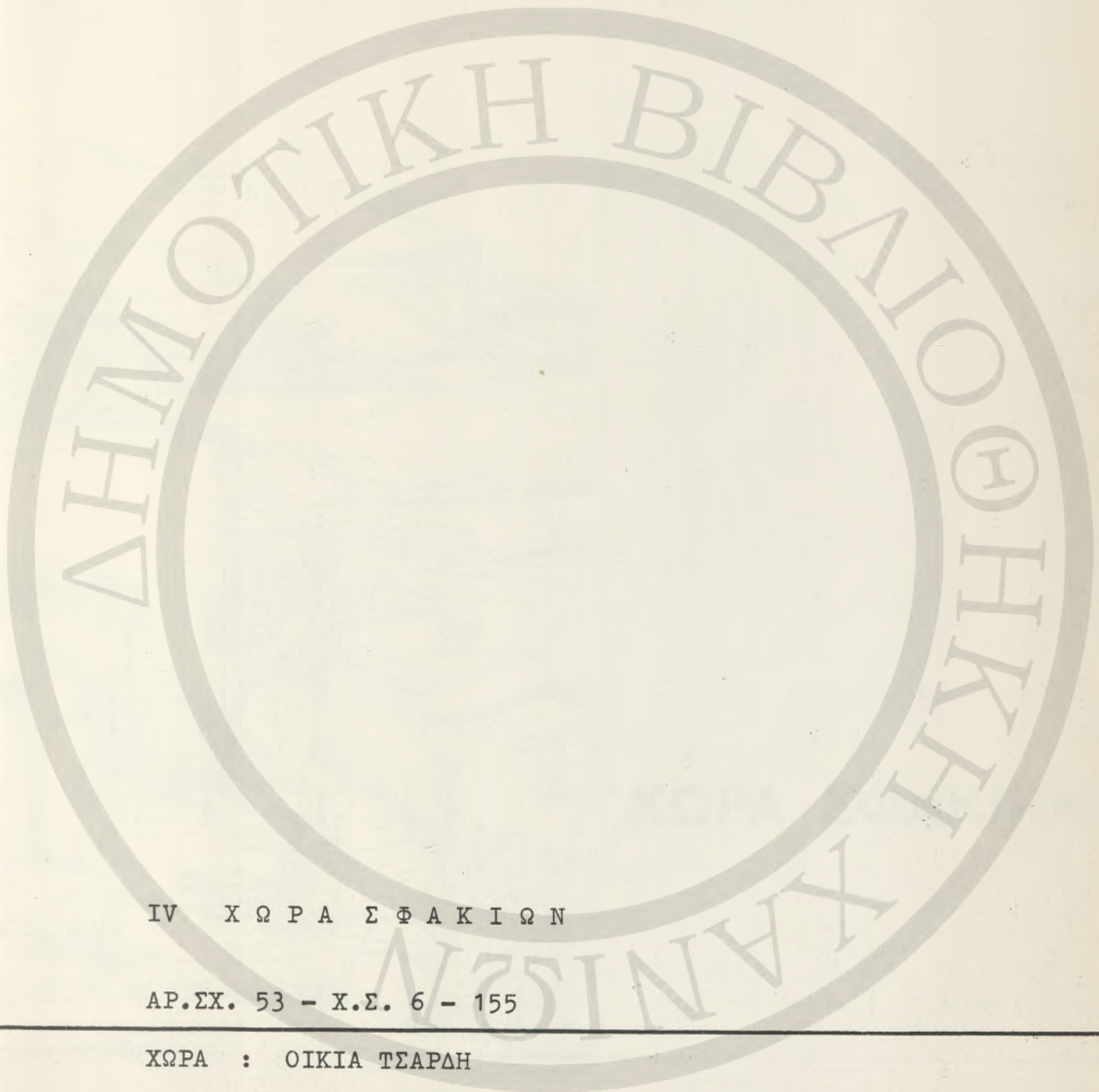
θά παρατηρηθεῖ ὡς ἐκ τούτου ἄμεσος ἀνάπτυξις τοῦ Του-
ριστικοῦ ἐξοπλισμοῦ ἀπό τόν ἰδιωτικόν φορέα. Εἰδικώτερον
δέ, προσπάθειαι τῶν κατοίκων ὅπως ἀντιμετωπίσουν δι' ἰδίων
τῶν μέσων τάς ἀξαναομένας τουριστικάς ἀνάγκας.

Ἡ φυσική αὐτή ἐξέλιξις παραμένει σήμερον ἐκτός τοῦ
ἀμέσου ἐλέγχου τῶν Κρατικῶν Φορέων.

Ὡς ἔχει ἤδη ἀναφερθεῖ εἰς τούς προηγούμενους Τομεῖς,
ὁ ἀποφασιστικός ἔλεγχος τής ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ἤδη
ἀπό τά πρῶτα στάδια ἀξιοποιήσεως τής περιοχῆς, ἀποτελεῖ βα-
σικήν προϋπόθεσιν διὰ τήν ἐπιτυχίαν κάθε Προγράμματος.

Εἶναι δέ καί τό μοναδικόν μέσον διαφυλάξεως τῶν αἰ-
σθητικῶν καί ἱστορικῶν ἀξιῶν πού ἀποτελοῦν τό σημαντικώ-
τερον κίνητρον διὰ τήν τουριστικήν ἀνάπτυξιν τῆς.

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 53 - Χ.Σ. 6 - 155

ΧΩΡΑ : ΟΙΚΙΑ ΤΣΑΡΔΗ

ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΩΝ ΤΖΑΡΔΗ
ΑΠΟ ΤΑ ΑΜΙΡΑΔΙΚΑ

8.5.0 Είδικά Οικιστικά Προβλήματα

8.5.1 Ξητάσαμεν ήδη ιδιαίτέρως δύο προτύπους αυτόνομους Τουριστικές Μονάδας επί της Ζώνης 'Ακτής και εις τήν περιμετρον τῶν μεμονομένων Τομέων "Πρόγραμμα οικιστικῆς ἀναμορφώσεως" τῆς Χώρας Σφακίων και τοῦ Λουτροῦ.

8.5.2 Ἡ ἐκπόνησις τῶν δύο Προτάσεων - Προγραμμάτων τῶν Ξενοδοχειακῶν Συγκροτημάτων Μονάδος Α' και Μονάδος Β' / Βλ. Σχ. 56/Χ.Σ. 9/158 - Σχ. 62/Χ.Σ. 16/164 και Σχ. 44/Ζ.Α. 15/114 - Σχ. 46/Ζ.Α. 17/116/, ἀπετέλεσεν προσπάθειαν ἡ ὅποια εἶχεν ὡς ἀντικείμενον τήν ἐπίτευξιν τῶν κάτωθι στόχων :

8.5.3 Ἐναρμόνησις μέ τόν ἄμεσον περιβάλλοντα χῶρον και μέ τόν χαρακτήρα τοῦ γειτονικοῦ των οἰκισμοῦ.

8.5.4 Λειτουργική διαφοροποίησης τῶν Τουριστικῶν Ζωνών και τῶν ὡς ἄνω οἰκισμῶν. Ἡ ἀριθμητική και πτωτερότης τῶν μονίμων κατοίκων, δύναται νά ἀποτελέση παράγοντα διασπάσεως τῆς οικιστικῆς ἐνότητος.

8.5.5 "Ένταξις μικρῶν ξενοδοχειακῶν Ἐγκαταστάσεων /Ξενῶνες, κλπ./, προοριζομένων δι' εἰδικὴν κατηγορίαν ἐπισκεπτῶν, ἐντὸς τοῦ ἀμέσου περιβάλλοντος τῶν οἰκισμῶν.

8.5.6 Αἱ ἀνωτέρω δύο Προτάσεις - Προγράμματα, ἐγγράφονται ἐντὸς τῶν πλαισίων λεπτομερειακῶν ρυθμιστικῶν Σχεδίων καὶ Ζωνῶν /χρήσεως γῆς, κτηριακῶν Διατάξεων, Κανονισμῶν ὄρων δομῆσεως, κλπ./, αἱ ὁποῖαι θά ἀποτελέσουν τὸ ἀντικείμενον μεταγενεστέρως Μελέτης.

8.6.0 Είδικα Αρχιτεκτονικά

Προβλήματα

"Εγινε προσπάθεια κατά την επιλογήν τῆς θέσεως καὶ κατά τὴν ἐκπόνησιν τῶν ξενοδοχειακῶν Μονάδων Α' καὶ Β', ὅπως αὐταὶ ἀποτελέσουν πρότυπα δύο ἀντιθέτου τύπου ἀρχιτεκτονικῶν συμπλεγμάτων.

8.6.1 Ἡ ἄμεσος γειτνίασις τῆς Μονάδος Α' μὲ τὴν Χώραν Σφακίων, ὡς καὶ ἡ μεγάλη κλίσις τοῦ ἐδάφους, ἐπέβαλλεν πυκνὴν δομὴν τοῦ Συγκροτήματος καὶ καθαρῶς οἰκιστικὴν διάρθρωσιν.

8.6.2 Ἀντιθέτως εἰς τὴν Μονάδα Β' ὁ προτεινόμενος χώρος, μεγάλης ἐκτάσεως καὶ ὁμαλῆς κλίσεως, καθόρισεν διάχυτον δομὴν καὶ χαρακτῆρα "Συγκροτήματος Ἀγροικιῶν".

Τοιοιυτοτρόπως ἐξησφαλίσθη ἡ ἔνταξις τοῦ εἰς τὸν οἰκιστικὸν τύπον τῆς περιοχῆς Λουτροῦ, καθὼς καὶ ἡ μεγαλύτερα δυνατὴ ἑναρμόνισις τοῦ μὲ τὴν παρακειμένην ἀρχαιολογικὴν ζώνην τοῦ Φοίνικος.

8.6.3 Ὁ χαρακτῆρ τῆς τοπικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, τῶν κλιματολογικῶν δεδομένων καὶ τῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν τῆς περιοχῆς, ἐπέβαλλεν τὰς ἀκολούθους γενικὰς κατευθύνσεις:

8.6.4 Μεγίστην έκμετάλλευσιν τῶν κλίσεων ἐδάφους
/πρανῆ , ἐπίπεδα - ἀράδες, κλπ./.

8.6.5 Ἐλεύθερη δομὴ καὶ κλιμακωτὴ διάταξις τῶν
ὄγκων.

8.6.6 Μεγίστην διάσπασιν τῶν ἐπὶ μέρους στοιχείων
τῶν ξενοδοχειακῶν Μονάδων.

8.6.7 Προσωποποίησις τῆς μορφῆς τοῦ βασικοῦ Πυρῆνος
μικροκατοικίας /ἐσωτερικά αἴθρια - κῆποι -
διαφοροποίησις τῶν ὄψεων, προσανατολισμοῦ καὶ προσπελάσεως.

8.7.0 Πρότασις Πρόγραμμα

Ξενοδοχειακά Συγκροτήματα

8.7.1 Μονάς Α' - Μαυρολιμνιών

Όπως αναφέρομεν εις τόν Πίνακα Δυναμικοῦ Ξενοδοχειακῶν Ἐγκαταστάσεων /βλ.Παραγρ.8.3.4/, προτείνεται ἡ ἔγκατάστασις πλησίον τῆς Χώρας Σφακίων ἑνός Τουριστικοῦ Συγκροτήματος δυναμικότητος 135 κλινῶν, τύπου T α /βλ. Παραγρ.8.3.2/, καθὼς καί ἑνός ἀνεξαρτήτου Συγκροτήματος ὀργανωμένης Παραλίας - Πλάζ, δυναμικότητος 90 ἀτόμων.

8.7.2 Ὁ συνολικὸς ὠφέλιμος χῶρος τοῦ προτεινομένου ὄρου Μαυρολιμνιώνος 12 Ha, καθορίζει τὴν δομὴν τῆς Τουριστικῆς Μονάδος.
Μέση πυκνότης τῆς κυρίως οἰκιστικῆς ζώνης : 100 ἄτομα/Ha.

8.7.3 Μονάς Α'

Ρύθμισις τῆς Ζώνης Τουριστικῆς Ἀναπτύξεως

Τὸ Ξενοδοχειακὸν Συγκροτήμα ἀποτελεῖ αὐτόνομον πηρῆνα ζωῆς εἰς ἀπόστασιν 1/2 χιλιομέτρου ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς Χώρας Σφακίων.

Ἐντάσσεται εἰς τὰ πλαίσια τοῦ οἰκισμοῦ, ὡς ἡ φυσικὴ νοτιά ἐπέκτασις αὐτοῦ, διὰ μέσου τῆς "Ζώνης πρασίνου" ἡ ὁποία καλύπτει τὸν λόφον τοῦ Φρουρίου /βλ.Σχ.51/Χ.Σ.4/ 153/.

Ἀποτελεῖ δέ καί τήν φυσικήν κατάληξιν τοῦ Λιμένος ,
ὡς καί τῆς Ζώνης Περιπάτου πεζῶν τοῦ οἰκισμοῦ :

Προκυμαία - Κάτω Πεζόδρομος Λόφου Φρουρίου -

Ἀναφυκτήριο Πλάζ - Παρεκκλησίον Μαυρολιμνιώνα.

Ὁ ἀρχιτεκτονικός χαρακτήρ τοῦ Συγκροτήματος, ἡ κλι-
μακωτή διάταξις του, ὡς καί ἡ διάσπασις τῶν κτηριακῶν ὄγκων,
ἀπετέλεσαν ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας Μελέτης, μέ σκοπόν τήν
ἀρτιωτέραν ἔνταξιν τῆς Μονάδος εἰς τήν οἰκιστικήν ἐνότητα
τῆς Χώρας.

8.7.4 Μ ο ν ά ς Α'

Προβλεπόμεναι Ἐγκαταστάσεις

Κεντρική ἐξυπηρέτησις : Διοίκησις, Ἐστιατόριον, Ἀναφυκτήριο

Χῶρος Ἀναψυχῆς καί Ἀθλητισμοῦ

Κεντρικός χῶρος Σταθμεύσεως αὐτοκινήτων

Πέντε Συγκροτήματα Διαμονῆς Παραθεριστῶν

Συνολικῶς 45 Μικροκατοικίες

δυναμικοῦ 135 κλινῶν

8.7.5 Μονάς Α

Πυρήν οικόσιων

Αί Μικροκατοικίαι Παραθερισμοῦ, διορόφου κατασκευῆς, εἶναι τοῦ τύπου : Α - 35 μ², Β - 26 μ², Δ - 50 μ² μεγάλης κλίσεως ἐδάφους καί συνεχοῦς συστήματος.

Βλ. Σχ. 58 / Χ.Σ. 11 / 160 ἕως

Σχ. 61 / Χ.Σ. 14 / 163

8.7.6 Μονάς Β Λουτροῦ - Φοίνικα

Παραθέτομεν εἰς τόν Τομέα III Ζώνη Ἀκτῆς τό προτεινόμενον Πρόγραμμα , ὡς καί τά Σχέδια τοῦ Τουριστικοῦ Συγκροτήματος.

Βλ. Σχ. 44 / Ζ.Α: 15 / 144 ἕως

Σχ. 46 / Ζ.Α. 17 / 116

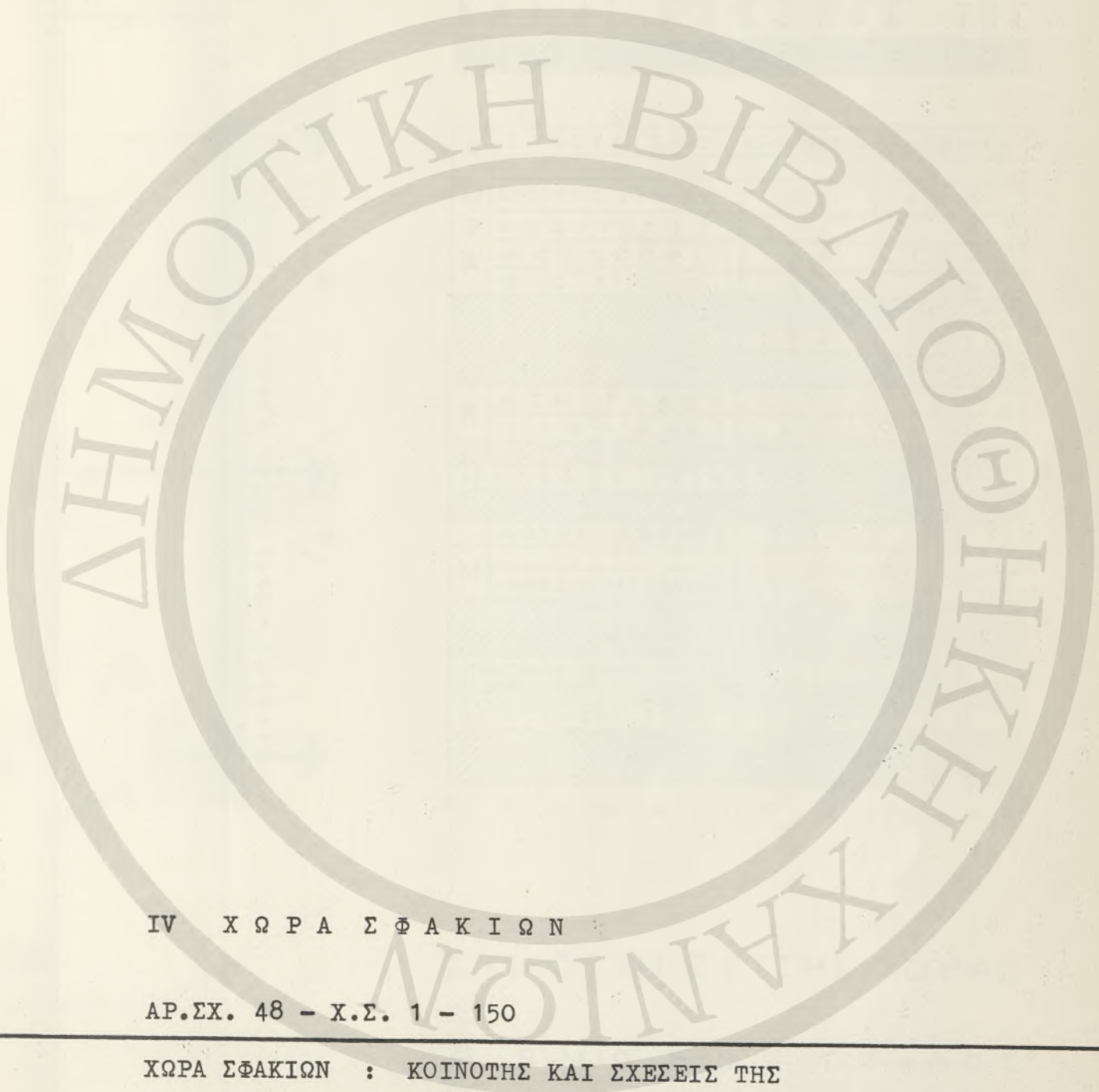
IV

ΣΧΕΔΙΑ

IV ΤΟΜΕΥΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

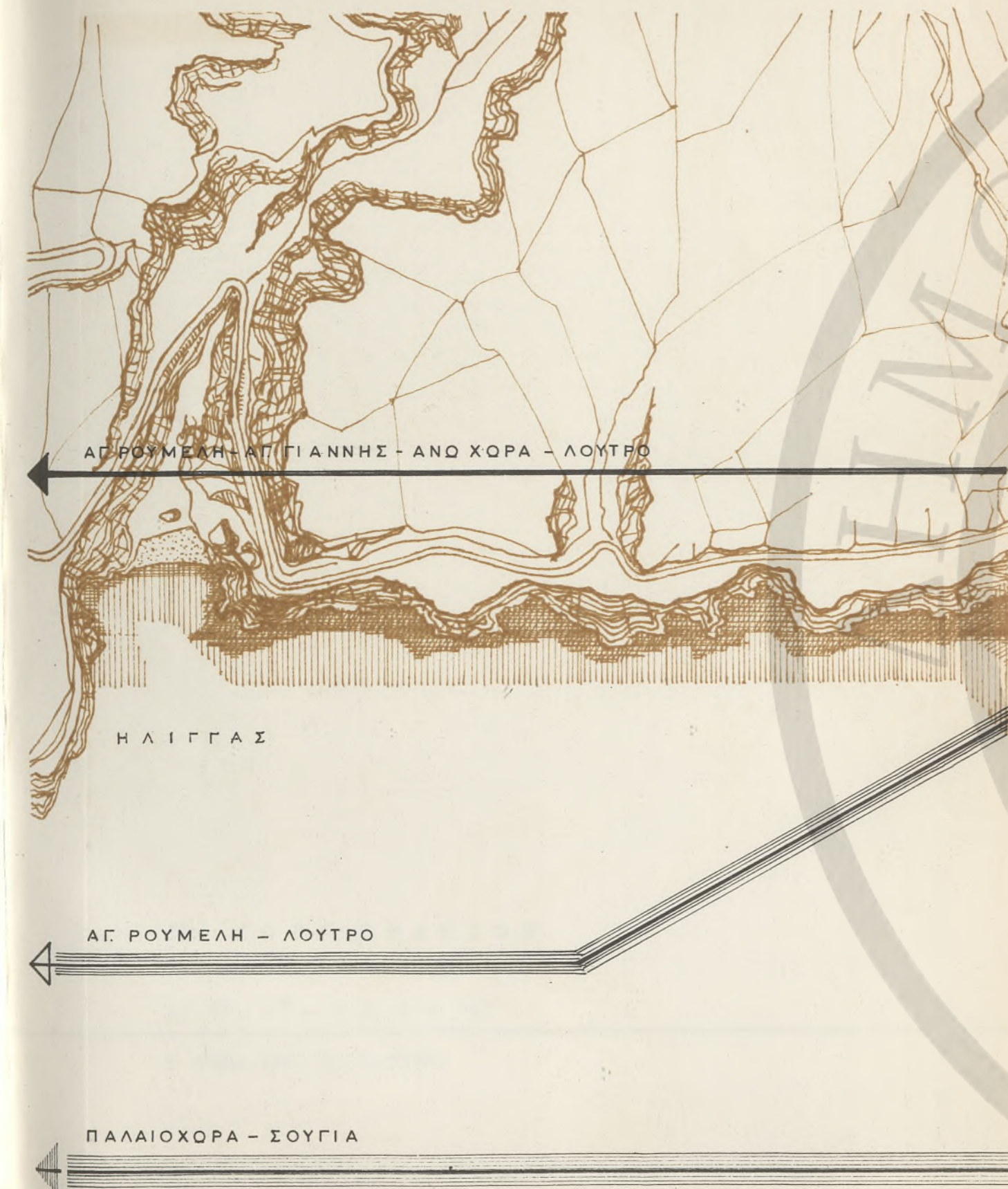
IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 48 - Χ.Σ. 1 - 150

ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ : ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ

**ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΦΑΚΙΩΝ
ΚΑΙ ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ**

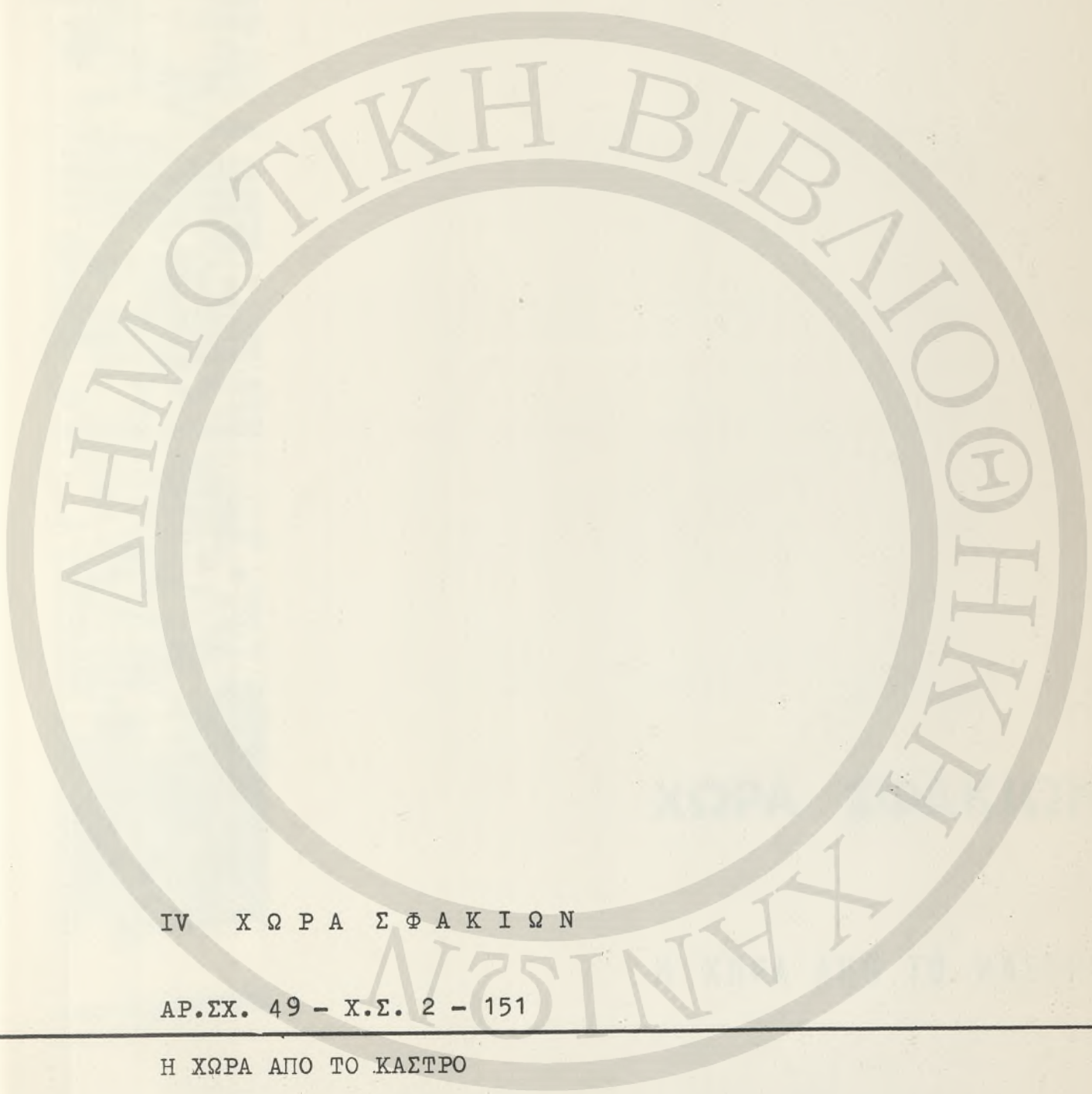
Χ	ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΟΙΚΟΓΕΝ. ΚΑΤΟΙΚΟΙ
Ο	ΕΜΠΡΟΣ ΓΥΑΛΟΣ	32 125
Ρ	ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ	1 6
Α	ΜΕΣΟΧΩΡΙ	26 104
	Θ Ο Λ Ο Σ	14 56
		73 291
Κ	ΚΟΜΙΤΑΔΕΣ	11 45
	Λ Ι Β Α Δ Α Κ Ι	27 110
	ΜΕΤΟΧΙΑ - ΚΙΝΗΤΟΣ ΠΛΥΘΥΣΜΟΣ	
	ΜΟΥΡΙ ΚΑΒΡΟΣ	5-6 30
Μ	ΛΑΚΚΟΙ-ΚΑΛΟΙΛΑΚΚΟΙ	5-6 23
	ΣΥΝΟΛΟΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ	111 436
	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1961	124 462

Κ Λ Ι Μ Α Ξ 1 : 5 . 0 0 0

ΣΥΝΘΙΚΙΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Α Ε Μ Π Ρ Ο Σ Γ Υ Α Λ Ο Σ
 Β Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Τ Σ Ι
 Γ Μ Ε Σ Ο Χ Ω Ρ Ι
 Δ Θ Ο Λ Ο Σ

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 49 - Χ.Σ. 2 - 151

Η ΧΩΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ

ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

Η ΧΩΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ

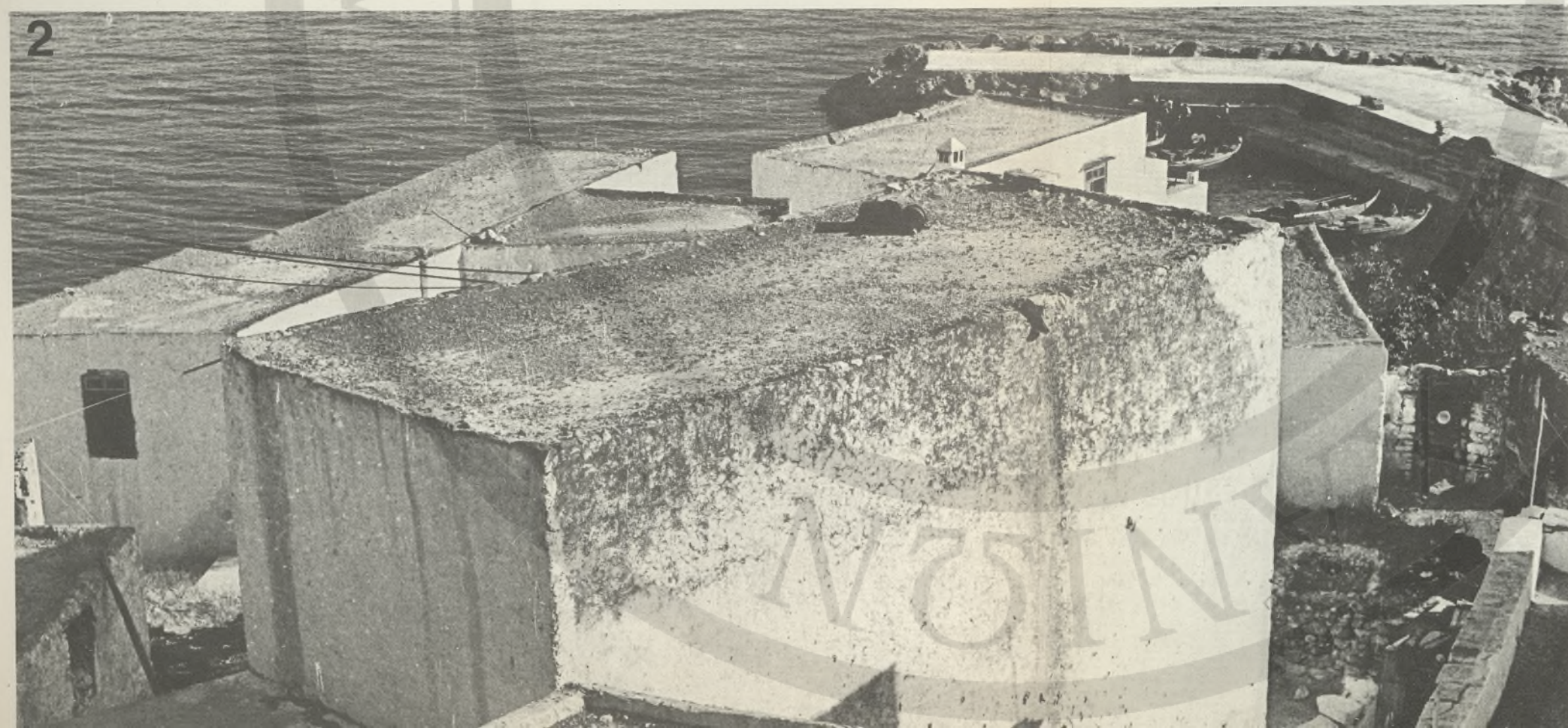

1

ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

1. ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

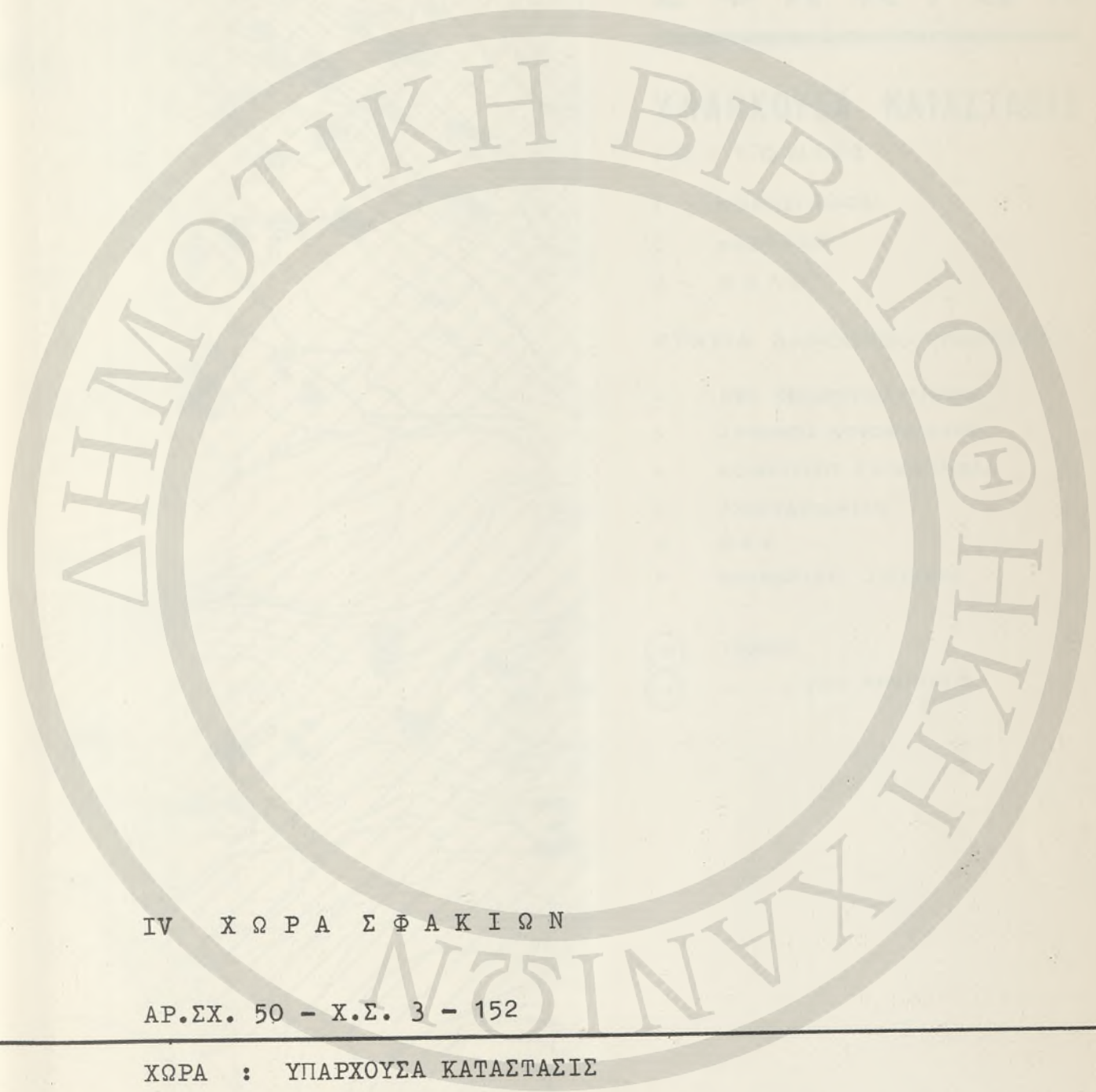
2. ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

2

Χ Ω Ρ Α
Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν

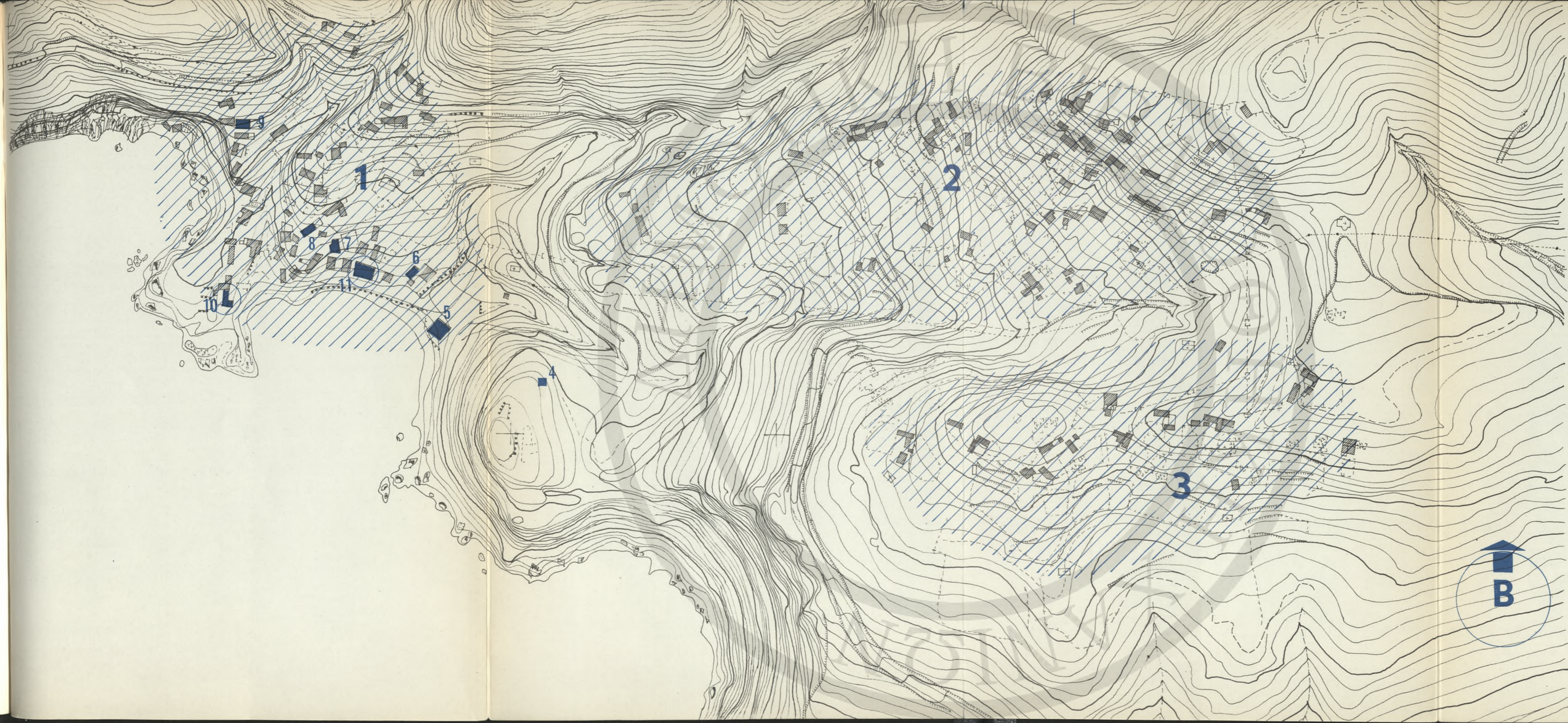

IV Χ Ω Ρ Α Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν

ΑΡ.ΣΧ. 50 - Χ.Σ. 3 - 152

ΧΩΡΑ : ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

**Χ Ω Ρ Α
Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν**

**ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ
ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ**

- 1 ΜΠΡΟΣΓΙΑΛΟΣ
- 2 ΜΕΣΟΧΩΡΙ
- 3 ΘΟΛΟΣ

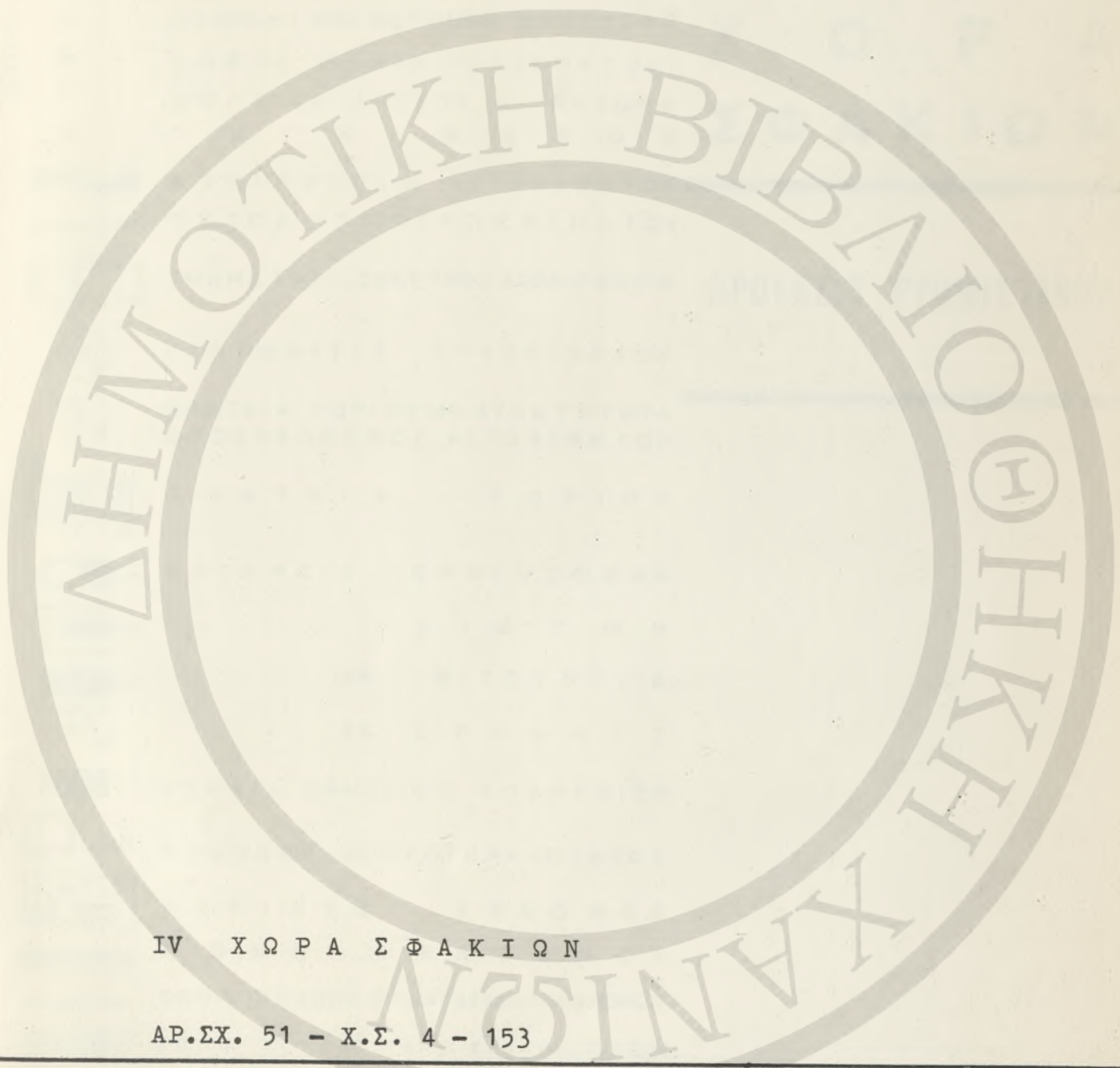
ΚΤΗΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.

- 4 ΝΕΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ
- 5 ΣΤΑΘΜΟΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
- 6 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
- 7 ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ
- 8 ΟΤΕ
- 9 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

- 10 ΞΕΝΩΝ
- 11 " " ΥΠΟ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ

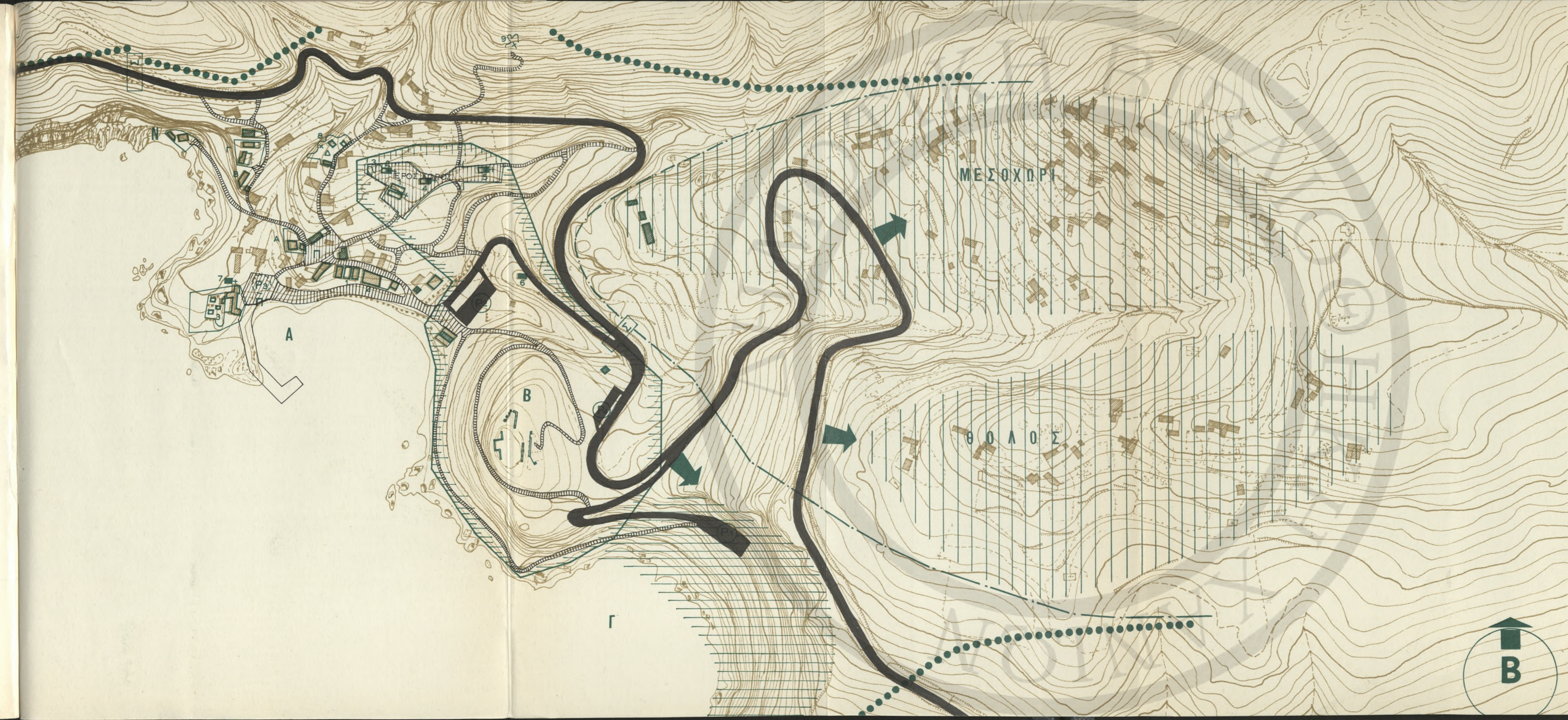

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 51 - Χ.Σ. 4 - 153

ΧΩΡΑ : Α' ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ

Χ Ω Ρ Α
Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ-ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

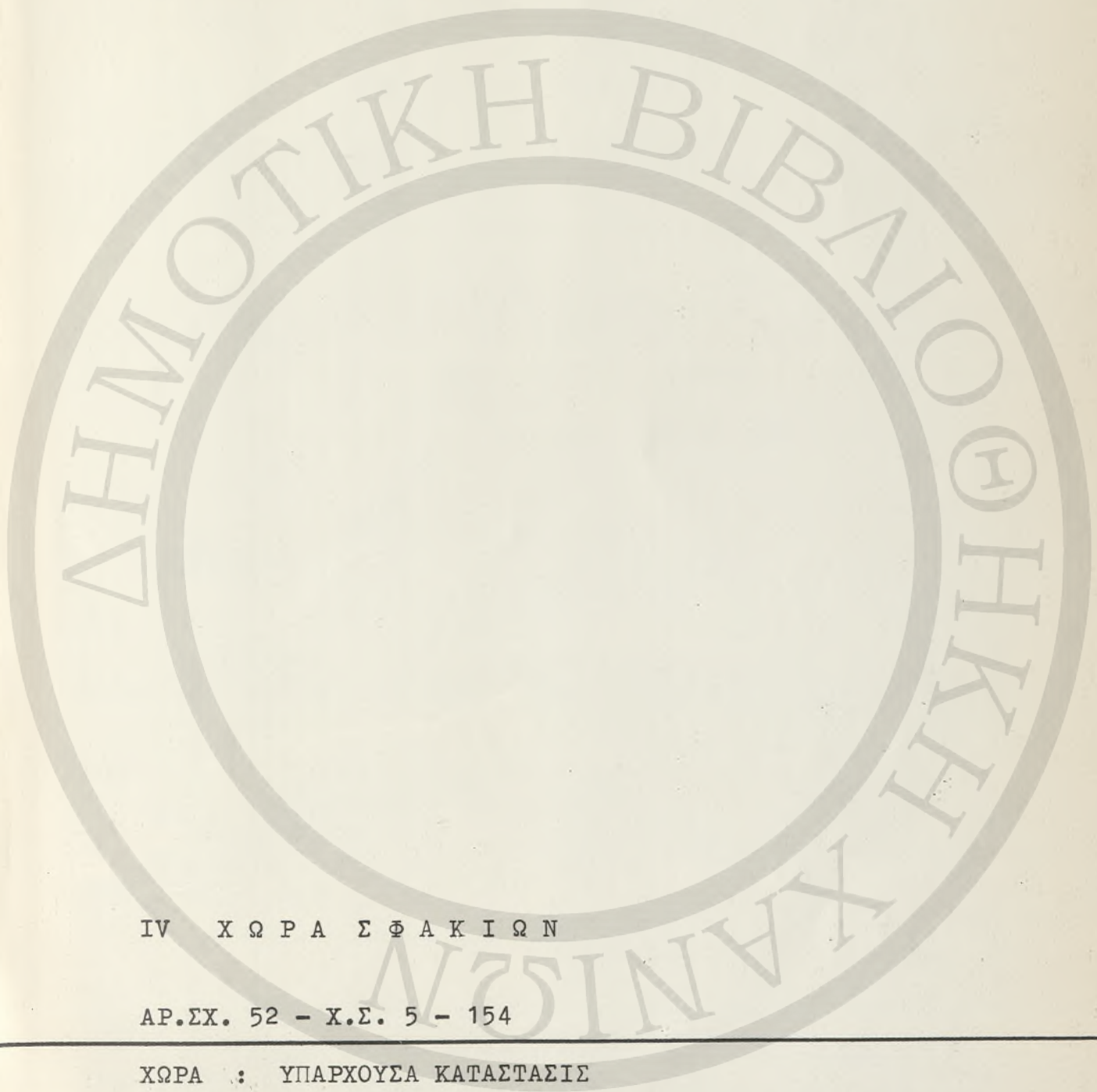
ΤΜΗΜΑ ΑΜΑΞ. ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΝ

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ

- (P₁) ΣΤΑΘΜΕΥΣΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
- (P₃) ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΕΩΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
- ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ
- ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΡΕΙΠΟΜΕΝΗ
- " ΔΙΔΥΜΗ
- " ΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
- " ΣΕ Σ Π Η Λ Ι Ο
- ΚΤΗΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
- ΞΕΝΩΝΕΣ ΔΙ' ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΟΣ
- ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΞΕΝΩΝΕΣ
- ΖΩΝΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
- ΖΩΝΗ ΠΙΘΑΝΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ
- ΖΩΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ
- ΖΩΝΗ ΑΜΕΣΟΥ ΔΙΑΦΥΛΑΞΕΩΣ ΤΟΠΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

1. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ
2. ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ
3. ΑΓΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
4. ΧΡΙΣΤΟΣ (ΦΡΑΓΚΙΚΙΑ)
5. ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ (")
6. ΠΑΝΑΓΙΑ
7. ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
8. ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΣΤΑΛΑΚΤΙΤΕΣ)

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 52 - Χ.Σ. 5 - 154

ΧΩΡΑ : ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΕΛΛΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΝΟΣΙΝ

Σ Φ Α Κ Ι Α
Γ Ε Ν Ι Κ Η Α Π Ο Ψ Ι Σ

ΚΛΙΜΑΞ : 1 / 2000
0 10 50 100 M

ΜΑΥΡΟΛΙΜΙΩΝΑΣ

ΠΡΟΣ ΑΜΜΟΥΔΙ →

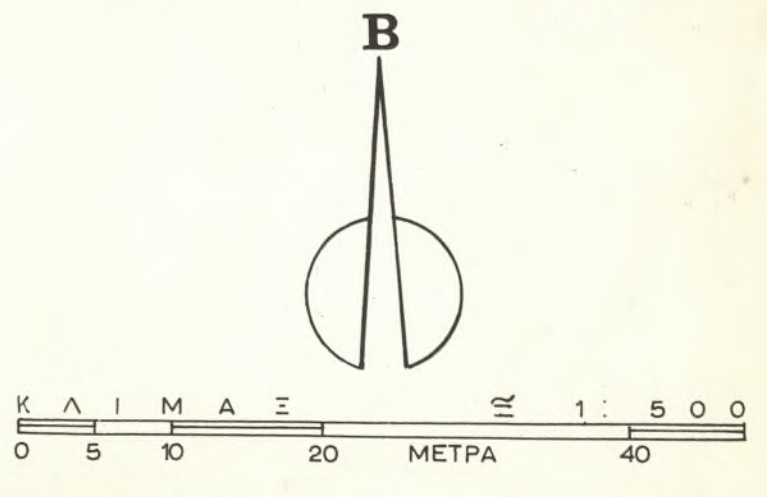

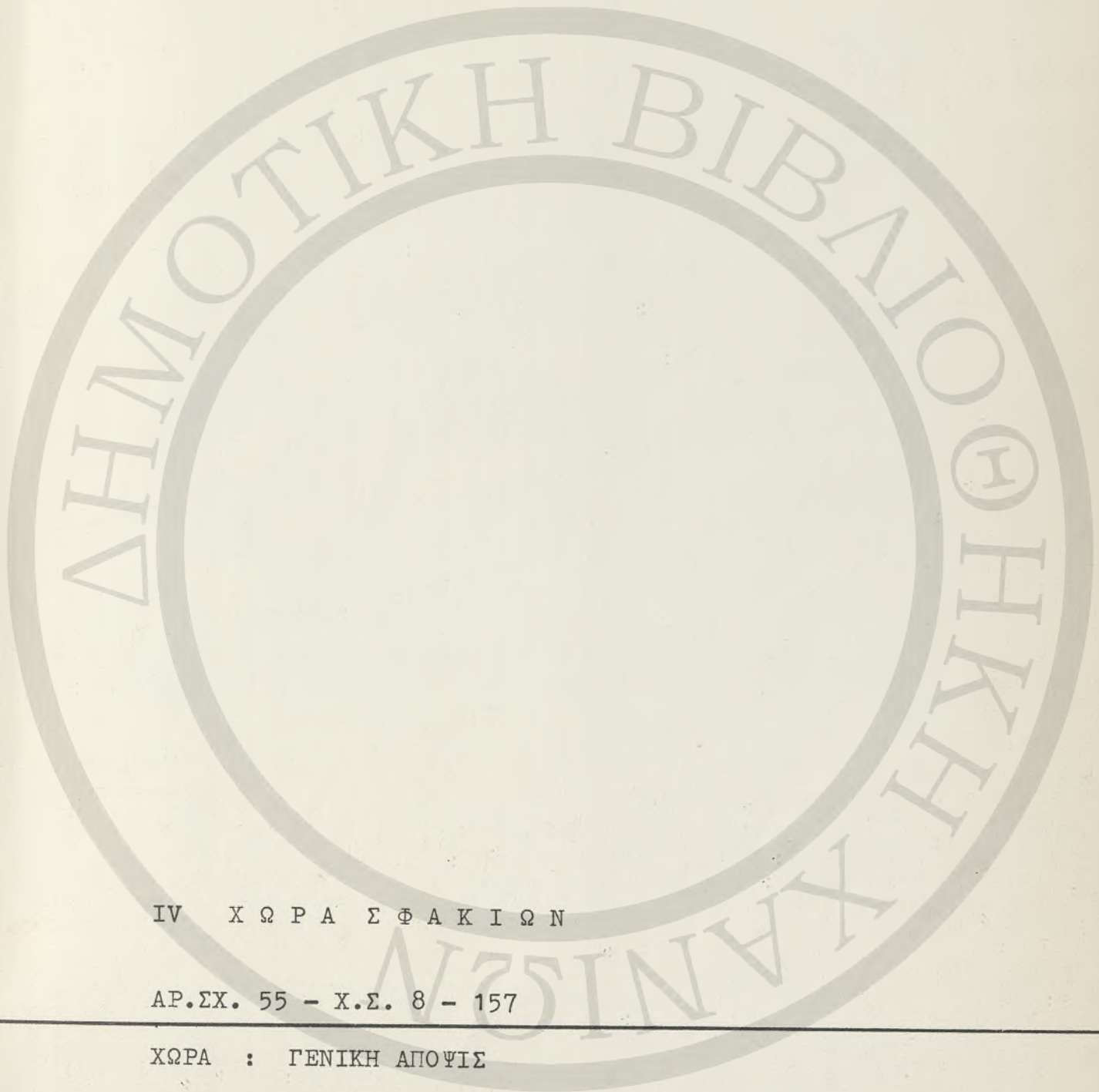
ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ
Α	— Π Ρ Ο Β Λ Η Σ
Β	— Α Κ Τ Η
Γ	— ΚΥΡΙΑ ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΠΕΛΛΑΣΙΩΣ
Δ	— ΛΟΦΟΣ ΦΡΟΥΡΙΟΥ
Ε	— ΠΗΓΗ ΝΕΡΟΥ

- 1 ΥΠΑΡΧΟΝ ΞΕΝΟΝ Ε.Ο.Τ.(ΣΠΙΤΙ ΜΑΛΛΑΔΡΑΚΙΩΝ)
- 2 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΞΕΝΩΝΟΣ
- 3 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΞΕΝΩΝΟΣ
- 4 ΚΑΦΕΝΕΙΟ "ΤΑ ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ"(ΓΕΩΡΓ. ΦΑΣΙΟΥΛΗ)
- 5 ΚΑΦΕΝΕΙΟ "Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ"(ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΕΡΑΚΗ)
- 6 ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΤΗΡΙΟΝ
- 7 ΚΤΗΡΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
- 8 ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΛΙΜΑΝΙΟΥ
- 9 ΥΠΟ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ (Ν.ΝΤΟΥΡΟΥΝΤΑΚΗ)
- 10 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΕΛΑΤΑ
- 11 ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΜΑΓΓΕΛΑΚΗ
- 12 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΧΩΡΑΣ ΣΦΑΚΙΩΝ
- 13 ΚΤΗΡΙΟΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΟΡΟΥΛΑΚΗΣ
- 14 Κ Τ Η Ρ Ι Ο Ν Ο . Τ . Ε
- 15 ΚΑΜΑΡΩΤΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ (ΤΖΑΡΔΗ)
- 16 ΚΑΜΑΡΩΤΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
- 17 ΝΥΝ ΕΔΡΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥΙΑΤΡΕΙΟΥ
- 18 ΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΑΝΘΟΠΟΛΙΝ

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 55 - Χ.Σ. 8 - 157

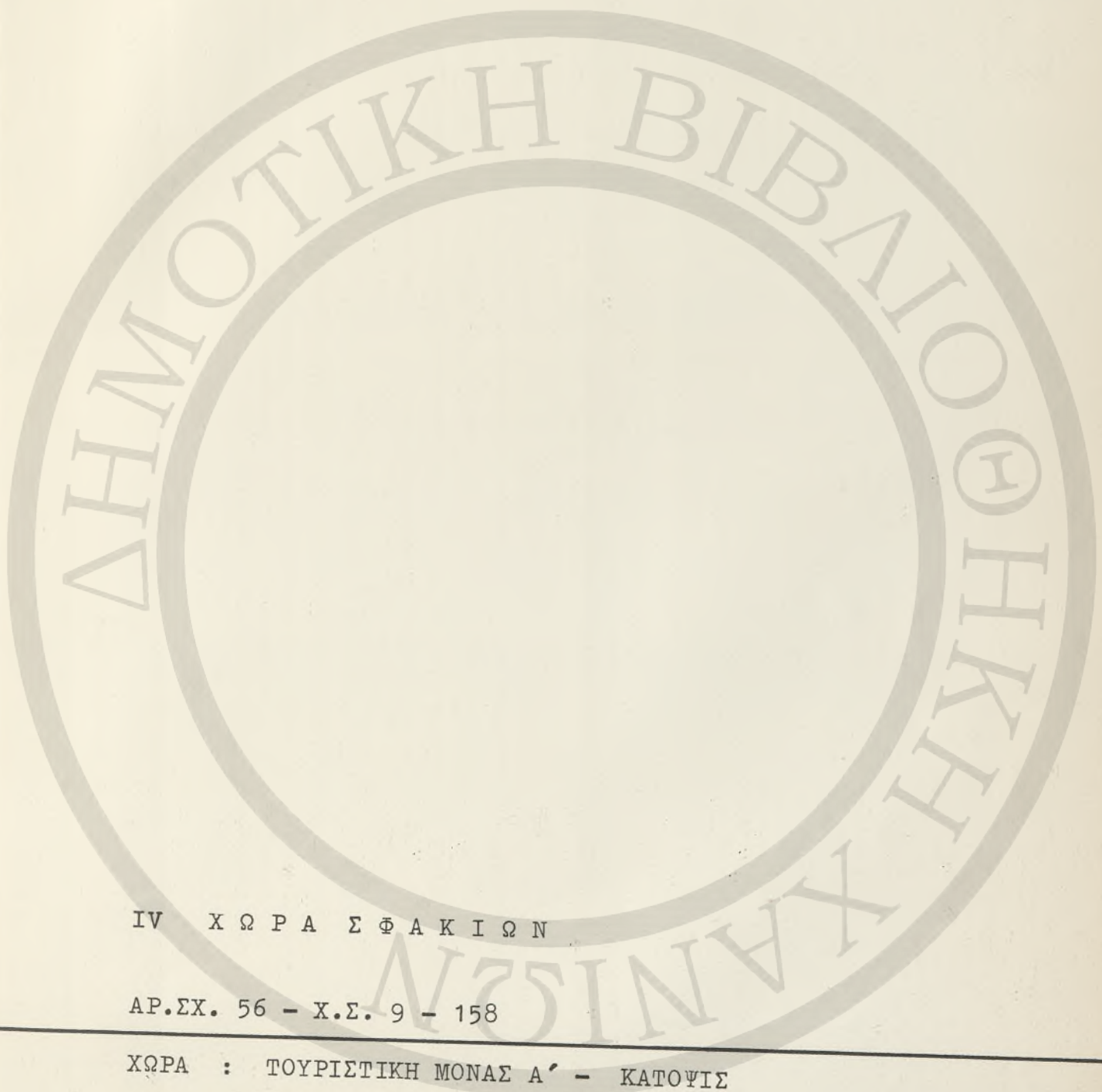

ΧΩΡΑ : ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 56 - Χ.Σ. 9 - 158

ΧΩΡΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ Α' - ΚΑΤΟΥΣΙΣ

ΧΩΡΑ
ΣΦΑΚΙΩΝ

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΜΟΝΑΔΟΣ Α.

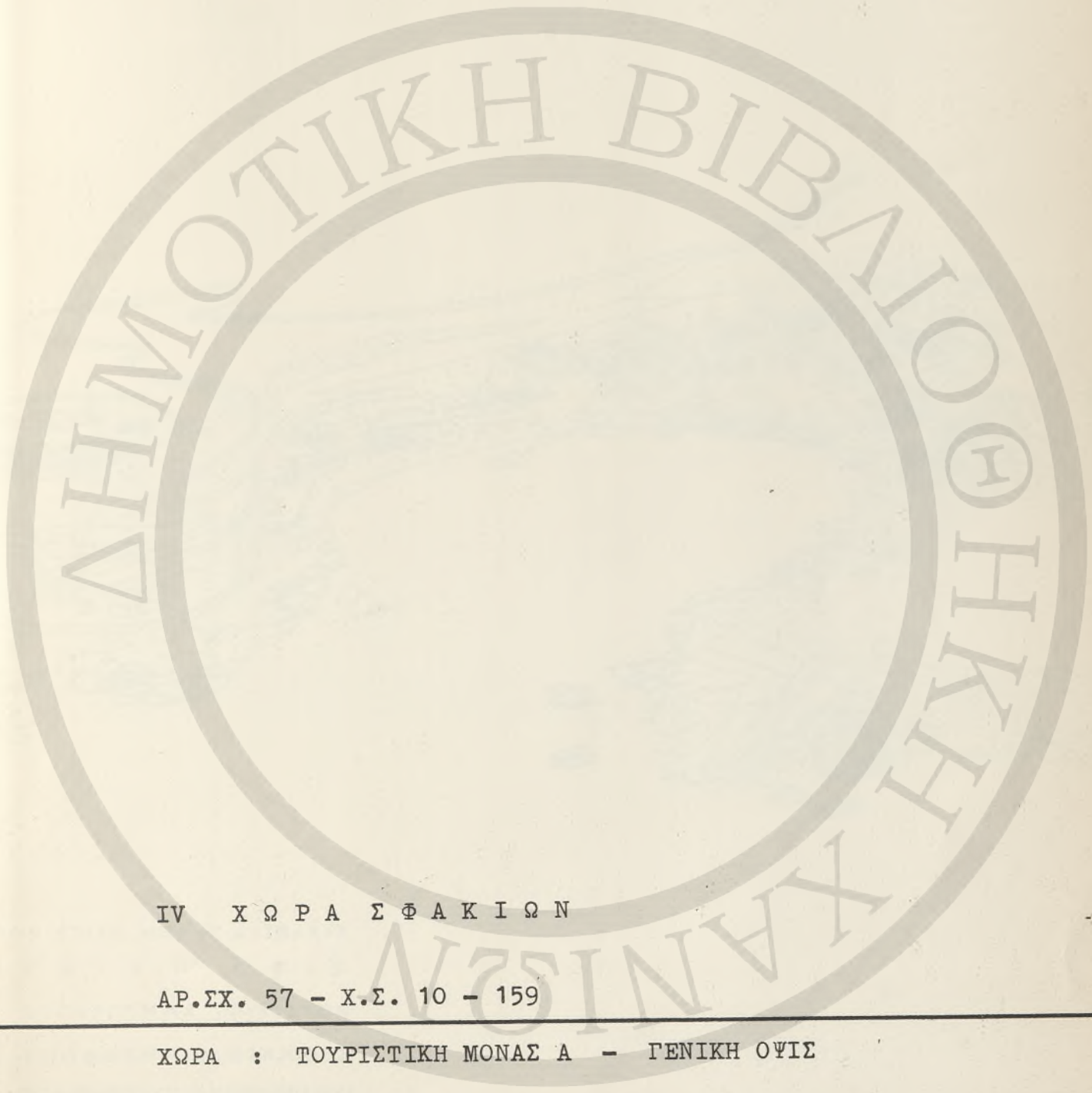
ΔΗΜΟ

ΥΨΟΜΗΤΡΑ

- 1 ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΟΙΚΗΣΚΩΝ
- 2 ΥΠΟΔΟΧΗ—ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
- 3 ΣΤΑΘΜΕΥΣΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
- 4 ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
- 5 ΛΟΥΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
- 6 ΑΜΜΟΥΔΙΑ
- 7 ΚΑΣΤΡΟ—ΠΡΑΣΙΝΗ ΖΩΝΗ
- 8 ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙ

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 57 - Χ.Σ. 10 - 159

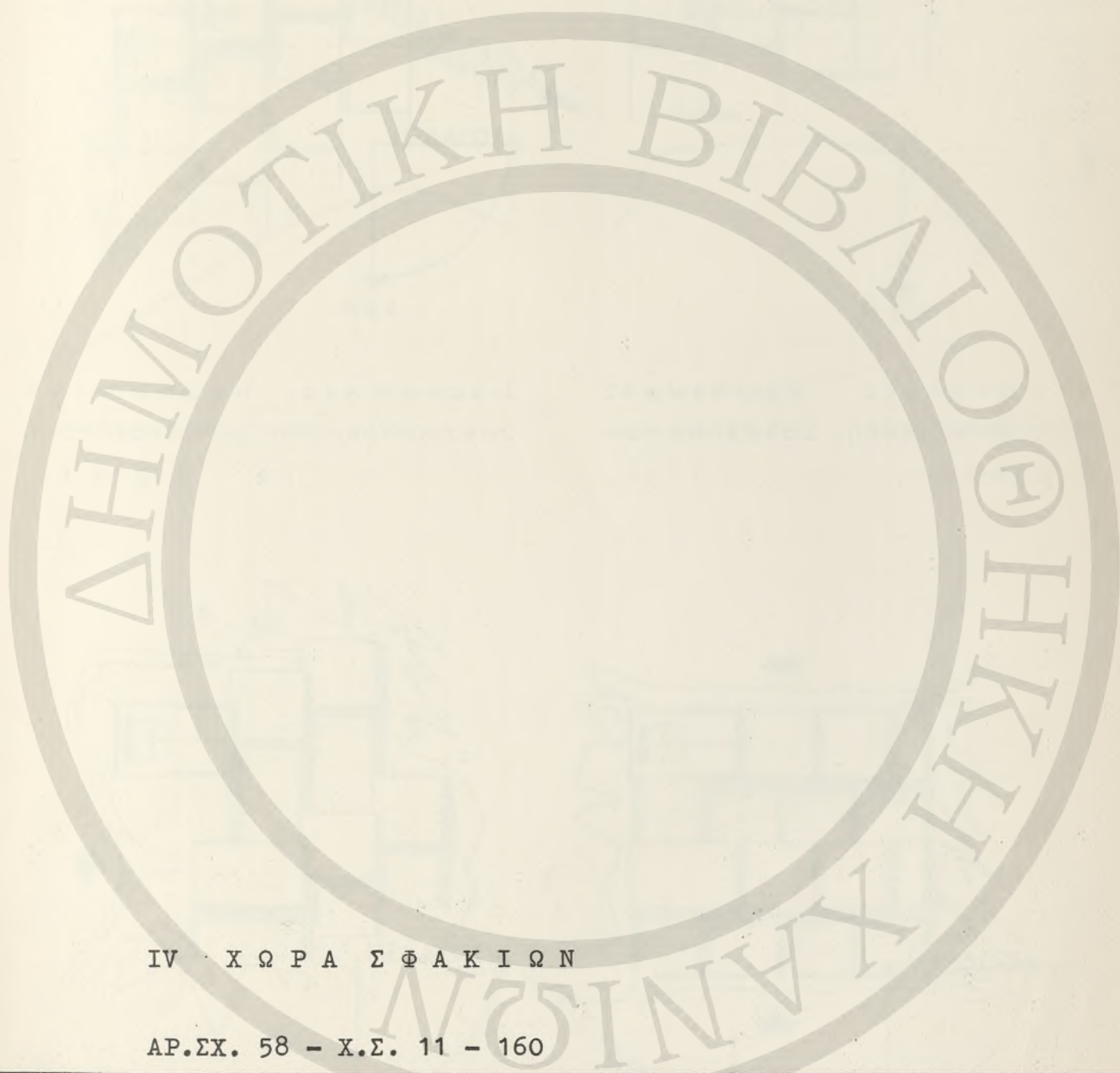
ΧΩΡΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ Α - ΓΕΝΙΚΗ ΟΥΣ

- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ Α-ΣΦΑΚΙΑ
 Γ Ε Ν Ι Κ Η Ο Ψ Ι Σ
- 1 ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΟΙΚΙΣΚΩΝ
  - 2 ΥΠΟΔΟΧΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
  - 3 ΣΤΑΘΜΕΥΣΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
  - 4 ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
  - 5 ΛΟΥΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
  - 6 ΑΜΜΟΥΔΙΑ
  - 7 ΚΑΣΤΡΟ - ΠΡΑΣΙΝΗ ΖΩΝΗ
  - 8 ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΣ

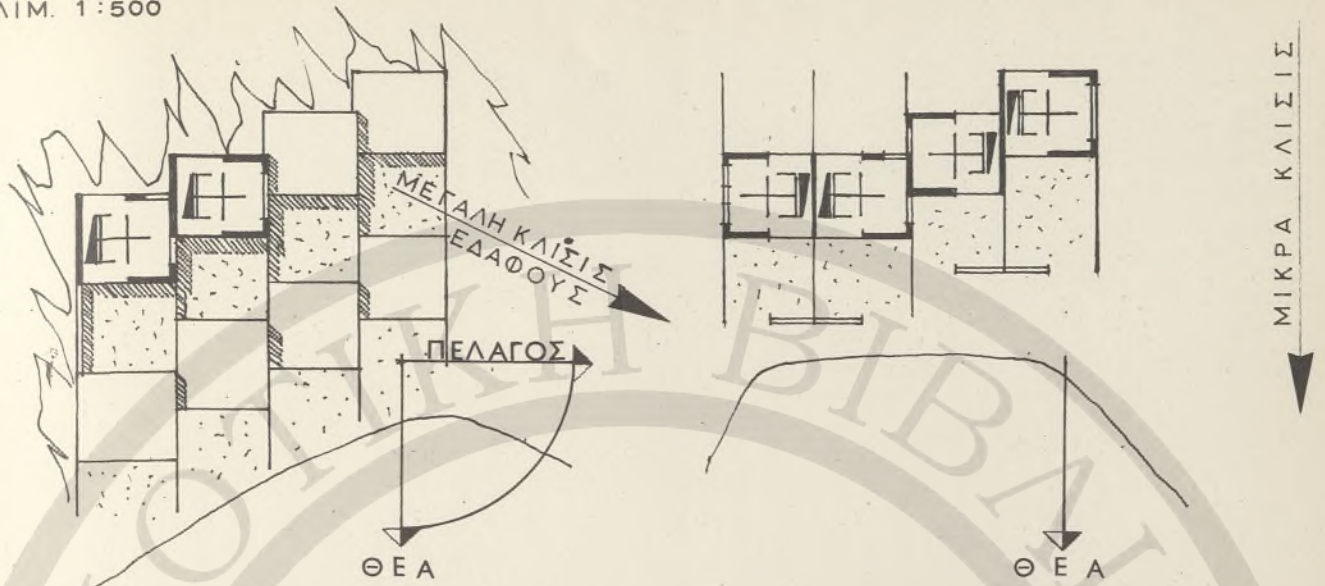
IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 58 - Χ.Σ. 11 - 160

ΧΩΡΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ Α' - ΚΑΤΟΨΙΣ ΠΥΡΗΝΟΣ

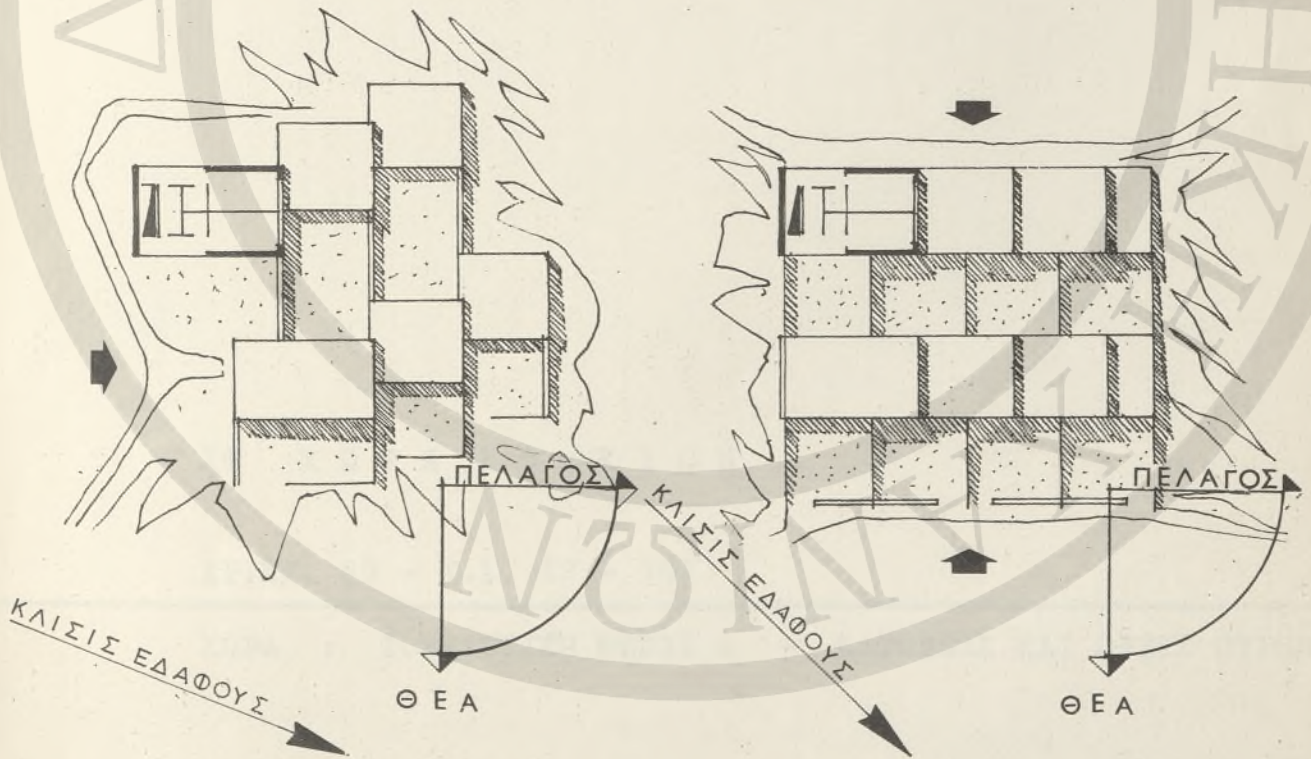

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΜΟΝΑΔΩΝ - ΚΑΤΟΨΕΙΣ
 ΚΛΙΜ. 1:500

ΚΛΙΜΑ ΚΩΤΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ
 ΑΜΦΙΠΛΕΥΡΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ
 ΤΥΠΟΣ Α

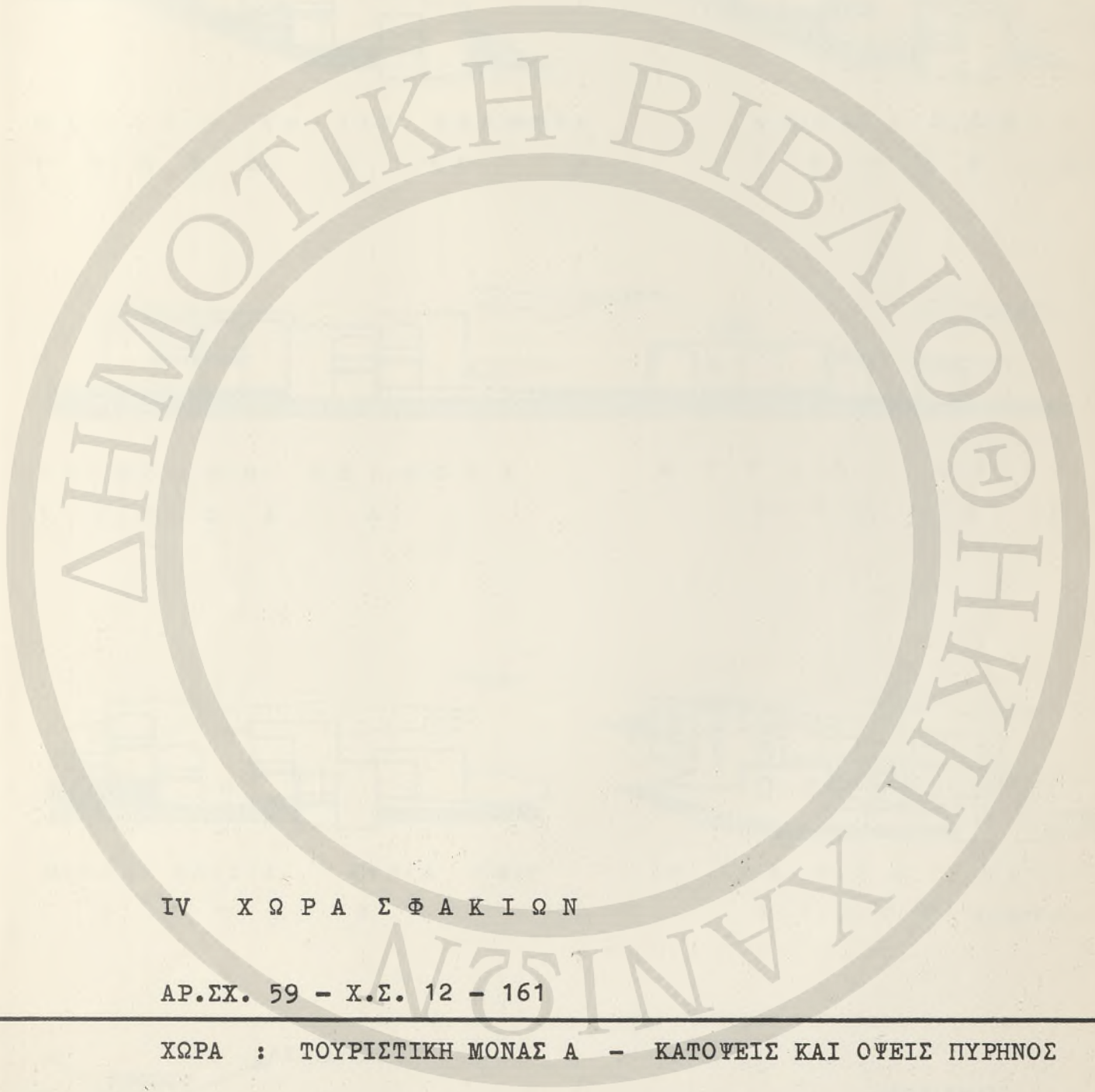
ΣΥΜΜΕΤΡΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ
 ΜΟΝΟΠΛΕΥΡΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ
 ΤΥΠΟΣ Γ

ΕΛΕΥΘΕΡΑ
 ΚΛΙΜΑ ΚΩΤΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ
 ΤΥΠΟΣ Α-Α

ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ
 ΚΛΙΜΑ ΚΩΤΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ
 ΤΥΠΟΣ Α-Β-Γ

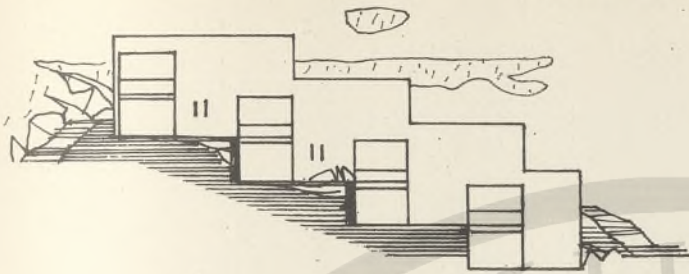

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 59 - Χ.Σ. 12 - 161

ΧΩΡΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ Α - ΚΑΤΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΟΨΕΙΣ ΠΥΡΗΝΟΣ

ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΣΙΣ ΕΔΑΦΟΥΣ
ΤΥΠΟΣ Δ ΚΑΙ Α

ΚΥΡΙΑΙ ΟΨΕΙΣ
ΤΥΠΟΣ Α

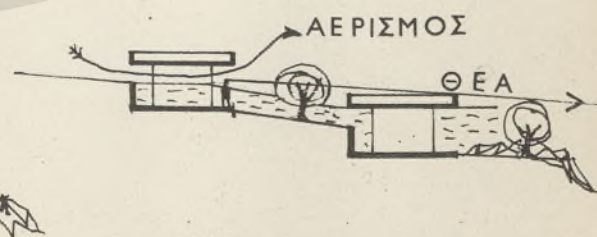
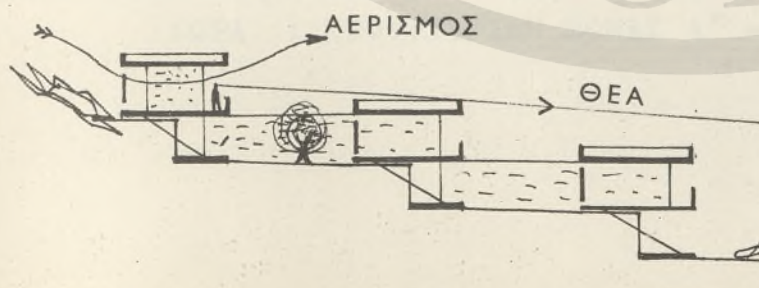
ΕΠΙΠΕΔΟΝ ΕΔΑΦΟΥΣ
ΤΥΠΟΣ Α

ΚΥΡΙΑΙ ΟΨΕΙΣ
ΤΥΠΟΣ Γ

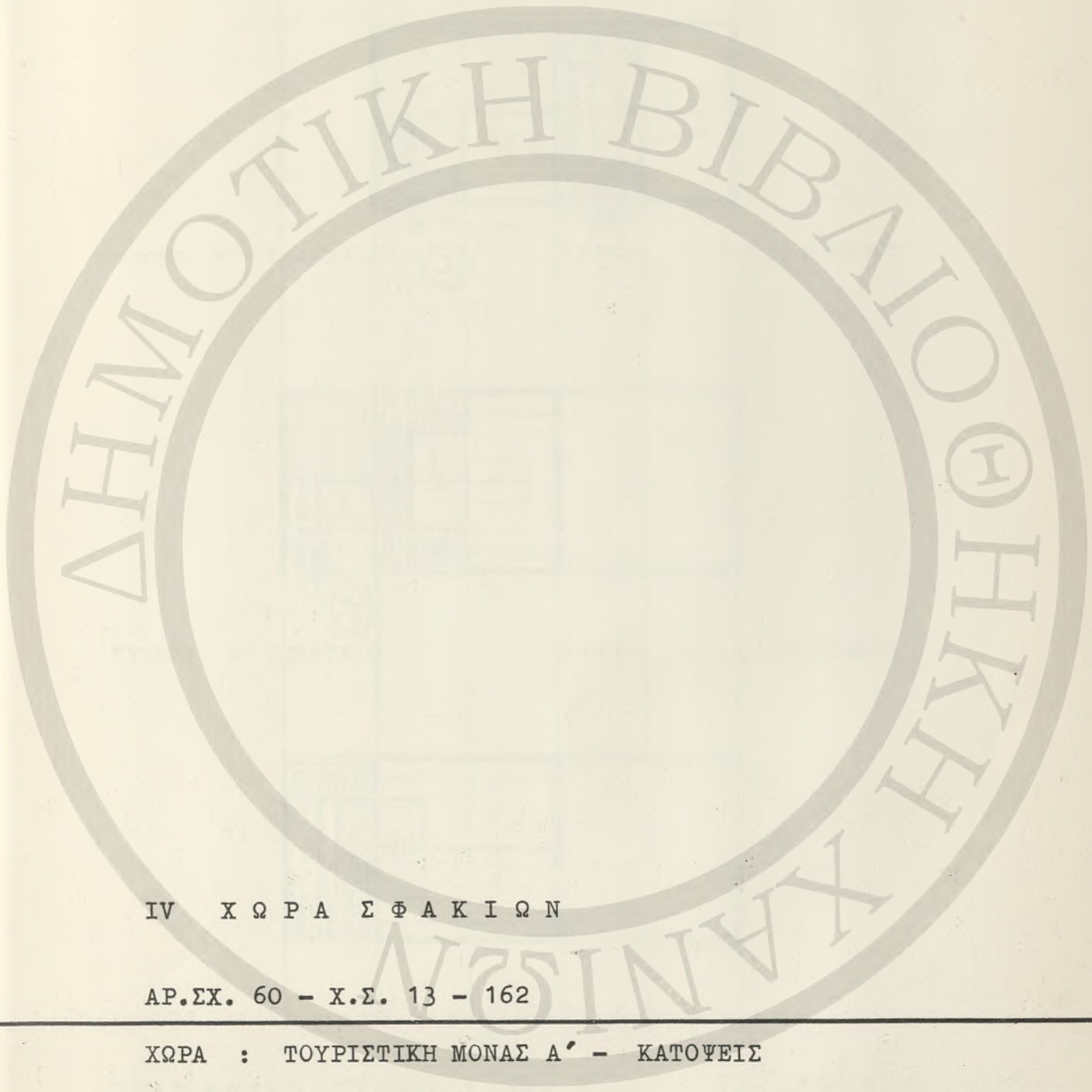
ΜΙΚΡΑ ΚΛΙΣΙΣ ΚΥΡΙΑ ΟΨΙΣ
ΤΥΠΟΣ Β

ΠΛΑΓΙΑ ΟΨΙΣ
ΤΥΠΟΣ Α.Β.Γ.Δ.

Ε Γ Κ Α Ρ Σ Ι Ε Σ Τ Ο Μ Ε Σ
Δ Ι Ο Ρ Ο Φ Ο Ι Μ Ο Ν Ο Ρ Ο Φ Ο Σ

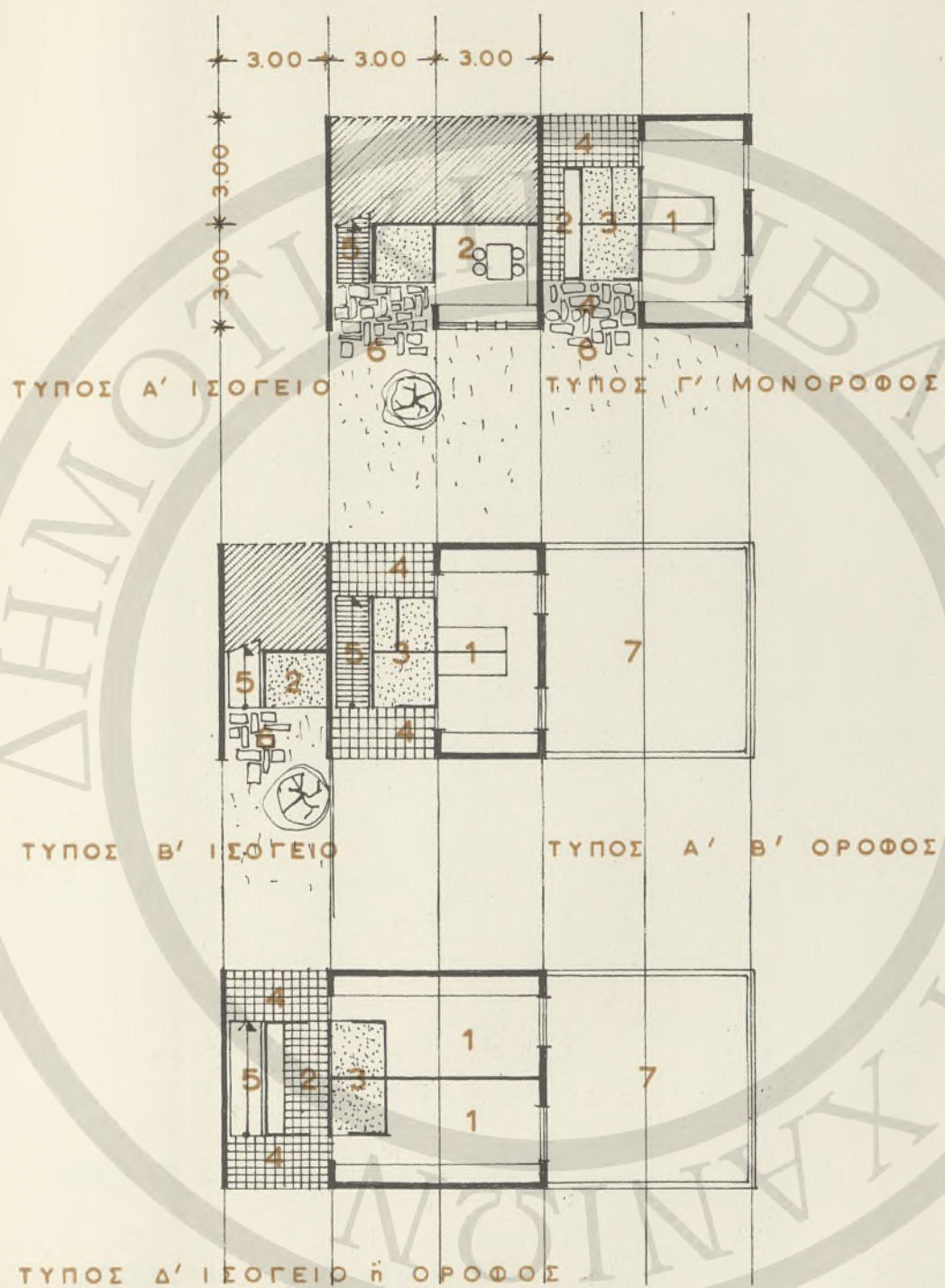
IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 60 - Χ.Σ. 13 - 162

ΧΩΡΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ Α' - ΚΑΤΟΥΦΕΙΣ

ΤΥΠΙΚΟΣ ΠΥΡΗΝ ΜΟΝΑΔΟΣ

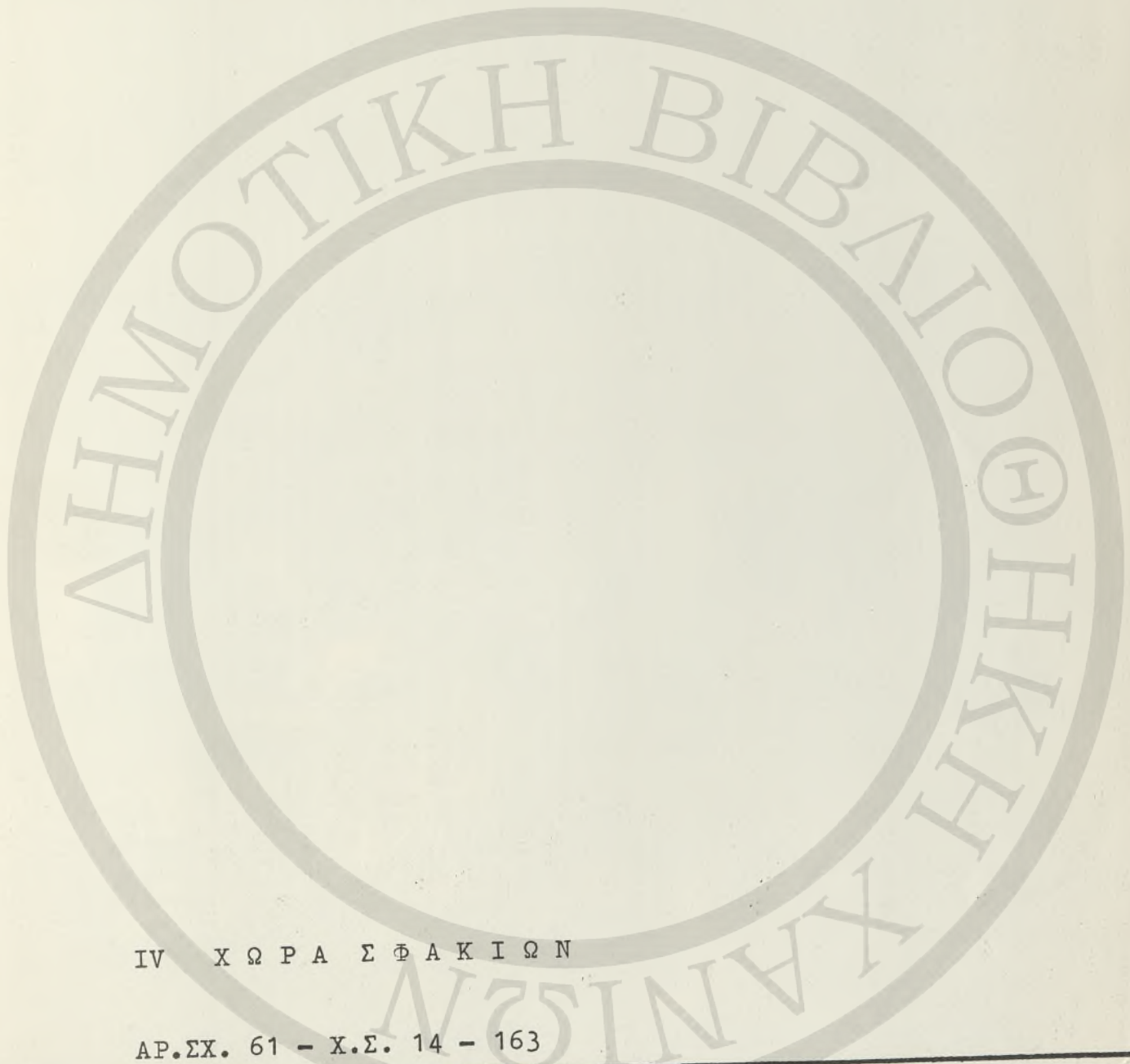
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ - ΤΥΠΟΣ

Α	35μ
Β	26μ
Γ	23μ
Δ	50μ

1.	ΔΩΜΑΤΙΟ ΥΠΝΟΥ
2.	ΚΟΥΖΙΝΑ
3.	ΛΟΥΤΡΟ - W.C
4.	ΕΞΩΣΤΗΣ
5.	ΣΚΑΛΑ
6.	ΑΙΘΡΙΟ
7.	ΤΑΡΑΤΣΑ

ΚΛΙΜ. 1:200

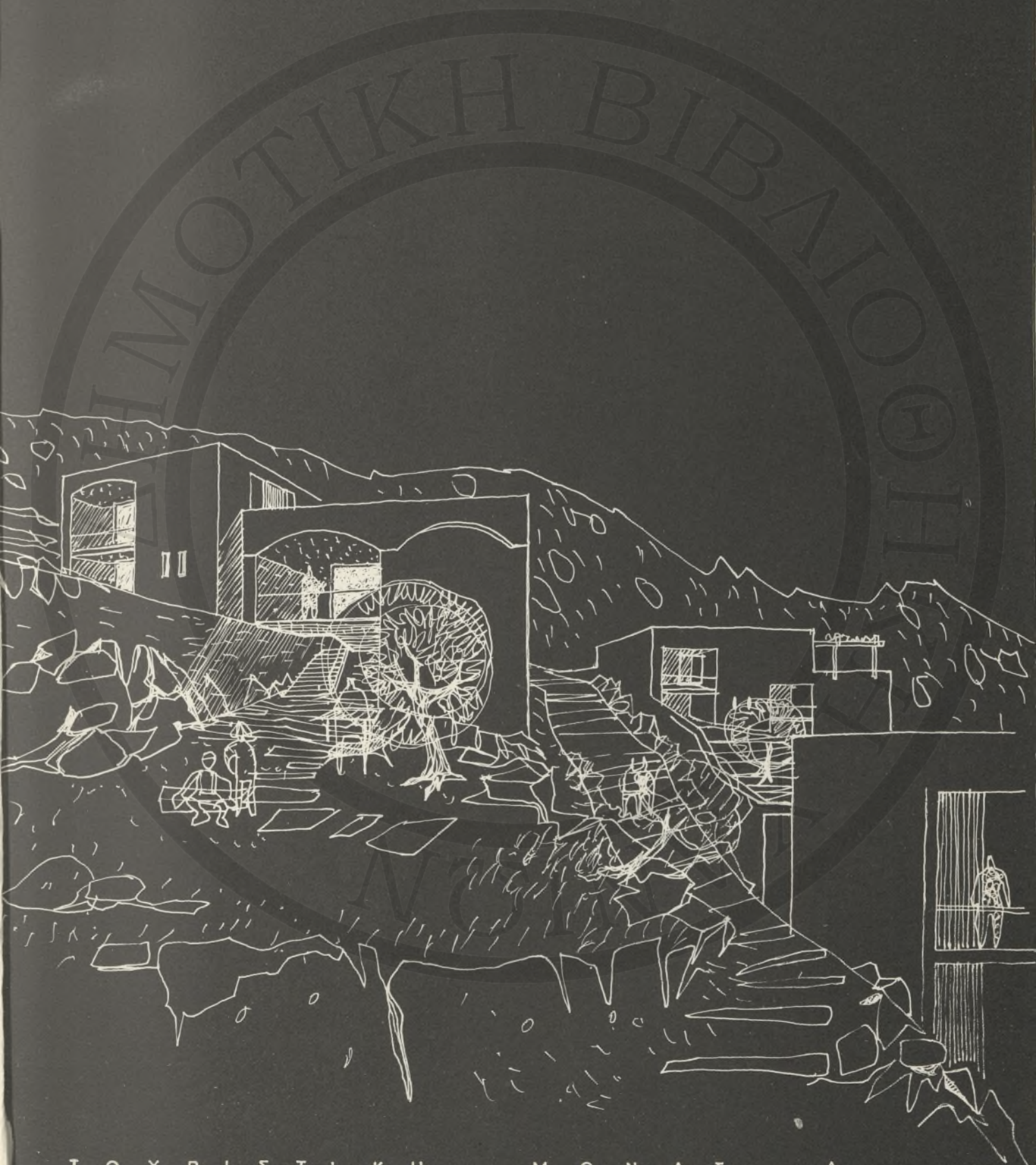

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 61 - Χ.Σ. 14 - 163

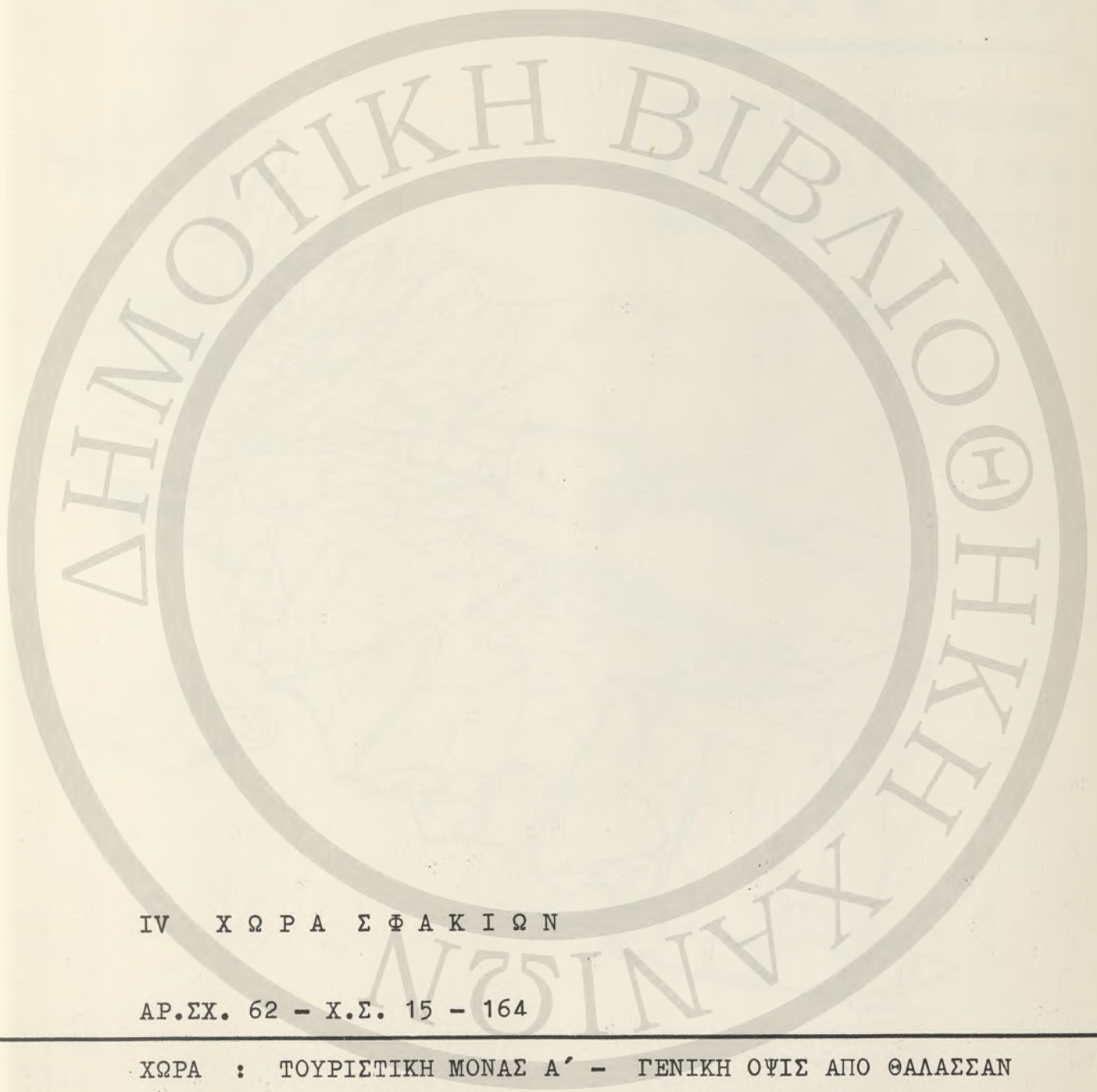
ΧΩΡΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ Α' - ΟΥΕΙΣ

Τ Ο Υ Ρ Ι Σ Τ Ι Κ Η Μ Ο Ν Α Σ Α
Σ Υ Γ Κ Ρ Ο Τ Η Μ Α Σ Ε Β Λ Α Φ Ο Σ Μ Ε Μ Ε Γ Α Λ Η Κ Λ Ι Σ Η

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 62 - Χ.Σ. 15 - 164

ΧΩΡΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ Α' - ΓΕΝΙΚΗ ΟΨΙΣ ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΑΝ

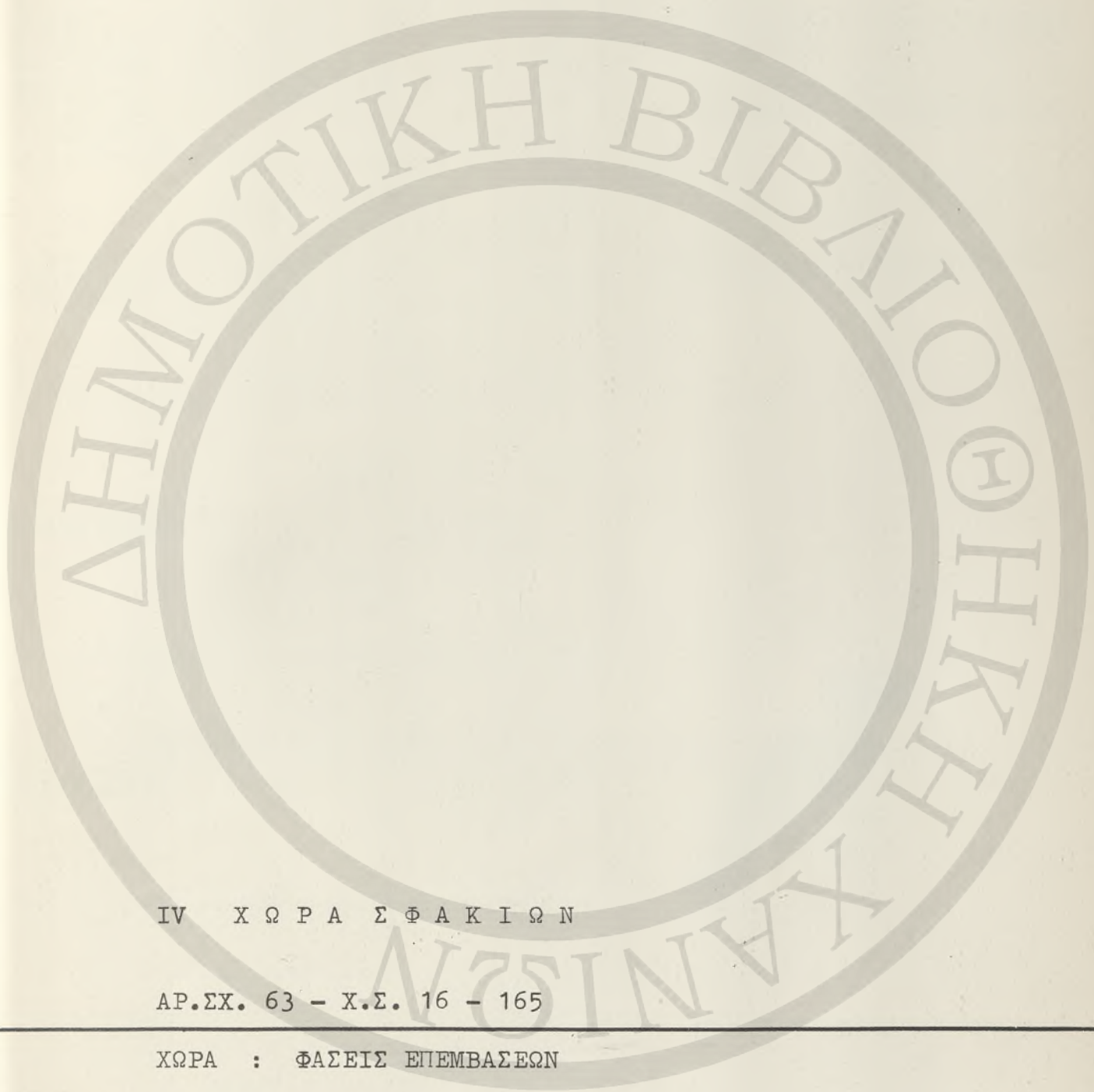

Χ Ω Ρ Α
Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
ΜΑΥΡΟΛΙΜΙΩΝ Α
ΟΨΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΑΝΙΣΤΩΝ

IV ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΑΡ.ΣΧ. 63 - Χ.Σ. 16 - 165

ΧΩΡΑ : ΦΑΣΕΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

ΑΜΕΣΟΣ
ΑΝΑΓΚΑΙΟ-
ΤΗΣ

ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΙΣ ΔΗΜΟΣ, ΟΔΟΥ
ΙΜΠΡΟΥ Χ. ΣΦΑΚΙΩΝ (13χλμ)
ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΣΥΝΔΕΣΙΣ ΤΑΚΤΙΚΗ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΛΟΥΤΡΟ
ΑΓ. ΡΟΥΜΕΛΗ

ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤ.
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΞΕΝΩΝΟΣ
ΟΙΚΙΑΚΟΙ ΞΕΝΩΝΕΣ
ΛΥΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΑΝΑΓΕΙΡΟΜΕΝΟΝ
ΥΠΟ ΙΔΙΩΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΗΣΙΣ
ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣ.
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΙΣ ΠΡΟΒΛΗΤΟΣ ΚΑΙ
ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΚΤΗ
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΟΓΚΟΔ. ΚΑΝΟΝΙΣΜ.
ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΩΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ

ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΠΡΟΤΑΣΙΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΦΑΣΕΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ

1^η ΦΑΣΙΣ

ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΙΣ ΟΔΩΝ
1 ΚΟΜΗΤΑΔΕΣ ΑΡΓΟΥΛΕΣ Ν. ΡΕΘΥΜΝΗΣ
2 Χ. ΣΦΑΚΙΩΝ ΑΝΩΠΟΛΕΩΣ
3 ΚΑΨΟΔΑΣΟΣ ΦΡΑΓΚΟΚΑΣΤΕΛΛΟ
4 ΘΑΛΑΣ. ΣΥΝΔΕΣΙΣ Χ. ΣΦΑΚ. ΓΑΥΔΟΣ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ ΦΡΑΓΚΟΚΑΣΤΕΛΛΟ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΣ
ΕΙΣ ΜΑΥΡΟΛΙΜΝΙΩΝΑ
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΟΙΚΙΩΝ ΔΙΑ
ΧΡΗΣΙΝ ΞΕΝΩΝΩΝ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΚΤΗΣ ΜΠΡΟΣ ΓΥΑΛΟΥ
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ
Ι Δ Ι Ω Τ Ο Υ

ΣΤΑΘΜΕΥΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΠΕΖΟΔΡ. ΜΠΡΟΣ - ΓΥΑΛΟΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤ. ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΕΙΣ ΥΠΑΡΧ.
ΛΙΜΕΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ
ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ ΧΩΡΟΥ ΠΗΓΗΣ (ΝΕΡΟ)
ΠΕΖΟΔΡΟΜ. Χ. ΣΦΑΚΙΩΝ ΛΟΥΤΡΟΥ

2^η ΦΑΣΙΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΟΝ ΚΥΚΛΩΜΑ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ ΛΕΝΤΑ ΓΑΥΔΟΣ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ
ΔΙΑΝΟΙΞΙΣ ΟΔΟΥ ΑΝΩΠΟΛΕΩΣ
ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΑΔΑΙΝΑΣ
ΛΙΒΑΝΙΑΝΩΝ ΛΟΥΤΡΟΥ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΚΤΗΣ ΙΛΙΓΚΑ
ΕΞΟΡΑΪΣΜΟΙ ΑΚΤΩΝ
ΓΛΥΚΑ ΝΕΡΑ ΑΜΜΟΥΔΙ
ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑ

ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ Θ/Γ
ΛΙΜΕΝΟΒΡΑΧΙΩΝ ΛΟΥΤΡΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΗΣΙΣ ΛΟΥΤΡΟΥ
ΜΑΡΙΝΑ ΛΟΥΤΡΟΥ (Α ΦΑΣΙΣ)

3^η ΦΑΣΙΣ

ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ
ΑΞΩΝΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡ.
ΝΕΑΙ ΟΔΙΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΤΟΥΡ. ΜΟΝΑΔΩΝ
ΜΑΥΡΟΛΙΜΝΙΩΝΑ
ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΑΚΤΗΣ
ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΘΕΣΙΝ "ΝΕΡΟ"
ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΛΟΙΠΩΝ ΤΟΥΡ. ΜΟΝΑΔΩΝ

ΤΟΝΩΣΙΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΔΟΡΥΦΟΡ.
ΟΙΚΙΣΜΩΝ
ΑΓ. ΡΟΥΜΕΛΗ-ΛΟΥΤΡΟ-ΦΡΑΓΚΟΚΑΣΤΕΛΛΟ
ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΜΕ
ΕΘΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

4^η ΦΑΣΙΣ

ΟΔΟΣ ΜΑΔΑΡΕΣ - ΘΕΡΙΣΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΙΣ Χ. ΣΦΑΚ. ΜΕ ΠΕΔΙΑ
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΩΝ
ΒΑΣΙΣ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΩΝ ΧΩΡ. ΣΦΑΚ.

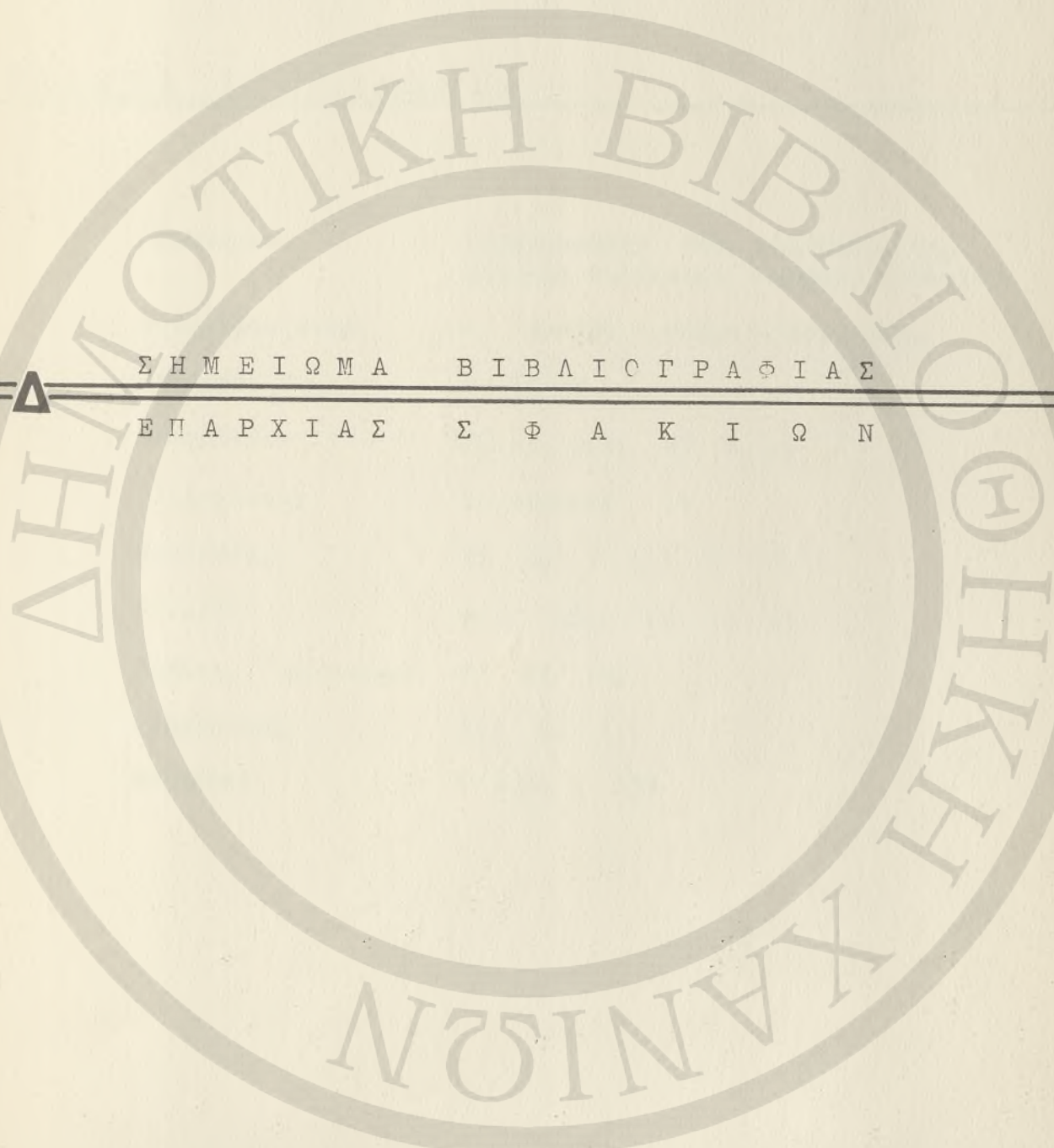
ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

5^η ΦΑΣΙΣ

ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΔΟΣ ΛΟΥΤΡΟΥ
ΧΩΡΑΣ ΣΦΑΚΙΩΝ
ΣΥΝΔΕΣ. ΛΟΥΤΡ. ΜΕ ΠΕΔ. ΧΙΟΝΩΜΙΩΝ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΩΝ ΕΙΣ
ΛΟΥΤΡΟΝ ΚΑΙ ΑΓ. ΡΟΥΜΕΛΗΝ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΣΦΑΚΙΩΝ

- Ἄνωνύμου : "Σταδιασμός" ἤτοι Περίπλους τῆς
Μεγάλης θαλάσσης. Παραγρ. 327-331.
- Βυζαντινοῦ Στεφ. : λ. Ἄραδῆν - Τάρρα - Φοινικοῦς.
- Διόδωρος Σικ. : V 76 7.
- Θεοφράστου : Ἱστορ. Φυτ. II 2 2.
- Ἱεροκλέους : Συνέκδημος, 14.
- Πausανίας : II 30 3 καὶ X 16 5.
- Πλινίου : Φυσ. Ἱστ. IV 12 61.
- Πράξεις Ἀποστόλων : C. 27 12.
- Πτολεμαῖος : III 16 3.
- Notitiae : 8 320, 9 139.

- Bowman J. : Crete, 1962.
- Buondelmonti : Descriptio Candiae, XVe siècle.
- Δέφνερ Μ. : 'Οδοιπορικαί έντυπώσεις από τήν δυτικήν Κρήτην, 1918.
- Faure P. : La Crète aux cent villes, Κρητ.Χρ. XIII, 1959, 171.
- Fielding X. : The Stronghold, 1953
- Hoeck K. : Kreta, 3 vol., 1823 - 1829.
- Kirsten E. : Siedlungsgeschichtliche Forschungen auf West-Kreta, in Fr.Matz: Forschungen auf Kreta 1942, 1951.
- Löher Fr. : Kretische Gestade, s.d.
- Μακρινδάκης 'Α. : Σαμαριά, τό βασίλειον τοῦ άγριμιουῦ τής Κρήτης, 1961.
- : The Mediterranean Pilot, vol. IV.
- Pashley R. : Travels in Crete II, 1837.
- Sieber Fr.W. : Harbarium Florae Creticae, 1820.
- " : Reise nach der Insel Kreta im Jahre 1827. Πρβλ. 'Επ. 'Ετ.Κρητ.Σπ. II, 1939.
- Spratt T.A.B. : Travels and Researches in Crete II, 1865.
- Thenon L. : Fragments d'une description de l'île de Crète, Revue Archéologique XIV, 1866, 396.
- Trevor - Battye : Camping in Crete, 1913.
- Εανθουδίδου Στ. : Ποιμενικά τής Κρήτης, Λεξικογραφικόν 'Αρχεῖον 1920, 273.
- " " : 'Επαρχίαι καί πόλεις τής Κρήτης, 'Επετ. 'Εταιρ.Βυζ.Σπουδῶν III.

- Λαούρδα Β. : Τό τραγοῦδι τοῦ Δασκαλογιάννη, 1947.
- " " : Ἡ Ἐπανάσταση τῶν Σφακιανῶν καί ὁ Δασκαλογιάννης, Κρητικά Χρονικά I, 1947, 275.
- Μαμαλάκης Ἰ.Π. : Ὁ SAMUEL HOWE καί ἡ Κρητική Ἐπανάσταση τοῦ 1866, Κρητικά Χρονικά III, 1949, 506.
- Mango C. : Quelques remarques sur la chanson de Daskaloyannis, Κρητ.Χρ.VIII, 1954, 44, 227
- Matton R. : La Crète au cours des siècles, 1957.
- Ξανθουδίδη Στ. : Ἡ Ἐνετοκρατία ἐν Κρήτῃ καί οἱ κατά τῶν Ἐνετῶν ἀγῶνες τῶν Κρητῶν, 1939.
- Παπαγρηγοράκη Ἰδομ. : Τά κρητικά ριζίτικα τραγοῦδια Β', 1956.
- Παπαδοπετράκη Γ. : Ἱστορία τῶν Σφακίων, 1888.
- Παρλαμᾶ Μ.Γ. : Ἀνέκδοτα ἔγγραφα ἐκ Σφακίων, Κρητ. Χρ. VII, 1953, 235.
- Σπανάκης Σ.Γ. : Δύο ἀναφορές τῶν Σφακιανῶν πρὸς Βενετούς Προβλέπτες /1593-1594/, Κρητ.Χρ. I, 1947, 431.
- " " " : Μνημεῖα τῆς Κρητικῆς Ἱστορίας, τομ.3, 1940-1953.
- Σταυρινίδου Ν. : Συμβολή εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Σφακίων /1645-1770/, Κρητ.Χρ. IX, 1955, 213.
- Van Effenterre H. : La Crète et le Monde grec de Platon à Polybe, 1948.

- Colini A.M. : Esplorazione dell'isola di Gaudos, Boll. d'Arte V, 1925/26, 423.
- Faure P. : La grotte de Léra (Kydonia) et la Nympe Akakallis, Κρητ.Χρ. XV-XVI, 1961/62, A 195.
- " : Nouvelles recherches sur trois sortes de sanctuaires crétois, Bull. Corr. Hell. 91, 1967, 135. Κρητ.Χρ. 1963, 412.
- Guarducci M. : Inscriptiones Creticae I - III, 1935-40.
- Hawes C.H. : Some Dorian Descendants ?, Annual Brit. School Athens XVI, 1909/10, 258.
- Le Rider G. : Monnaies crétoises du Ve au Ier s. av. J.C. 1966.
- Pendlebury J.D.S. : The Archaeology of Crete, 1939.
- Svoronos J.N. : Numismatique de la Crète ancienne, 1890.
- Weinberg Gl.D. : Excavations at Tarrha, Hesperia XXIX, 1960 90. Πρβλ. Κρητ.Χρ. XIII, 1959, 384.

- Cornelius F. : Creta Sacra I, 1755.
- Δρακάκης Μιχ. : 'Αγ. Γεώργιος Κομητάδων, Κρητική
'Εστία, τ.65, Χανιά 1956, 7-9.
- Gerola G. : Monumenti Veneti nell'isola di Creta,
1905.
- " : Elenco topografico delle chiese affre-
scate di Creta, Atti Re.Ist.Ven.Sc.L.A.
CXIV, 1935, n.218.
- Καλοκύρη Κ.Δ. : 'Ιωάννης Παγωμένος, ὁ βυζαντινός
ζωγράφος τοῦ 14ου αἰῶνος, Κρητικά
Χρονικά XV-XVI, 1961/62, 347.
- Λασσιθιωτάκη Κ. : Τά σφακιανά σπίτια, 1959.
- " " : Συμπλήρωμα εἰς τὰ σφακιανά σπίτια,
Κρητικά Χρονικά XII, 1958, 435.
- " " : Κυριαρχοῦντες τύποι χριστιανικῶν
ναῶν ἀπό τόν 12^ο αἰῶνα καί ἐντεῦθεν
στήν δυτική Κρήτη, Κρητικά Χρονικά
XV-XVI, 1961/62, Β 175.

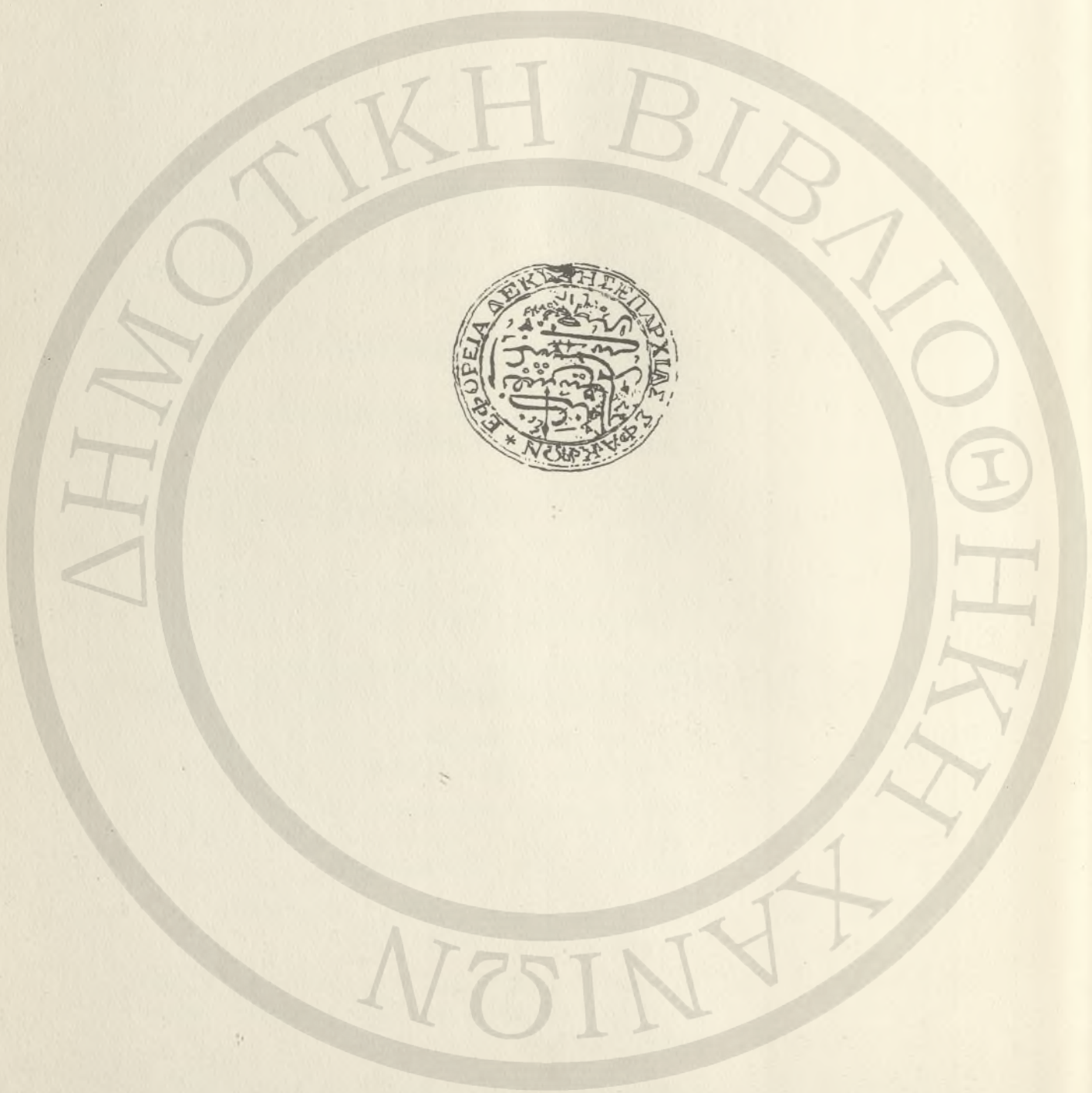

Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α Μ Ε Λ Ε Τ Ω Ν

Α Ν Α Π Τ Υ Ξ Ε Ω Σ Κ Ρ Η Τ Η Σ

- Allbaugh L.G. : Crete. A Case Study of an Underdeveloped Area, 1953.
- Basil Fr. Inc. : Κρήτη. Μελέτη τουριστικής ανάπτυξεως, τομ.4, 1964.
- Burgel G. : Pobia. Etude géographique d'un village crétois, 1965.
- Ε.Μ.Π.Α : Περιφερειακός Προγραμματισμός Νήσου Κρήτης, Πρώτη προσέγγισης, 1965.
- Ε.Σ.Υ.Ε. : 'Αποτελέσματα της απογραφής πληθυσμοῦ-κατοικιῶν, 19/3/1961, Κρήτη Νομός Χανίων, ΙΙ 10, 1964.
- " : 'Αποτελέσματα της απογραφής γεωργίας - κτηνοτροφίας, 19/3/1961, Ι 10, 1964.
- " : Στατιστική της 'Εκπαιδεύσεως, Μέσης καὶ Στοιχειώδους, Ι 23 καὶ 26, 1966.
- Κ.Ε.Π.Ε. : Σχέδιον Προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς 'Ελλάδος 1966-1970.
- Λόντου 'Α. : 'Επιτεύξεις, προγραμματισμός καὶ πολιτική τῆς 'Υπ. 'Αναπτ.Κινήσεως Θ/Γ ἐν 'Ελλάδι, 1967 /ἀνέκδοτον/.
- Μακρινδάκη 'Α. : Κρήτη καὶ χειμερινός τουρισμός, "Περιηγητική", Μαρτ.1961.
- Σέττα Ν.Χ. : 'Αγροτική ἀνάπτυξις τῆς Κρήτης, " 'Αρχεῖον Οἰκων.Κοινων. 'Επιστημῶν" 'Ιαν.-Μαρτ.1963.
- S.O.G.E.P. : Industrialisation de la Crète, 1963.
- Σταυράκης : Στατιστική τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κρήτης, 1890.
- Υ.Π.Α.Κ. : /Παροχή ἀπάντων τῶν στοιχείων εἰς τὴν κατοχὴν τῆς τῶν ἀφορόντων τὴν ἀνάπτυξιν Κρήτης.

2.11
6.11
17.9
23.8
1/2

IV. Π Α Ρ Ο Ρ Α Μ Α Τ Α

213	'Αναπόλεως	-	'Ανωπόλεως
216	'Αλλάδι	-	'Αμμοῦδι
713	διαρῦθμισθῆ	-	διαρρυθμισθῆ
Σχ52	ΥΠΑΡΧΟΝ ΕΕΝΩΝ	-	ΥΠΑΡΧΟΝ ΕΕΝΩΝ

